

รายการอ้างอิง



ภาษาไทย

- การปกครอง กรม, กระทรวงมหาดไทย. 2539. รายงานการวิจัย เรื่อง ปัญหาการบริหารงาน
ขององค์การบริหารส่วนตำบล. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น.
- การปกครอง กรม, กระทรวงมหาดไทย. 2542. กฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับองค์การบริหาร
ส่วนตำบล. (รวมฉบับแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ.2542).
- การปกครอง กรม, กระทรวงมหาดไทย. 2542. ข้อมูลสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล
ประจำปี 2542. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์กรมการรักษาดินแดน.
- การศึกษานอกโรงเรียน กรม, กระทรวงศึกษาธิการ. 2540. คู่มือบทบาทของ อบต. กับงาน
การศึกษานอกโรงเรียน.
- การศึกษานอกโรงเรียน กรม, กระทรวงศึกษาธิการ. 2541. การพัฒนาคนโดยวิธีการศึกษานอก
โรงเรียน. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- การศึกษานอกโรงเรียน กรม, กระทรวงศึกษาธิการ. 2542. เส้นทางสู่...ศรช. เอลิมพระ
เกียรติฯ. กรุงเทพมหานคร : ไร่ไทยเพรส.
- การุญ ไชยแขวง. 2541. บทบาทองค์การบริหารส่วนตำบลในการพัฒนาชุมชนให้เข้มแข็ง.
ภาคนิพนธ์ปริญญาโทบริหารบัณฑิต โครงการบัณฑิตศึกษาการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ชัยอนันต์ สมุทวณิช. 2542. เพลินเพื่อรู้. กรุงเทพมหานคร : พี. เพรส.
- ชาญชัย ลิขิตปายกร. 2541. “การพัฒนาคนในกระบวนการวางแผนพัฒนาตำบล”, วารสารวิจัย
สังคม ฉบับพิเศษ. ผลกระทบทางสังคมและวัฒนธรรมจากวิกฤติเศรษฐกิจ
รวมบทความจากการประชุมวิชาการประจำปี 2541 สถาบันวิจัยสังคม
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชินรัตน์ สมสืบ. 2539. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชนบท. นนทบุรี : โรงพิมพ์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ชูศักดิ์ วิทยาภัก. 2531. ความสัมพันธ์ระหว่างชุมชนกับการใช้ทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อมในบริเวณพื้นที่ลุ่มน้ำปิงตอนบน ศึกษากรณีอำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่.
เชียงใหม่ : โครงการศึกษาชุมชนภาคเหนือกับศักยภาพในการพัฒนา สถาบันวิจัยสังคม.
เชียงใหม่.
- เชียรศรี วิวิธศิริ. 2530. การศึกษาผู้ใหญ่และการศึกษานอกโรงเรียน : เทคโนโลยีทางการศึกษา.
ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.

- โชคชัย ช่วยณรงค์, สัมภาษณ์, 19 สิงหาคม 2544.
- นงนุช กมล. 2542. แนวทางการจัดการศูนย์การเรียนรู้ชุมชน ตำบลสันนาเม็ง อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่. การค้นคว้าแบบอิสระประกอบการศึกษาระดับปริญญาโท สาขา อาชีวศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัย. 2542. รายงานการวิจัย เรื่อง การประเมินผลประสิทธิภาพการใช้จ่ายเงินอุดหนุนองค์การบริหารส่วนตำบล. เสนอกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย.
- ประชา เตรีตน์. 2541. “ภายใต้ทรัพย์สิ้น : รายได้หลักของท้องถิ่น”, รัฐสภาสาร. 31-47.
- บุญเลิศ ไพรินทร์ และคณะ. 2530. รายงานผลการวิจัยเรื่องการศึกษาเกี่ยวกับเทคนิคการฝึกอบรมที่เหมาะสมกับราชการไทย. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์สำนักงาน ก.พ. ประคอง กรรณสูต. สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. (ม.ป.ป.) ฉบับปรับปรุงแก้ไข ปทุมธานี : ศูนย์หนังสือ ดร. ศรีสง่า.
- ประกายเพ็ญ สุวรรณ และคณะ. 2540. ประสิทธิภาพของโครงการป้องกันและควบคุมเอดส์ในสถาบันครอบครัว โดยวิธีการสร้างพลังอำนาจในกลุ่มสตรี และการมีส่วนร่วมของชุมชน. กรุงเทพมหานคร : คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ประวิต เอรารวรรณ์. 2539. การเสริมสร้างพลังอำนาจครู : การวิจัยแบบสหชนกลุ่ม. วิทยานิพนธ์ ปริญญาโท สาขา ภาควิชาวิจัยการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปรีชา เปี่ยมพงศ์สานต์. 2539. เศรษฐศาสตร์สีเขียวเพื่อชีวิตและธรรมชาติ. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปาริชาติ วลัยเสถียรและคณะ. 2543. กระบวนการและเทคนิคการทำงานของนักพัฒนา. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)
- พรประไพ อุทะนุด. 2542. รายงานผลการนิเทศเชิงวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- พระเทพเวที (ประยูรย์ ปยุตโต). 2536. การศึกษา เครื่องมือพัฒนาที่ยังต้องพัฒนา. ครอบรอบ 25 ปี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตโต). 2539. การพัฒนาที่ยั่งยืน. กรุงเทพมหานคร : มูลนิธิพุทธธรรม.
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 (จุฬาสาร) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี.

- พินสุดา สิริรังศรี และ สมศักดิ์ คลประสิทธิ์. 2541. รายงานการวิจัยประกอบการ
ร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ..... องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นกับการ
จัดการศึกษา. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี.
- พิมพ์อ สดเอี่ยม. 2543. การประเมินผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขต
จังหวัดเลย เสนอต่อสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ.
- มณีรัตน์ มิตรปราสาท. 2539. การก่อตัวขององค์กรประชาชนกับการเสริมอำนาจประชาชน :
ศึกษากรณีชุมชนประมงพื้นบ้าน อำเภอเสลภูมิ จังหวัดตรัง. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต ภาควิชาการปกครอง บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ยิววัฒน์ วุฒิเมธี. 2532. “การพัฒนาชุมชน” ในชมรมนักพัฒนาสังคมแห่งชาติแห่งประเทศไทย
และศูนย์ประสานการพัฒนาสังคม (ศพส.), พัฒนาลังคม'32. กรุงเทพมหานคร : เนติ
กุลการพิมพ์, หน้า 15-16.
- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์บัณฑิตไทย.
- วรรณวิไล วรวิกโฆสิต. 2540. การศึกษาการมีส่วนร่วมของกรรมการบริหารองค์การบริหาร
ส่วนตำบล ในการจัดกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียนในภาคกลาง. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต ภาควิชาการศึกษา นอกรโรงเรียน บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิบูลย์ ชูเลิศยะวงศ์ และพัสมน จารุรัตน์ (ผู้แปล). 2539. “การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เพื่อการ
เพิ่มอำนาจให้แก่คน : แนวคิดและยุทธศาสตร์” จาก HRD for People Empowerment :
Perspectives and Strategies โดย Carmela D. Ortigas, Ph.D., Ateneo de
Manila University เอกสารประกอบการนำเสนอที่ประชุม 21st Asian Regional
Training and Development Organization International HRD Conference ณ
ประเทศมาเลเซีย ปี 1994 วารสารข้าราชการ. 41, 5 (กันยายน-ตุลาคม), 43-54.
- ศุภร ศรีแสน. 2538. การศึกษานอกระบบโรงเรียน. กอพลินธ์ : ประสานการพิมพ์.
- สภาวิจัยแห่งชาติ. 2544. การพึ่งตนเองทางเศรษฐกิจในชนบท ฉบับรวมชุด. กรุงเทพมหานคร
โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมคิด บางโม. 2538. องค์กรและการจัดการ. กรุงเทพมหานคร : วิทยพัฒน์.
- สมพงษ์ เกษมสิน. 2511. การบริหาร. กรุงเทพมหานคร : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- สัญญา สัญญาวิวัฒน์. 2541. การพัฒนาชุมชนแบบจัดการ. กรุงเทพมหานคร : เอมีเทรคดิ่ง.
- ลำเรียง แหงกระโทก. 2527. การมีส่วนร่วมของประชาชนในงานสาธารณสุขมูลฐาน โดยการ
ทดลองปฏิบัติการที่เป็นจริงในพื้นที่ 5. สถาบันพัฒนาการสาธารณสุขอาเซียน
มหาวิทยาลัยมหิดล.

- สีลาภรณ์ นาคทรพรพ และ ฉลองลักษณ์ ตินประเสริฐ. บรรณาธิการ 2538. **ตัวชี้วัดสำหรับงานพัฒนาชนบท : ประสพการณ์จากนักพัฒนา.** กรุงเทพมหานคร : สถาบันชุมชนท้องถิ่นพัฒนา.
- สุนทร สุนันท์ชัย. 2533. “หน่วยที่ 1”, **การเรียนการสอนการศึกษานอกระบบ.** สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สุรินทร์ กิจนิตย์ชีว์, สัมภาษณ์, 30 สิงหาคม 2544.
- สุวัฒน์ วัฒนวงศ์. 2538. **จิตวิทยาการเรียนรู้ผู้ใหญ่.** กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์.
- สุวิทย์ ยิ่งวรพันธ์. 2542. **ยุทธศาสตร์การบริหารงานของสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.).** กรุงเทพมหานคร : เท็กซ์ แอนด์ เจอร์นัล พับลิเคชั่น.
- อรพินท์ สฟโชคชัย และคณะ. 2540. **รายงานผลการศึกษา โครงการศึกษารูปแบบและแนวทางการส่งเสริมความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบล.** กรุงเทพมหานคร : มูลนิธิสถาบันเพื่อการพัฒนาประเทศไทย.
- อลิศรา ชูชาติ. 2000. “การเรียนรู้อย่างมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาค่านิยมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม,” **ประมวลบทความนวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้ : สำหรับครูยุคปฏิรูปการศึกษา.** พิมพ์ครั้งที่ ๑ กรุงเทพฯ : กัดดา กุเกียรติ และสุวัฒนาสุวรรณเขตนิคม (บรรณาธิการ) คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. หน้า 140 – 155.
- อวารณ์ โอภาสพัฒนกิจ สุขุมารณ์ ขันศรี และ ศุภสมบุรณ์ อังรัตนกร. 2543. **รายงานการวิจัย เรื่อง การเพิ่มศักยภาพของสตรีเพื่อการมีส่วนร่วมในการบริหารหมู่บ้านและตำบล.** **ทุนอุดหนุนการวิจัยประเภททั่วไป ประจำปี 2539 จากสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ.**
- อุ้นดา นพคุณ. 2520. **การศึกษาเพื่อพัฒนาชุมชนและการศึกษาอल्पนัย.** กรุงเทพมหานคร : ประชากรพิมพ์.
- อุ้นดา นพคุณ. 2527. **การเรียนการสอนผู้ใหญ่เพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์.** กรุงเทพมหานคร : กรุงเทพมหานครพิมพ์.
- อุ้นดา นพคุณ. 2528. **การศึกษาผู้ใหญ่เชิงปรัชญา.** กรุงเทพมหานคร : กรุงเทพมหานครพิมพ์.

ภาษาอังกฤษ

- Acharya, Sushan Gautam. 1999. Empowerment, Literacy, and Community Organization : A Case Study of Self-help Women's groups in Rural Nepal. **Dissertation Abstracts International.** 60 : 306-A.
- Adams, Robert. 1990. **Self-Help, Work and Empowerment.** London : Macmillan Education.
- All China Youth Federation (ACYF) China. 1999. **HRD for Youth Empowerment : Eight Innovative Approaches Submitted for the 1999 ESCAP HRD Award.** United Nations/ESCAP and Australian Agency for International Development, 5-12.
- Black, Cyril E. 1976. **Comparative Modernization : a reader / edited, with an introduction.** New York : Free Press.
- Brookfield Stephen. 1983. **Adult Learners, Adult Education and the Community.** East Kilbride : M.&A. Thomson Litho.
- Coombs, Philip H. and Manzoor Ahmed. 1974. **Attacking Rural Poverty : How Non-Formal Education Can Help.** Baltimore : The John Hopkins University Press.
- Compton J. Lin. 1982. **Some Social Psychological Concepts Important in Rural Modernization.** New York : Cornell University.
- Fagerland, I., and Saha, L. 1989. **Education and National Development : a Comparative Perspective.** Oxford : Pergamon.
- Galbraith W., Michael. Editor. 1990. **Education Through Community Organizations.** Number, 47 (Fall). Jossey-Bass.
- Foley, Griff (edited). 1995. **Understanding Adult Education and Training.** NSW : Allen & Unwin Pty.
- Hamilton, Edwin. 1992. **Adult Education for Community Development.** Westport : Greenwood Press.
- Hartwig, Elisabeth. 2000. "Women's Organisations and Self-help Groups : A Step Towards Independence ?" **Agriculture+ rural development.** 7, 1 (April) : 31-34.

- HAYASE, Takashi, 2000. "Globalization and Environmental Issues for Sustainable Development in Developing Countries," **Technology and Development** 13 (January), 71-77.
- Hooper, Richard, 2000. "Adult and Community Learning Alliances-A New Role for Local Authorities?," **Adult Learning** 12, 1 (September), 16-17.
http://www.tci.or.th/th_gap_synopsis.htm [3/12/44]
- Inkeles, Alex and David Horton Smith. 1974. **Becoming Modern**. U.S.A. : the President and Fellows of Harvard College.
- Jarvis, Peter. 1999. **International Dictionary of Adult and Continuing Education**. London : Kogan Page.
- Khmer Youth Development Organization (KYDO) Cambodia. 1999. **HRD for Youth Empowerment : Eight Innovative Approaches Submitted for the 1999 ESCAP HRD Award**. United Nations/ESCAP and Australian Agency for International Development, 61-67.
- Knowles Malcolm S. 1980. **The Modern Practice of Adult Education**. New York : Cambridge, The Adult Education company.
- Knowles, Malcolm S. 1983. Cited in UNESCO/PROAP (1993). **Vol I Continuing Education : New Policies and Directions**. Bangkok.
- Lephoto, Hyacinth Manthoto. 1995. "Empowering Women for Development Through Nonformal Education : The Case of Lesotho," **Dissertation Abstracts International** (57) : 974-A.
- Ministerial Council On Education, Employment, Training and Youth Affairs. 1993. **Adult Community Education**. Endorsed by Commonwealth, State and Territory Ministers.
- Mohan Giles and Kristian Stokke. 2000. "Participatory Development and Empowerment : the Dangers of Localism," **Third World Quaterly** 21, 2 : 247-268.
- Nehru Yuva Kendra Sangathan (NYKS) India. 1999. **HRD for Youth Empowerment : Eight Innovative Approaches Submitted for the 1999 ESCAP HRD Award**. United Nations/ESCAP and Australian Agency for International Development, 21-28.

- Noor Ahmad Shah. 2001. "Community Learning Centres-the Malaysian Experience,"
Asia-Pacific Regional Forum for Lifelong Learning and APPEAL Resource and Training Consortium Annual Meeting. Chiangmai, Thailand, 8-13 September 2001, 4-30.
- Onyx, Jenny. 1992. **Community Development and the Role of Local Government.** Sydney : University of Technology, Sydney; Centre for Australian Community Organizations and Management (CACOM).
- Oonta Nopakun. 1985. **Thai Concept of Khit-Pen for Adult, and Non-Formal Education.** Bangkok : Chulalongkorn University.
- Palmberg, Irmeli E. and Jari Kuru. 2000. "Outdoor Activities as a Basis for Environmental Responsibility," **The Journal of Environmental Education** 31, 4 : 32-36.
- People's Plan : Development as if people matter. 2000. **Thai Development Newsletter.** No. 38-39, January-August, 93-95.
- Preeyanuch Jariyavidyanont. 2001. "Community Education for Gender Equality : Thailand," **Asia-Pacific Regional Forum for Lifelong Learning and APPEAL Resource and Training Consortium Annual Meeting.** Chiangmai, Thailand, 8-13 September 2001, 4-41.
- Ranis Gustav, Stewart Frances and Ramirez Alejandro, 2000. "Economic Growth and Human Development," **World Development.** 28, 2 : 197-219.
- Robinson, C.O. 1964., cited in Stephen Brookfield (edited). 1988. **Training Educators of Adults.** New York : Chapman and Hall.
- Rogers, Alan. 1992. **Adults Learning for Development.** London : Cassell Educational.
- Sand, Klemens van de, 2000 " The Role of Rural Organisations in Empowerment of the Rural Poor-TheExperience of IFAD," **agricultural+ rural development.** 7, 1 (April) : 24-27.
- SATO, Chizu, JIMBA Masamine and MURAKAMI Izumi. 2000. " Adult Literacy Education as an Entry Point for Community Empowerment Evolution of Self-Help Group Activities in Rural Nepal," **Technology and Development.** 13, (January) : 35-44.
- Scott D. Cynthia and Jaffe T. Dennis. 1991. **Empowerment.** Menlo Park : Crisp Publications.

- Serageldin, Ismail Michael A. Cohen and Josef Leitmann (edited), 1994. **Community-Based Environmental Management in Asian Cities.**
- Servaes, Jan, Thomas L. Jacobson and Shirley A. White (editors). 1996. **Participatory Communication for Social Change.** New Delhi : Sage Publications.
- Sharma R.C. and Merle C. Tan (editors),1990. **Sourcebook in Environmental Education for Secondary School Teachers.** Bangkok : Unesco Principal Regional Office for Asia and the Pacific.
- Simkins, Tim. 1977. **Non-Formal Education and Development.** Department of Adult And higher Education, The University of Manchester,Manchester Monographs 8.
- Skager, Rodney. 1978. **Lifelong Education and Evaluation Practice.** London : william Clowes & Sons.
- Sosibo, Zilungile C.. 1999. "Empowerment of Zulu Women Through Popular Adult Education in South Africa : A Case Study of the National Association for Women's Empowerment Program (NAWE) in KwaZulu-Natal," **Dissertation Abstracts International .** (60) : 3238-A.
- UNESCO. 1993. **Volume I Continuing Education : New Policies And Directions.** Bangkok :UNESCO Principal Regional office for Asia and the Pacific.
- UNESCO. 1993. **UNESCO, Cambodia 1991-1993.**
- UNESCO. 1995. **An Innovative Approach to Developing Scientific and Technical Information Services for a Rural community in Gazipur District, Bangladesh.** Bangkok : Principal Regional Office for Asia and the Pacific General Information Programmer and ASTINFO.
- UNESCO. 1995. **Volume VIII A Manual for the Development of Learning Centres.** Bangkok : Unesco Principal Regional Office for Asia and the Pacific.
- UNESCO/ APPEAL. 1996. **Adult Education.** Final Report Jomtien, Thailand, 16-18 September.
- UNESCO. 1996. **Adult Education for Sustainable Development.** Bangkok :UNESCO Principal Regional office for Asia and the Pacific.
- UNESCO. 1998. **Technical Working Group Meeting on Community Learning Centres.** Chiang Rai, Thailand. Bangkok : Unesco Principal Regional Office for Asia and the Pacific.

- UNESCO. 1998. **BUNYAD Literacy Community Council (BLCC)**. Islamabad.
- UNESCO. 1999. **BUNYAD Literacy Community Council (BLCC)**. Islamabad.
- UNESCO. 1999. **Planning Meeting on Community Learning Centres**. Bangkok : Unesco
Principal Regional Office for Asia and the Pacific.
- UNESCO/APPEAL. 2001. **Handbook Non-formal Adult Education Facilitators**. Bangkok.
- Vargas, Claudia Maria. 2000. "Sustainable Development Education : Averting or
Mitigating Cultural Collision," **International Journal of Educational
Development** 20 : 377-396.
- Wangdi, Chhador. 2001. "The Community Learning in Bhutan," **Asia-Pacific Regional
Forum for Lifelong Learning and APPEAL Resource and Training Consortium
Annual Meeting**. Chiangmai, Thailand, 8-13 September, 4-31.
- Willie, Charles V. 2000. "The Evolution of Community Education : Content and
Mission," **Harvard Educational Review**. 70, 2 (Summer) : 191-210.
- World Commission on Environment and Development. 1987. **Our Common Future**.
Oxford, Great Britain : Oxford University Press.
- Yamane, T. 1973. **Statistics**. : An Introductory Analysis. Singapore : Times Printers.

ภาคผนวก ก

ความหมายและสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลได้กำหนดตัวแปรอิสระ และตัวแปรตาม ดังรายละเอียดต่อไปนี้

Variable		ปัจจัยตัวแปร
La	แทน	ระดับชั้นของ อบต.
Lb	แทน	ระดับชั้นของ อบต. ที่ ศรช. ตั้งอยู่
Lc	แทน	ระดับชั้นของ อบต. ที่ประชาชนอยู่

Variable		ตัวแปรอิสระ ชุด อบต. (ภาพรวม)
av1	แทน	คน
av2	แทน	เงิน
av3	แทน	วัสดุอุปกรณ์รวมอาคารสถานที่
av4	แทน	การบริหารจัดการ

Variable		ตัวแปรอิสระ ชุด ศรช. (ภาพรวม)
bv1	แทน	คน – ลักษณะครู ศรช.
bv2	แทน	เงิน
bv3	แทน	วัสดุอุปกรณ์รวมอาคารสถานที่
bv4.1	แทน	การบริหาร – กำหนดแผนงาน
bv4.2	แทน	การบริหาร – เตรียม คน / เงิน / วัสดุ / สถานที่
bv4.3	แทน	การบริหาร – วิธีการสอน
bv4.4	แทน	การบริหาร – ประเมินผล

Variable		ตัวแปรอิสระ ชุด ประชาชน (ภาพรวม)
cv3	แทน	คน – ลักษณะครู ศรช.
cv4	แทน	การบริหาร – วิธีการสอน

Variable		ตัวแปรอิสระ ของชุด อบต.
av11	แทน	คน – ความเพียงพอ
av12	แทน	คน – ศักยภาพ / ความสามารถ
av2	แทน	เงิน – ความเพียงพอ
av31	แทน	วัสดุอุปกรณ์รวมอาคารสถานที่ – ความเพียงพอ
av32	แทน	วัสดุอุปกรณ์รวมอาคารสถานที่ – ใช้งานได้
av41	แทน	การบริหาร – การวางแผน
av42	แทน	การบริหาร – การจัดกระบวนการ
av43	แทน	การบริหาร – การดำเนินการ
av44	แทน	การบริหาร – การประเมินผล

Variable	ตัวแปรอิสระ ของชุด ครช.	
bv11	แทน	คน – บริการจัดหาอุปกรณ์การศึกษาและสื่ออื่นๆ
bv12	แทน	คน – ประสานงานการฝึกอบรม
bv13	แทน	คน – บริการการแนะแนวและให้คำปรึกษา
bv14	แทน	คน – มีความรู้
bv15	แทน	คน – มีทักษะในการสอน
bv16	แทน	คน – เสียสละ
bv17	แทน	คน – อดทน
bv18	แทน	คน – ใจกว้าง
bv19	แทน	คน – ให้เกียรติแก่ผู้เรียน
bv110	แทน	คน – จริงใจ
bv111	แทน	คน – มีความคิดริเริ่ม
bv112	แทน	คน – มนุษย์สัมพันธ์ดี
bv2	แทน	เงิน – ความเพียงพอ
bv31	แทน	วัสดุอุปกรณ์รวมอาคารสถานที่ – ความเพียงพอ
bv32	แทน	วัสดุอุปกรณ์รวมอาคารสถานที่ – ใช้การได้
bv4.11	แทน	การบริหาร – กำหนดแผนงาน อะไร/เมื่อไร/อย่างไร
bv4.21	แทน	การบริหาร – เตรียมคน
bv4.22	แทน	การบริหาร – เตรียมเงิน
bv4.23	แทน	การบริหาร – เตรียมวัสดุอุปกรณ์
bv4.24	แทน	การบริหาร – เตรียมสถานที่
bv4.31	แทน	เทคนิค – การมีส่วนร่วมในชั้นเรียน / การฝึกอบรม
bv4.32	แทน	เทคนิค – การประชุม กลุ่มย่อย / สัมมนา
bv4.33	แทน	เทคนิค – การระดมความคิดเพื่อแก้ปัญหา
bv4.34	แทน	เทคนิค – ผู้เรียนกำหนดการเรียนรู้ด้วยตนเอง
bv4.35	แทน	เทคนิค – การใช้กรณีตัวอย่าง
bv4.36	แทน	เทคนิค – การแสดงบทบาทสมมติ
bv4.37	แทน	เทคนิค – การบรรยาย-อภิปราย
bv4.38	แทน	เทคนิค – การสาธิต
bv4.39	แทน	เทคนิค – การฝึกทักษะ
bv4.310	แทน	เทคนิค – ทักษะศึกษา
bv4.41	แทน	การประเมินผล – การบรรลุผลตามที่วางไว้
bv4.42	แทน	การประเมินผล – มีปัญหาเกิดขึ้น
bv4.43	แทน	การประเมินผล – ความสามารถในการแก้ไขปัญหา

Variable	ตัวแปรอิสระ ของชุด ประชาชน	
cv31	แทน	ลักษณะครู – บริการจัดหาอุปกรณ์การศึกษาและสื่ออื่นๆ
cv32	แทน	ลักษณะครู – ประสานงานการฝึกอบรม
cv33	แทน	ลักษณะครู – บริการการแนะแนวและให้คำปรึกษา
cv34	แทน	ลักษณะครู – มีความรู้
cv35	แทน	ลักษณะครู – มีทักษะในการสอน
cv36	แทน	ลักษณะครู – เสียสละ
cv37	แทน	ลักษณะครู – อดทน
cv38	แทน	ลักษณะครู – ใจกว้าง
cv39	แทน	ลักษณะครู – ให้เกียรติแก่ผู้เรียน
cv310	แทน	ลักษณะครู – จริงใจ
cv311	แทน	ลักษณะครู – มีความคิดริเริ่ม
cv312	แทน	ลักษณะครู – มนุษย์สัมพันธ์ดี
cv41	แทน	เทคนิค – การมีส่วนร่วมในชั้นเรียน / การฝึกอบรม
cv42	แทน	เทคนิค – การประชุม กลุ่มย่อย / สัมมนา
cv43	แทน	เทคนิค – การระดมความคิดเพื่อแก้ปัญหา
cv44	แทน	เทคนิค – ผู้เรียนกำหนดการเรียนรู้ด้วยตนเอง
cv45	แทน	เทคนิค – การใช้กรณีตัวอย่าง
cv46	แทน	เทคนิค – การแสดงบทบาทสมมติ
cv47	แทน	เทคนิค – การบรรยาย-อภิปราย
cv48	แทน	เทคนิค – การสาธิต
cv49	แทน	เทคนิค – การฝึกทักษะ
cv410	แทน	เทคนิค – ทักษะศึกษา

ตัวแปรตาม คือ การพัฒนาที่ยั่งยืน

ภาคผนวก ข

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย และหน่วยงานที่สังกัด

1. รองศาสตราจารย์ ดร. สมคิด พรหมจ้อย สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
2. รองศาสตราจารย์ ดร. วิกร ตันทวุฑฒโฒ ภาควิชาอาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
3. อาจารย์ ดร. ดวงกมลชาติประเสริฐ รองคณบดีฝ่ายวางแผนและพัฒนา คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
4. ดร. ขนิษฐา กาญจนรังษินันท์ นักวิชาการพัฒนาชุมชน 8 ว. กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย
5. นาย พันธุ์ชัย วัฒนชัย ผู้อำนวยการกองราชการส่วนตำบล กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย

ภาคผนวก ค
การสนทนากลุ่ม

การสนทนากลุ่ม

วันอาทิตย์ที่ 14 พฤศจิกายน 2544

พื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหมู

ชั้น 5

อำเภอ วิหารแดง

จังหวัด สระบุรี

ผู้ประสานงานกลุ่ม ครู ศรช. : อาจารย์ รัชณี กองสิน

สถานที่ในการสนทนากลุ่ม ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนหนองหมู ในอาคารที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลหนองหมู

รายชื่อผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม พร้อมอายุ อาชีพ

1. นาง สมจิตร พานทอง อายุ 31 ปี อาชีพ รับจ้าง
2. นาย ณัฐวุฒิ มอญเก่า อายุ 27 ปี อาชีพ รับจ้าง
3. นาย อำนาจ สันโคตร อายุ 28 ปี อาชีพ ทำสวน
4. นางสาว ไพสนธิ์ สายสุข อายุ 26 ปี อาชีพ ทำสวน
5. นาง สักวาล บุญสุข อายุ 39 ปี อาชีพ ค้าขาย
6. นาง ยุพิน แจ็กอร่าม อายุ 33 ปี อาชีพ ค้าขาย
7. นางวาริ ปิ่นเปีย อายุ 36 ปี อาชีพ ทำนา
8. นาย บุญเรือน ดาวเรือง อายุ 36 ปี อาชีพ รับจ้าง

การสนทนากลุ่ม

วันอาทิตย์ที่ 11 พฤศจิกายน 2544

พื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลจรเข้สามพัน ชั้น 3

อำเภอ อุ้มทอง จังหวัด สุพรรณบุรี

ผู้ประสานงานกลุ่ม ครู ศรช. : อาจารย์ กิจจา สีเหรา

สถานที่ในการสนทนากลุ่ม ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนจรเข้สามพัน ในอาคารที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลจรเข้สามพัน

รายชื่อผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม พร้อมอายุ อาชีพ

1. นาง จันทนา เศรษฐสมบูรณ์ อายุ 47 ปี อาชีพ ค้าขาย
2. นางสาว นงราม ช้างเขียว อายุ 36 ปี อาชีพ ตัดเย็บเสื้อผ้า
3. นาย ตำรวย ลิ้มสุวรรณ อายุ 38 ปี อาชีพ พนักงานขาย
4. นาย สุนทร ลิ้มสุวรรณ อายุ 40 ปี อาชีพ สมาชิกสภา อบต.
5. นาย ไชยันตร์ ดาววีระกุล อายุ 34 ปี อาชีพ ทำไร่
6. นาย บุญรอด ภมรพล อายุ 44 ปี อาชีพ ผู้ใหญ่บ้าน
7. นาย ดำรง ทับทอง อายุ 44 ปี อาชีพ สมาชิกสภา อบต.
8. นางสาว อำไพวรรณ ใจเก่งดี อายุ 22 ปี อาชีพ ทอผ้า

การสนทนากลุ่ม

วันอาทิตย์ที่ 11 พฤศจิกายน 2544

พื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลบ่อสุพรรณ

ชั้น 3

อำเภอ สองพี่น้อง

จังหวัด สุพรรณบุรี

ผู้ประสานงานกลุ่ม ครู ศรช. : อาจารย์ อุษา สังข์เปีย

สถานที่ในการสนทนากลุ่ม ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนวัดทับกระดาน ในบริเวณวัดทับกระดาน

รายชื่อผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม พร้อมอายุ อาชีพ

1. นาง พวงเพ็ญ พิศกุลรัตน์ อายุ 38 ปี อาชีพ ทำไร่ข้าวโพด
2. นางสาว ปราณอม น้ำใจดี อายุ 24 ปี อาชีพ ทำไร่ข้าวโพด
3. นางสาว กรกช เล่าเปี่ยม อายุ 16 ปี อาชีพ ทำไร่ข้าวโพด
4. นางสาว กัญญรัตน์ ผิวสุข อายุ 15 ปี อาชีพ รับจ้าง
5. นาย สุนทร ใจมั่น อายุ 40 ปี อาชีพ ทำนา

การสนทนากลุ่ม

วันอาทิตย์ที่ 18 พฤศจิกายน 2544

พื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลนาดี

ชั้น 1

อำเภอ เมือง

จังหวัด สมุทรสาคร

ผู้ประสานงานกลุ่ม ครู ศรช. : อาจารย์ สุเมธ จันทร์สะอาด

สถานที่ในการสนทนากลุ่ม องค์การบริหารส่วนตำบลนาดี

รายชื่อผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม พร้อมอายุ อาชีพ

1. นาย พิรัตน์ ชื่นนอก อายุ 33 ปี อาชีพ พนักงานบริษัท
2. นาย สราวุฒิ โพธิ์สว่าง อายุ 28 ปี อาชีพ รับจ้าง
3. นาย พิระศักดิ์ โพธิ์ปริสุทธิ์ อายุ 30 ปี อาชีพ รับจ้าง
4. นางสาว รุ่งนภา หอมชื่น อายุ 23 ปี อาชีพ พนักงานบริษัท
5. นางสาว สำราญ น่วมกระสินธุ์ อายุ 36 ปี อาชีพ รับจ้าง
6. นาง สุนันทา ชลประยูร อายุ 45 ปี อาชีพ รับจ้าง

การสนทนากลุ่ม

วันศุกร์ที่ 9 พฤศจิกายน 2544

พื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลคชสิทธิ์

ชั้น 5

อำเภอหนองแค

จังหวัด สระบุรี

ผู้ประสานงานกลุ่ม ครู ศรช. : อาจารย์ วรรณิการ์ ไทยแท้ และ อาจารย์ อูมาพร เต็งศิริ

สถานที่ในการสนทนากลุ่ม ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนคชสิทธิ์ ในอาคารเรียนเก่าโรงเรียนขอนแก่น

รายชื่อผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม พร้อมอายุ อาชีพ

1. นาง ถาวร อมรรุ่งรังษี อายุ 48 ปี อาชีพ ค้าขาย
2. นาง สมพร บุญหอม อายุ 52 ปี อาชีพ แม่บ้าน
3. นางสาวเกษมสุข บุรพา อายุ 44 ปี อาชีพ รับจ้าง
4. นางสาว มะลิ นรดี อายุ 20 ปี อาชีพ แม่บ้าน
5. นาย สำเร็จ เหง้าสุข อายุ 33 ปี อาชีพ ค้าขาย
6. นาย กิรติ รัตนสำอางค์ อายุ 19 ปี อาชีพ รับจ้าง
7. นาย นพคุณ สุคชา อายุ 23 ปี อาชีพ รับจ้าง
8. นาย เศรษฐศักดิ์ ดอกสาธิต อายุ 19 ปี อาชีพ ค้าขาย

ภาคผนวก ง
สรุปการสัมภาษณ์

สรุปคำสัมภาษณ์ กำนัน โชคชัย ช่วยณรงค์

วันที่ 19 สิงหาคม 2544

ตำบล บางพระ อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา

ขอทราบความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียนและการพัฒนาชุมชนที่ยั่งยืน

วันนี้การศึกษาเรานะเกือบทุกส่วนไม่เข้าใจ ไม่เข้าใจในที่นี้หมายถึงว่าการศึกษานั้น ไปเข้าใจกันเอาว่า เป็นหน้าที่ของภาครัฐต้องเป็นผู้กระทำ ซึ่งคนที่วางนโยบายก็คิดอย่างหนึ่ง คนปฏิบัติก็คิดอย่างหนึ่ง นั่นเพราะว่าสื่อกันไม่ได้ คนที่คิดนโยบายบอกว่าการศึกษาเป็นของคนทุกคนนะ พ.ร.บ.ใหม่ก็จะเป็นไปในทิศทางนั้น แต่ทว่าทั้งหมดขององคคพพในประเทศไทยไม่เข้าใจ จริงๆ คือไม่ใช่ของรัฐเลย เป็นของคนทุกคนอยู่แล้ว เพียงแต่ว่าเราไม่ได้สร้างความเข้าใจให้ กับเขา ถึงแม้เราจะไม่เปลี่ยนโครงสร้างเปลี่ยน พ.ร.บ. ก็ไม่เกิดประโยชน์ เพราะว่าเราสามารถทำการศึกษาได้ทุกระดับโดยที่ไม่ต้องมืองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นเราก็ทำได้ เรียกว่าเป็นการทำ ภายใต้อัตนวิสัยของสถานศึกษา ซึ่งทุกแห่งก็มีกรรมการศึกษา คือมีมานานแล้ว เพียงแต่ไม่ค่อยประสบความสำเร็จ ก็อาจเป็นเพราะว่า ขบวนการในการเลือกกรรมการศึกษาพอเริ่มนับหนึ่งก็ผิดแล้ว เห็นได้ว่าเกิน 90% ของประเทศไทยเลือกกรรมการศึกษาเพราะต้องการจะไปพึ่งพา เรื่องเงินทองของกรรมการศึกษาเป็นหลัก พอเอาเข้าจริงไม่มีใครไปสมัครเป็นกรรมการสถานศึกษา ก็มีการจับยึดชื่อกันเข้าไปเป็นกรรมการ นี่เป็นเพราะกลัวว่าจะต้องถูกริดไถ ในกฎหมายเก่าก็ระบุว่ากรรมการสถานศึกษาคือผู้กำหนดนโยบายของสถานศึกษานั้น ๆ ดูแลกำกับผู้บริหาร แต่โดยความเป็นจริงไม่ได้ทำหรอก

เราไปมองว่า องค์การบริหารส่วนตำบล หรือแม้แต่เทศบาลนั้นคือราชการ ซึ่งขัดกับเจตนารมณ์การกระจายอำนาจ การกระจายอำนาจหมายถึงว่าเอางานของอำนาจของรัฐ มาให้ภาคประชาชนเป็นผู้ทำ แต่ความเป็นจริงนั้น คนไทยมีคนเข้าใจเพียงนิดเดียว เมื่อไม่เข้าใจก็ถือว่าเป็นเพียงแต่ย้ายสถานที่ราชการจากส่วนของอำเภอมาเป็นส่วนของ อบต. นั่นเป็นเพราะความไม่เข้าใจระบบการปกครองส่วนท้องถิ่น เพราะฉะนั้นจึงมีคำถามออกมาจากคนทุกคนตั้งแต่ระดับสูงขึ้นมา ทั้งที่มีความรู้ปริญญาตรี โท เอก ก็มักจะถามว่า อบต.ทำอะไรให้กับประชาชน ตั้งแต่เริ่มถามอย่างนี้ก็ผิดแล้ว เพราะองค์การบริหารส่วนตำบลนั้นเป็นองค์กรของประชาชนเพียงแค่บริหารงาน โดยอิงระบบราชการ หน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลนั้น เราไปมองตามที่เขียนแต่ไม่ได้มองตามเจตนารมณ์ องค์การบริหารส่วนตำบลจำนวนมากในประเทศไทย 90% ทำอะไรให้ประชาชน โดยถูกกดดันจากคำถามที่มาจากทุก ๆ แห่งว่าทำอะไรให้ประชาชน แต่จริง ๆ ไม่ใช่ปรัชญาของมันก็คือ องค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่ทำงานภายใต้ความต้องการของประชาชน มันถ่ายทอดผ่านขบวนการของกรรมการหมู่บ้าน ผ่านขบวนการของประชาคม ผ่านสมาชิกองค์กร

การบริหารส่วนตำบล ไปถึงออกเป็นข้อบังคับในการจัดทำงบประมาณและก็ออกไปใช้จ่าย วันนี้คนที่ทำข้อบังคับการใช้จ่ายงบประมาณกลายเป็นปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวนมากเกิน 70 % จากสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลเช่นฝ่ายบริหาร คนที่อยู่ในสถานศึกษาหรือคนที่ทำงานเกี่ยวกับการศึกษาก็ไม่เข้าใจการปกครองส่วนท้องถิ่น คนที่เป็นผู้บริหารการปกครองส่วนท้องถิ่นก็ไม่เข้าใจเรื่องการปกครองท้องถิ่น

คำว่าผู้บริหารในที่นี้หมายถึงทั้งท่านสมาชิกฝ่ายบริหาร สมาชิกสภารวมทั้งปลัดก็คือเจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล แต่ที่นี้เมื่อประมาณ 3 ปีที่แล้วนี้ เริ่มปรับระบบ มาจัดขบวนการในการที่จะเรียนรู้ในการจัดขบวนการ คือไล่ลำดับใหม่ ลำดับแรกของเราที่ไล่ก็คือ ถือว่ากรรมการหมู่บ้าน เป็นหัวใจอันดับ 1 เพราะว่าก็มีอยู่แล้วภายใต้ พ.ร.บ. ปกครองท้องที่ แต่ของเราให้มีสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล 2 คน เป็นกรรมการหมู่บ้านโดยตำแหน่ง ผู้ใหญ่บ้านอีก 1 คน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านอีก 2 คน นะทั้งหมดเป็นเท่าไร 2 ผู้ใหญ่ 1 เป็น 3 บวกกับผู้ช่วยอีก 2 5 คนนี้เป็นกรรมการ โดยตำแหน่ง เพราะเขาผ่านขบวนการเลือกมาแล้ว ที่เหลืออีก 4 คนให้เลือกลงจากประชาชน ให้เขาเลือกกันเอง เวลาประชุมเสร็จแล้วก็ให้เขาเลือก ตัวแทนมา อีก 4 คน ทั้งหมดรวมเป็น 9 ก็คือกรรมการหมู่บ้าน โครงสร้างอยู่ที่นี้ซึ่งจะไปสอดคล้องกับแนวคิดของกระทรวงมหาดไทย ที่ออกเป็นนโยบายใหม่มาว่าให้มีการประชุมประชาคม ประชาคมมันจะมี 7 7 ในที่นี้ก็คือ ผู้ใหญ่บ้าน 1 สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลอีก 2 ก็เป็น 3 เลือกชาวบ้านทั่วไปอีก 4 เป็น 7 แต่ตำบลนี้มาปรับวิธีการ ปรับโดยชาวบ้านเขาประชุมกันว่า เราเอามารวมกันให้มันง่ายดีไหม ทุกคนก็เห็นชอบ เอาประชาชนเข้ามาตามนโยบายมหาดไทยก็ไม่ขัดกันเมื่อมี 7 แล้ว เราก็เติมผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านมี 2 ก็เป็น 9 นี่คือโครงสร้างของ กม. เขาเรียกกรรมการหมู่บ้าน

ในการปฏิบัติงานของตำบล เราให้ กม. ของที่ตำบลนี้ทุกหมู่บ้าน กม. ที่นี้มีทุกหมู่ ที่นี้มี 10 หมู่ หมู่ละ 9 คน ครบเลย หน้าที่หลักของ กม. ที่นี้ก็คือ กำหนดแผนและนโยบาย ว่าหมู่บ้านนี้มีปัญหาอะไร เท่ากับว่าเริ่มตั้งแต่ตรงนี้ กม. นี้คือจุดเริ่มต้น ถูกต้อง งานหลักก็คือ หนึ่งแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในหมู่บ้านนั้น ๆ จะเป็นปัญหาอะไรไม่ว่าจะเป็นปัญหาความขัดแย้ง ไม่ว่าจะปัญหาการพัฒนาหรืออะไร กม. จะเป็นผู้พิจารณาหมดเลย ภายใต้การตัดสินใจของ กม. เกือบหมด เสร็จแล้วถึงจะเอา กม. เหล่านี้ส่งแผนของแต่ละหมู่ตัวเองไปทำแผนรวมที่เรียกว่า ประชาคมตำบล เวลากรรมการหมู่บ้านเขาเรียกประชุมราษฎรในหมู่บ้านของเขาเอง ถามว่าเขาเรียกประชุมภายใต้อะไรก็คือภายใต้กฎหมาย พ.ร.บ. ท้องที่ ผู้ใหญ่บ้านก็คือหัวหน้าราษฎร ที่มีอำนาจเรียกประชุม มีทั้งมีอำนาจเรียกประชุม ทั้งเกณฑ์ราษฎรมาแก้ปัญหาในหมู่บ้านได้ ผู้ใหญ่บ้านทำหน้าที่ไปเลย สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลไม่มีหน้าที่เลย คือที่นี้จะเอากฎหมายที่มีอยู่ทั้งหมดมาใช้ คณะกรรมการศึกษากับคณะกรรมการงานสาธารณสุข และคณะกรรมการงานวิชาชีพ กรรมการงานพัฒนาวิชาชีพ หรือเศรษฐกิจที่เขาเรียกกันสมัยใหม่ ก็หมายถึงกลุ่มต่าง ๆ ที่เป็นกลุ่มอาชีพ อย่างเช่นกลุ่มผู้เลี้ยงสัตว์น้ำ สหกรณ์ผู้เลี้ยงสัตว์ สหกรณ์โคนม อย่างนี้ กลุ่มที่เกี่ยวกับอาชีพการเกษตร แต่เขาจะมาอยู่

ในกรรมการชุดนี้ มีหน้าที่ทำแผนกัน คือกลุ่มอาชีพ คือปฏิบัติการและก็คิดแผนเบื้องต้นเอามารวมกันแล้วก็เขียนแผนของตำบล

การศึกษาที่นี้จะมีโรงเรียนทั้งหมด 3 โรงเรียนในแต่ละโรงเรียนจะมีคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจะประกอบไปด้วย ตัวแทนขององค์การบริหารส่วนตำบล 2 คน ตัวแทนผู้นำท้องถิ่น 2 คน ตัวแทนผู้ปกครอง 2 คน ตัวแทนครู 2 คน บวกผู้ใหญ่เข้าไป และเป็นผู้ทรงคุณวุฒิอื่น ๆ รวมเบ็ดเสร็จแล้ว 15 คน อันนี้เป็นไปตามกฎหมายของ พ.ร.บ. ใหม่ คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่นี้เราจะเอา 3 แห่งมารวมกัน ผมไม่ได้ทำอะไรใหม่ เพียงแต่ไปเอาระบบที่มีอยู่มาทำให้มันสอดคล้องกับสภาพพื้นที่ ขบวนการจัดทำแผนนี้ เราจะทำประมาณช่วงมกรา-กุมภาพันธ์ ก่อนมีฤดูให้เสร็จก่อน เราก็มาประชุมร่วมกัน ตอนนั้นเอา 3 แห่งเลยเชิญมาร่วมกัน ครั้งแรกสุดนี้เราทำแผนบรรจุเข้าไปใน อบต. เราควรจะใช้โรงเรียนทั้ง 3 โรงเรียนที่มีอยู่ในตำบลให้มันเกิดประโยชน์ เด็กในตำบลเราก็ไม่ต้องไปเรียนในเมือง ไซ้ใหม่ เป็นการลดภาระค่าใช้จ่าย ถ้าเกิดปัญหาอะไรขึ้นเราก็มาคุยกันก่อนในสมาชิก อบต. หรือว่ากับครู พอเรารู้ปัญหาเบื้องต้น เราก็ตั้งงบประมาณเลย ตั้งงบประมาณว่าจะทำแผนตรงนี้ใช้งบขององค์การบริหารส่วนตำบล เราตั้งทางสถาบันราชภัฏเข้ามาช่วยจัดขบวนการ มันเริ่มนับหนึ่งตั้งแต่ตอน 3 ปีที่แล้ว เรามาค้นหาปัญหาก่อนว่ามีอะไรบ้าง มากำหนดร่วมกันว่าอนาคตเราจะเดินทางไปทางไหน กำหนดลำดับของความสำคัญก่อน ขบวนการที่มันจะเกิด มันเกิดมาจากองค์การบริหารส่วนตำบลนี้ ใช้ขบวนการนี้ทำเพื่อให้ได้แผนพัฒนาตำบลมาก่อน มันกำหนดไว้เลย และกำหนดวิสัยทัศน์ว่า เราต้องการให้ตำบลเราน่าอยู่ และต้องการให้อาชีพมันคง ชุมชนถึงจะเข้มแข็ง กำหนดไว้เลยตั้งแต่เราเคยจัดเมื่อ 3 ปีที่แล้ว การศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของการทำให้ตำบลน่าอยู่ พอขบวนการนี้มาทำขึ้นมันก็ได้ประโยชน์ คือ หนึ่งรู้ทิศทางอนาคตร่วมกันเลยว่าตำบลเราจะไปทางไหน เรื่องการศึกษานั้นครูทั้งหมดแต่ก่อนต่างคนต่างอยู่ ตอนหลังก็สนิทสนมกัน ภายได้ขบวนการนี้ สำหรับสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลนั้น ก่อนจะเริ่มขบวนการนี้ผมพาสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลไปประชุมสัญจรตามโรงเรียน ไปเพื่ออะไร เพื่อให้รู้จักครู ไปเพื่อกระตุ้นให้ครูรู้ว่าต่อไปนี้เราจะต้องช่วยกันเพื่อที่จะให้สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลเขาเห็นความสำคัญโรงเรียนที่ลูกหลานตัวเองเรียน ไปสร้างความสัมพันธ์ร่วมกันก่อนถึงจะมาต่อด้วยขบวนการนี้

ที่ทำอย่างนี้ได้ ก็ต้องอาศัยผู้นำ สังคมทุกสังคมต้องมีผู้นำ เหมือนกับในคณะทุกคน ในมหาวิทยาลัยทุกแห่ง ผู้นำนี้มันไม่ได้อยู่ภายใต้ภาพรวมนะ ต้องมีคนนำก่อน คนนำนี้เป็นเรื่องจำเป็น แต่ถ้าเมื่อใดคุณให้การศึกษา แล้วคนเห็นความสำคัญของการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลทั่วประเทศแล้ว พวกนี้มันจะเกิดโดยอัตโนมัติ อย่างไรก็ตามมันจะเกิดได้มันก็ต้องมีคนจุดสมัยก่อนจะเป็นแบบต่างคนต่างอยู่ แต่พอสนิทกันเข้ามาแล้ว ก็จะเข้ามาร่วมกัน แล้วเราตั้งสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาเข้ามาด้วย ตั้งมหาวิทยาลัยเข้ามาด้วย ก็จะเกิดการแข่งขันกัน แต่แข่งขันกันในทางที่ดี สิ่งที่เราทำมาในขบวนการเหล่านี้ ถือเป็น การพัฒนาการศึกษาหรือชุมชน

เหมือนกันหมดเลย คือ ทำให้ความรู้สึกเก่าๆ กลับมาก นั่นคือ เป็นเพื่อน เป็นพี่ เป็นน้อง ซึ่ง ขบวนการความรู้สึกเหล่านี้มันถูกทำลายไปในสภาพสังคม หมายถึงสังคมจากการปกครองนี้แหละที่ ให้บัตรเลือก การเลือกตั้งนี่เป็นการทำลายความมั่นคงของสังคม เพราะว่าในตำบล บางหมู่บ้านมีคน 100 คน เดิมก็เป็นญาติ เป็นพี่เป็นน้องกัน พอผ่านขบวนการเลือกตั้งเท่านั้นแหละ มันแตก กระจายชานเช่นกันหมดเลย

ที่ตำบลของผมนี่ กิจกรรมต่างๆ เราดึงเข้าไปสู่การศึกษาหมด เช่น กลุ่มเยาวชนของที่นี่ เราก็จัดขบวนการพานักเรียนไปเข้าค่ายภาษาอังกฤษ ที่เราเอาเยาวชนก่อน เพราะเราต้องการพัฒนา เยาวชนอยู่แล้ว ก็เอาเยาวชนที่เรียนอยู่ในจังหวัด เรียนในมหาวิทยาลัย ลงมาช่วยกันนะ ให้เขาเป็นคนทำกิจกรรม แต่งงบประมาณองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นคนให้ ที่ให้มาได้ก็เพราะว่ามีแผน อยู่แล้ว องค์การบริหารส่วนตำบลเอาแผนไปเข้าสภา พอไปถึงสภาที่ไม่มีปัญหา เพราะว่า สมาชิกสภาเป็นกรรมการสถานศึกษา ที่นี้เมื่อขบวนการจัดทำแผนผ่านไปแล้ว ใครก็ไปเปลี่ยน แผนไม่ได้ สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลมาเปลี่ยนไม่ได้ ประธานบริหารก็เปลี่ยนไม่ได้ ที่เรา ทำอย่างได้นั้นเป็นเพราะ(1) ต้องศักดิ์สิทธิ์นะ หมายความว่า ถ้าเขาประชุมแล้วคุณต้องทำตามเขา (2) ต้องให้เขาสนุก ไม่ใช่มาทำเป็นขบวนการวิชาการอย่างเดียว คนเขาก็เบื่อ ห้ามใช้ระบบ บรรยาย ผมมีเงื่อนไขว่าจะบรรยายให้กับสมาชิกผมนี้ในแต่ละวิชาห้ามเกิน 10 นาที ที่เหลือต้องมี ขบวนการเรียนรู้โดยกิจกรรม มีการนำเอา Case Study จากที่อื่นมา ใช้สื่อ ส่วนมากก็จะใช้สื่อ อุปกรณ์ เช่น เขาอบรมดูแลเรื่องร่างกาย เกี่ยวกับปฐมพยาบาล ก็เอาพยาบาลจากโรงพยาบาลมาเลย มาทำของจริง สาธิตกันเลย เมื่อเขาเรียนอย่างนี้ เขาก็สนุก ก็จะให้ความร่วมมือดี

ปัญหาใหญ่คือ ใหม่ ๆ ก็จะมีแต่พวกชาวบ้าน คนที่มีความรู้ เช่นข้าราชการ นักธุรกิจ พวกนี้ไม่ค่อยยอมมาประชุม ผมก็จะใช้วิธีไปพูดตามงานบุญ งานวัด ว่าน่าเสียดายนะที่ตำบลเรา คนมีความรู้ก็เยอะ มีฐานะทางสังคมก็ดี คนเหล่านี้ก็ได้รับการบริการจากสังคมตั้งแต่เรียนหนังสือ แต่เสียดายที่ไม่มาช่วยกันเลย トラบใดที่คุณยังอยู่ในตำบลนี้ คุณคือประชากรของตำบลนี้ มีหน้าที่ ยิ่งคุณมีสถานะทางสังคมมากเท่าไร หน้าที่คุณต้องเพิ่มเท่านั้น ประชุมในฐานะลูกบ้าน มีภาระ เหมือนคนอื่น เท่าเทียมกัน อันนี้ก็ค่อย ๆ เป็น ค่อย ๆ ไป กรรมการหมู่บ้านที่นี้จะมีทั้งข้าราชการ ครู ทหาร ตำรวจ มีหมดอยู่ในกรรมการหมู่บ้าน เพราะฉะนั้นกรรมการหมู่บ้านที่นี้ค่อนข้างมีความรู้ เพราะเราขอเขา อย่าให้คนจน คนไม่มีความรู้มาเป็นกรรมการ เพราะว่าเขาต้องหาเข้ากินค่า อย่าไปปรบกวเวลาของเขา พวกคุณมีเวลาแล้วเราจะประชุมเฉพาะวันอาทิตย์ ที่นี้จะทำงานตาม นโยบายที่กำหนดไว้ในกรอบของตัวเอง เพราะฉะนั้นเวลาทางโน้น (มหาดไทย) กำหนดอะไรมาที่เรารู้ว่าอันไหนประนีประนอมได้ก็ทำ อันไหนประนีประนอมไม่ได้ก็ไม่ทำ

ที่นี้ก็เป็นศูนย์การเรียนชุมชนด้วยนะ วันเสาร์วันอาทิตย์จะมีเจ้าหน้าที่ ซึ่งมาจากอำเภอ จากศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนของจังหวัดส่งเจ้าหน้าที่ของเขามา มาเรียนในห้องประชุมนี้ จริงๆ แล้วนี่โดยหลักการ ครูที่ดูแลในเรื่องของศูนย์การศูนย์การเรียนชุมชนนี้น่าจะมาจากคนในพื้นที่

ส่วนเรื่องฝึกอาชีพ ทาง กชน. ไม่ได้เข้ามาโดยตรง เพราะที่นี่ใช้วิทยากรจากกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน จากพัฒนาชุมชน จากเกษตร พวกนั้นเขาจะเข้ามาสายตรง คำว่าสายตรง เช่น เข้ามาอบรมอาชีพ อะไรต่างๆ คือ ชาวบ้านเขาอยากทำอาชีพอะไรก็สนับสนุน ระยะเวลา ก็จะแบบนั้น แต่พอถึงเวลาหนึ่ง อนาคตเขาก็ของบ อนาคต.สนับสนุนเรื่องฝึกอาชีพต่อไป คือ การศึกษาที่นั่นมันไม่ได้แยกว่าอันนี้เป็น กชน. หรือเป็นของหน่วยงานอื่นๆ แต่ว่า เป็นองค์รวม ที่นั่นมันจะรวมหมด

ตอนนี้เรากำลังส่งเสริมให้คนเรียนการศึกษานอกโรงเรียนไม่ใช่เฉพาะสายสามัญ แต่ส่งเสริมให้เรียนตั้งแต่สายสามัญก็เรียน อนุปริญาตรีก็ใช่ ปริญญาตรีก็ใช่ แล้วแต่เขาอยากเรียน และเพิ่งจะเสนอเข้าแผนปีที่ผ่านมาว่าให้องค์การบริหารส่วนตำบลตั้งบร่อไว้ เพื่อที่จะจ้างคนมาทำระบบคิวเตอร์ขึ้นเอง จริงๆนะเขาทำแผนเรื่องนี้ไว้แล้ว แต่กำลังรอดูนโยบาย กชน. กับ มสธ. ว่าเขาจะเอาอย่างไรกันแน่ คือ เราจะสร้างระบบคิวเตอร์ไว้ที่ตำบล หมายถึง ใช้เงินของ อบต. จ้างคน เช่นอาจจะจ้างครูที่เป็นครูสอนในโรงเรียน หรือจ้างใครก็ได้ที่มีความรู้ แต่เงื่อนไขคือใช้คนในตำบล กิจกรรมที่นี้จะสังเกตได้ันะว่าเป็นกิจกรรมชุมชน ส่วนหนึ่งก็จะใช้เงิน อบต. อีกส่วนหนึ่งก็จะเป็นเงินเข้าสมทบ ที่นี่จะไม่มีโครงการอะไรให้ฟรีนะ อย่างเช่นเราจัดค่ายเยาวชนนี้ ไม่ใช่ให้ฟรีทั้งหมด ผู้ปกครองต้องจ่ายเงินสมทบ เพราะลูกเขาได้ประสบการณ์ ได้ความรู้

เรื่องปัญหาสิ่งแวดล้อมที่นี่ ก็มีปัญหาเรื่องขยะนะ ปัญหาเรื่องน้ำเสียจากบ่อกึ่ง บ่อปลา แต่ช่วงหลังเราก็จะมีวิธีแก้ของเรา โดยเราจะให้ความรู้ เมื่อให้ความรู้แล้วก็ขอความร่วมมือ และมีโครงการรณรงค์ เช่นเราปลูกต้นไม้ เขาเรียกจัดโครงการหน้าบ้านนำมอง อบต. ก็จะให้ประกาศนียบัตร (ไม่ได้ให้รางวัล) วันที่ 12 สิงหา บ้านไหนตกแต่งบ้าน ตกแต่งหน้าบ้านดูเล่ข้างทางได้ดีก็มีประกาศนียบัตรให้แล้วแจกบนศาลาวัด ผมเป็นคนแจกให้ โดย อบต. เป็นฝ่ายออกแบบมา ก็จะใช้หลาย ๆรูปแบบนะ เรียกว่าใช้กลยุทธ์เยอะ พอหลาย ๆ อย่างรวมกันแล้วมันก็จะแข่งขันกัน ถ้าหมู่บ้านไหนดูเล่ถนนสาธารณะตรงนี้ได้อันดับ 1 อันดับ 2 อันดับ 3 ก็จะมึงบประมาณลงไปเติมให้กรรมการหมู่บ้าน เพื่อไปพัฒนาไปอีก ก็ต่อไปอีก สรุปว่าในโครงการหนึ่งเรื่องใช้หลายวิธีการ คือ มันไม่ใช่เรื่องของใคร แต่เป็นเรื่องของคนในตำบล

ตอนนี้เป้าหมายใหญ่ คือ งานสาธารณสุข ให้ถือเป็นงานของเรา ไม่ใช่ของกระทรวงสาธารณสุข แล้วก็ไม่มีค่าตอบแทนนะ อสม. ก็ไม่มีค่าตอบแทน คือ อันไหนที่เป็นงานเสียสละก็เสียสละไป

ที่นี่มีปัญหาเรื่องยาเสพติดเหมือนกัน มีเยอะด้วย เพราะว่ามันเป็นเขตที่ใกล้เมือง ก็จะมีเข้า ๆ ออก ๆ อะไรต่าง ๆ แต่ช่วงหลัง ๆ ก็ซาลงเยอะ เพราะว่าเราไปสร้างความเข้าใจร่วม ตอนนี้เลยใช้เวลานาน ถ้าไฟเขียวกระพือ ตำรวจก็จับแหละเลย การแจ่งเบาะแสนั้นตอนหลังเราไม่ได้แจ่งจังหวัด แต่ว่าแจ่งตรงไปที่ส่วนกลาง เพราะว่าเวลาเราแจ่งตำรวจพื้นที่ก็จะไม่รู้ว่าเป็นใคร แต่ถ้าส่วนกลางมาจับนะ เขาจะจับพวกรายใหญ่เลย รายเล็ก ๆ น้อย ๆ ก็จะเป็นจังหวัดจับ อันหนึ่งที่เรากำลังทำก็คือว่าเราเข้าไปทุกเรื่องแล้วจะดำเนินการบางหมู่บ้านเป็นตัวอย่าง เช่น เรื่อง

รณรงค์ยาเสพติด วิธีการใหม่ต้องเกิดจากเขาอยากทำ หมายความว่า เราจะไปบอกเขาว่าถ้าคุณเอาจริงคุณก็ทำไปซี ผมก็จะช่วย คือเราต้องค่อย ๆ กระตุ้นให้เขาเกิดความต้องการแล้วค่อยทำ ถ้าทำอย่างนี้แล้วมันจะง่าย สรุปคือเวลาเราทำอะไรจะทำเรื่องเดียวไม่ได้ เช่น เรื่องกองทุนหมู่บ้าน ถ้าบ้านไหนติดยาเสพติดเขาไม่ให้กู้แน่ อย่างนี้ในหมู่บ้านเขาจะคุยกันเอง การแก้ปัญหาเสพติดมันจะแก้โดยกฎหมายไม่ได้ต้องแก้ด้วยความร่วมมือทางสังคม กลุ่มทุกกลุ่มนะถ้าถามที่นี้เราคิดว่ามันแข็งแกร่งเพียง 50 % เพราะยังเดินไม่ถูกจุด เราต้องยอมรับสังคมไทยไม่เคยให้ทำงานเป็นทีม เพราะฉะนั้นไม่ว่ากลุ่มผู้ชาย ผู้หญิงมันจะมีจุดอ่อนคนละอย่าง กลุ่มผู้ชายจะมีปัญหาเรื่องสุราเป็นตัวประกอบ จะทำให้เป่ได้ง่าย กลุ่มผู้หญิงคือการคุยกันเรื่องเล็ก ๆ น้อย ๆ จุก ๆ จิก ๆ แล้วก็วิจารณ์แล้วก็ขัดใจกัน แต่กลุ่มผู้หญิงก็มีข้อดีอยู่อย่างหนึ่งคือว่า ถึงแม้จะขัดใจกันก็ทำงานด้วยกันได้ โดยความเป็นจริงคนที่กระตือรือร้นทำงานอาสาสมัคร ผู้หญิงมากกว่าผู้ชายถ้าทำงานอาสาสมัคร แต่จะมีปัญหาตามมาคือปัญหาครอบครัวคือถ้าผู้หญิงมาทำงานอาสาสมัครมากมักจะจะมีปัญหาครอบครัว เพราะฉะนั้นที่นี้จะแก้ปัญหาโดยที่เวลาจะจัดกิจกรรมอะไร จะเน้นลงไปกิจกรรมครอบครัว โครงการที่เราทำเมื่อเดือนที่แล้วนี้เห็นผลดีมากเลย คือโครงการนวดฝ่าเท้า โครงการนี้ช่วยได้เยอะมากที่เป็นอย่างนี้เพราะ สามีบางคนก็เหล่าเมายาแต่ไปลงเรียนนวดฝ่าเท้าเพื่อไปเป็นอาสาสมัครสาธารณสุข วิทยากรก็จะให้กลับไปฝึกนวดที่บ้าน เขาก็จะกลับไปนวดให้ภรรยา เพราะมันต้องถูกบังคับให้นวด คือวิทยากรนี่ก็เอามาจากของชมรม โดยมีคนที่ไปเรียนเป็นคนอยู่ในตำบล อบรมเสร็จก็ไปดูงานที่สถาบันแพทย์แผนไทย เพื่อไปสร้างความมั่นใจ แล้วเขาก็มานวดให้คนถือศีล เพื่อหาประสบการณ์ แต่ในขณะที่เดียวกันมันได้ผลในแง่จิตวิทยาทางด้านสังคมเยอะมาก คือที่นี้พยายามจะร้อยรวมสิ่งต่าง ๆ ให้เข้ามาแล้วไม่แยกส่วน ไม่แยกภารกิจ เอามารวมกันโดยเอางานเป็นตัวตั้ง สังคมไทยถูกฝึกให้แบ่งแยกแล้วปกครองซึ่งเป็นอันตราย

ที่ทำการ อบต. ไม่มีวันหยุด คือเรียกว่าใช้คุ้มค่า ที่นี้ไม่ใช่ของราชการ มันเป็นคนตำบลนี้ซึ่งมีสิทธิมาใช้ได้ตลอดเวลา คนที่เฝ้าคือพนักงาน เป็นยาม ยามต้องเปิดให้ใช้ตลอด พวกนี้เขาไม่ได้รู้สึกว่าเป็นของราชการ ของเขาทั้งนั้นแหละจะมาเปิดใช้อะไรต่าง ๆ ก็ง่ายขึ้น และก็พยายามลดกฎเกณฑ์ที่เป็นระบบ ที่นี้ถูกตรวจสอบโดย สตง. เมื่อคราวที่แล้วเป็นกรณีพิเศษ เพราะเราไม่ทำตามกฎระเบียบ แต่เราก็โปร่งใส ตรวจสอบได้ทุกเรื่อง ดังนั้นเมื่อ สตง. มาดูแล้วก็ไม่มีอะไร

เราทำค่ายภาษาอังกฤษด้วยนะ โดยใช้เงิน อบต. ช่วงแรกที่ทำ ก็เอาเด็กมัธยมที่ผ่าน AFS มาบ้าง เด็กที่เรียนมหาวิทยาลัยมาบ้าง เป็นคนทำ เพราะเวลาไปให้ครูทำโครงการเหล่านี้ ครูก็ไม่อยากทำ เราเพียงแต่ขอให้ครูช่วยไปดูแลเด็ก กลุ่มแม่บ้านไปทำกับข้าว แต่พอทำไป ๆ มันเกิดความสามัคคีกัน เกิดความสนุกสนาน ครูก็เรียนรู้ นี่เข้าสู่ปีที่ 3 ปีสุดท้ายแล้ว พอครบ 3 ปีภาระนี้จะถ่ายโอนไปให้โรงเรียนทำ โดยให้กรรมการศึกษาเข้ามาดูแลแทน เพราะกรรมการศึกษาหลายคนก็เรียน กศน. บางคนก็เรียนสถาบันราชภัฏ คือระยะหลังๆ นี้ มันเป็นบรรยากาศที่ถูก

สร้างขึ้นมาทีละน้อย สร้างขึ้นมาจนทุกคนอยากเรียน บางคนก็เรียนเสาร์-อาทิตย์ที่สถาบันราชภัฏ บางคนก็เรียน กศน. ก็แล้วแต่ความสะดวกของเขา ที่เคยคุยกับ กศน. เห็นเขาบอกว่าตอนนี้ทาง กรมการศึกษานอกโรงเรียนก็บังคับมาว่าให้จัดเวทีชาวบ้าน ซึ่งผมเห็นว่า นี่คือปัญหา เพราะคน ของ กศน. ไม่มีประสบการณ์ เมื่อมาจัดเวทีชาวบ้าน ต้องเข้าใจนะว่า หัวใจของการจัดเวที ชาวบ้านมันต้องมีสาระ ถ้าคุณจัดแล้วไม่มีสาระจะเป็นการทำลายขบวนการประชาคม เพียง 2 ครั้ง คนก็เบื่อแล้ว ที่นี้ก็มีคนขอให้จัดบ่อย แต่เราบอกไม่ทำ คือถ้าทำก็ต้องมีสาระและได้งาน แต่ ปัญหาใหญ่ของเราก็คือคนที่จัดเวทีชาวบ้านมักขาดการสรุปประเด็น มันต้องจัดเสร็จแล้ว ก็สรุป ประเด็นให้ชัด ให้คนทุกคนรู้ว่านี่คือประเด็นแล้วมีผล อย่างผมนี่ผมทำได้เพราะผมเป็นผู้นำ วันก่อนคุณธนินทร์ เจียรวนนท์ เขาถามว่า ถ้าไม่มีผู้นำทำอะไร ผมบอกไปว่า มี ไม่มีตำบล ไหนในประเทศไทยไม่มี แต่ขาดขบวนการให้โอกาส มีคนพูดกันว่า กองทุนหมู่บ้านนะ ถ้าหมู่บ้านไม่แจ้งไปไม่รอด ถามหน่อยเถอะว่า มีหมู่บ้านไหนในประเทศไทยที่ไม่มีครู มันมีครูอยู่ทุกที่ ไม่ว่าคุณจะไปอยู่อีสานไกลปืนเที่ยงก็ต้องมีครูประชาบาล เราต้องเปิดช่องให้เขาเข้ามาจะโดยยุทธวิธี อะไรก็ว่าไป ซึ่งโดยปกติครูจะไม่เข้ามายุ่ง เพราะเขาบอกว่ากองทุนหมู่บ้านเป็นเรื่องของการเงิน การทอง ถ้าเกิดมีปัญหาเรื่องเงินทองเมื่อไร ครูจะถูกตั้งกรรมการสอบไปด้วย ผมบอกไปว่าก็คิดกัน อย่างนี้แหละบ้านเมืองมันถึงไม่เจริญ ก็ขอให้มาเป็นกรรมการหมู่บ้านละ 1 คน คือมันต้องมีครูนะ เพราะครูมีความรู้ และที่เหลือค่อยเป็นคนอื่น

ที่นี้ ได้รับรางวัล อปต. ดันแบบ จาก 2 เรื่อง เรื่องแรกคือการมีส่วนร่วม ที่นี้คนทุกคน จะมีส่วนร่วม ตั้งแต่ขบวนการจัดทำแผน และเรื่องขบวนการทำงาน เพียงแต่ว่ามากน้อยแตกต่างกันไป เรื่องที่สอง คือ ผมให้ อปต. เป็นผู้ทำและให้ชาวบ้านเป็นผู้ตรวจสอบ หรือให้สมาชิกสภา อปต. ตรวจสอบ หมายความว่าโครงสร้างพื้นฐานเท่านั้นที่ อปต. ทำ เพราะมันต้องมีขบวนการ ประชุม จัดซื้อ จัดจ้าง ส่วนกิจกรรมอื่นๆ ให้องค์กรชุมชนทำ แล้วองค์กรบริหารส่วนตำบลไป ตรวจสอบ เพราะว่าให้เงินไปแล้วเพราะฉะนั้นโอกาสรั่วไหลมันแทบจะเปอร์เซ็นต์น้อยมาก ตอนนี มันก็ออกมาเป็นนโยบาย ของกรมพัฒนาชุมชน คือเรื่องของการมีส่วนร่วม ซึ่งมันก็มีมานานแล้ว คือผมไม่ได้ทำอะไรใหม่นะ ที่ผมทำนี่ผมอ่านหนังสือ ผมเห็นนโยบาย ผมก็ทำไปตามนั้น เพียง แต่ว่าคุณต้องทำให้มันจริง มันก็เลยทำให้ปัญหาอื่นเป็นลูกโซ่ ที่นี้ไม่มีสมาชิก อปต. คนไหนไป มีเรื่องกับราษฎรนะ แต่ที่อื่นนะล่อกันและเลย ที่นี้ผู้ใหญ่บ้านเชิญประชุมแล้วใครจะชี้แจงอะไรก็ ว่าไป คนที่จะตัดสินใจคือชาวบ้านไม่ใช่ผู้ใหญ่บ้าน แต่ผู้ใหญ่บ้านมีหน้าที่เรียกประชุมให้

อปต. ดันแบบ มันควรต้องมีนะ ตอนนีที่นี้รับดูงานไม่ไหวเพราะมีคนมาดูงานเยอะมาก ของเรานั้นเวลาไปดูงานจะเป็นระบบมาก เช่นจะไปดูเรื่องอะไร ถ้าไปดูเรื่องการศึกษา คนที่จะ ไปต้องเป็นกรรมการศึกษาเท่านั้น และจะกำหนดเลยว่าจะดูเรื่องอะไร ไปดูเรื่องศูนย์เด็ก ไปดูเรื่อง กลุ่มแม่บ้าน ก็จะแบ่งกลุ่มแม่บ้านไปดู จะกำหนดหัวข้อการดูงานไว้ชัดเจน พอถึงเวลากลับมา ตอนเย็นคนที่ไปนั้นต้องมาสรุปให้คนอื่นฟัง ที่ไปดูมานั้นเปรียบเทียบกับตำบลเราเป็นอย่างไร

ไม่ใช่ที่เราทำแล้วเราไม่คุณอื่นเพราะว่ามันอาจจะไม่เหมือนเรา พอไปดูแล้วไฟมันจะลุก ของเรา พอไปดูงานที่ไหน จะแบ่งกันเลย ใครเรื่องอะไร ใครเรื่องอะไร แล้วพอตอนเย็นกลับมาที่จะสรุป สรุปแล้ววิเคราะห์

ที่นี้เอาเงินมารวมทั้งหมดนะ ให้กับการศึกษาไปค่อนข้างเยอะ ผมจำตัวเลขไม่ได้คร่าว ๆ ปีก่อนโน้นนะ โครงสร้างพื้นฐานที่ตอนใหม่ ๆ มันอยู่ประมาณ 90 แล้วก็ลดลงมาปีที่แล้วเหลือ ประมาณ 70 กว่าเปอร์เซ็นต์ 30 กว่าเปอร์เซ็นต์เพื่อพัฒนาคน พัฒนาการที่นี้จะเอาทุกอย่าง เรา ถือว่า เช่น พาไปดูเรื่องสิ่งแวดล้อม กลุ่มผู้เลี้ยงสัตว์น้ำ ไปดูสิ่งแวดล้อมก็ถือว่าพาไปดูเพื่อการ ศึกษา งานของเยาวชน ค่ายวิทยาศาสตร์ ค่ายภาษาอังกฤษ ฯลฯ เราถือเป็นการศึกษาทั้งหมด จาก ประสบการณ์ที่ผมทำงานมานะ อย่างเช่น แผนพัฒนาเยาวชน ที่ตำบลนี้ไม่ได้ถูกทำโดย อบต. หรือ ผมนะ แต่ต้องถูกทำโดยเยาวชน ใหม่ ๆ นะ ก็นี้กว่าเยาวชนเขาไม่เก่ง แต่พอเราจัดขบวนการให้เขา เหมือนผู้ใหญ่ เขาคิดได้ดีกว่าผู้ใหญ่ ศูนย์เยาวชนตำบลผมที่กรรมการเขาเขียนแผนกับโครงการ เสนอ อบต. ได้

ที่นี้กรรมการหมู่บ้าน หรือกรรมการอะไรก็แล้วแต่ เราเลือกอย่างมีกฎเกณฑ์ เวลา เชิญราษฎรประชุมในหนังสือเชิญจะระบุด้วยว่าจะประชุมเรื่องอะไร ต้องลงมติเรื่องอะไรจะแยก เป็นประเด็นให้ชัด และด้านท้ายต้องมีหนังสือตอบรับว่าท่านมาได้ไหม ถ้ามาได้จะส่งใครมา แทน ถ้าไม่มาเลยถือว่ารับมติดที่ประชุมโดยไม่มีเงื่อนไขใด ๆ ทั้งสิ้น แล้วก็ลงนามโดยเจ้าของ บ้าน ผู้ใหญ่บ้าน สมาชิก อบต. ก็เอาหนังสือไปแจกทุกหลังคาเรือนก็ถือโอกาสทำความเข้าใจด้วย ทุกเรื่องนะที่เข้าร่วมทั้งเรื่องกองทุนหมู่บ้านด้วยที่หวังจะกระตุ้นเศรษฐกิจ ผมบอกว่าถ้าท่านหวัง ผลในการกระตุ้นเศรษฐกิจคือเงินได้มาเร็ว ไหลออกมาเร็ว เงินมันจะสูญ ถ้าคุณหวังผลทั้งสองทาง คุณต้องเร่งเครื่องคนที่มีความรู้ พวกผู้นำทั้งหลายให้มีความรู้และไปตีวงร่วมกับขบวนการจัดตั้งว่าถ้า มาไม่ถึง 75 % ของจำนวนประชากร ห้ามเลือกกรรมการและไปปรับระบบ หมู่ไหนแล้วก็แล้ว ไป อันที่ยังไม่ตั้งต้องให้ประชุมทำระเบียบให้เสร็จแล้วถึงค่อยเลือกกรรมการไปรักษาระเบียบ อธิบายให้เขาใหม่ นั่นเป็นเรื่องจริงไม่ใช่ชาวบ้านเพราะขบวนการนี้มันจะเกิดไม่ได้ ถ้าไม่ได้ รับรองจากอำเภอ จังหวัด กรรมการทุกอันเกิดไม่ได้ถ้าจังหวัดไม่ได้รับรอง คือทุกส่วนต้องช่วย กัน ต้องร่วมมือกัน โดยเฉพาะผู้ที่มีความรู้ต้องเข้ามาช่วย และทำงานด้วยกันด้วยความเข้าใจที่ตรง กัน ก็ไม่น่ามีอะไร

ขอบพระคุณกำนันมากค่ะ

ประวัติโดยสังเขป : กำนันโชคชัย ช่วยณรงค์

เกิด วันที่ 30 พฤศจิกายน 2495

ที่ตำบลบางพระ อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา อาชีพ เกษตรกร
 ที่อยู่ปัจจุบัน 27 หมู่ 5 ตำบลบางพระ อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา
 การศึกษา จบประถมศึกษาปีที่ 7 โรงเรียนปัญญพิทยาคาร จังหวัดฉะเชิงเทรา
 จบมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดไตรมิตรวิทยาคม กรุงเทพมหานคร
 จบปริญญาตรี ภาควิชาสัตวบาล คณะเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

การทำประโยชน์และการยอมรับของสังคม

นายโชคชัย ช่วยณรงค์ ได้จบการศึกษาจากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ สาขาสัตวบาล แล้วได้ออกไปประกอบอาชีพเป็นเกษตรกรตรงตามสาขาที่เรียนมา ได้ใช้ความรู้ที่ศึกษาจากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ไปพัฒนาการประกอบอาชีพเลี้ยงสัตว์ และปลูกพืช จนกระทั่งได้รับการยอมรับทั่วไปในแวดวงทางการเกษตร ทั้งราชการ และวงการธุรกิจ เช่น

- ปี พ.ศ. 2530-2531 ได้รับรางวัล “เกษตรกรดีเด่น สาขา ปศุสัตว์ เขต 2 “ จากกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
- ปี พ.ศ. 2530 ได้รับรางวัล “สิ่งทอง” ในฐานะผู้นำอาชีพก้าวหน้า จากกระทรวงมหาดไทย
- ปี พ.ศ. 2531 ได้รับรางวัล “นักสัตวบาลดีเด่น” จากสมาคมสัตวบาลแห่งประเทศไทย
- ปี พ.ศ. 2532 ได้รับรางวัลเชิดชูเกียรติ ในฐานะเกษตรกรที่นำความรู้ทางวิทยาศาสตร์การเกษตรไปประยุกต์ใช้กับการเกษตร จากสมาคมวิทยาศาสตร์การเกษตรแห่งประเทศไทย
- ปี พ.ศ. 2540 ได้รับรางวัล “ศิษย์เก่าดีเด่น” จากสมาคมนิสิตเก่ามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ในพระบรมราชูปถัมภ์ ในฐานะเป็นศิษย์เก่าผู้ประสบความสำเร็จในการประกอบวิชาชีพ

รางวัลอื่นๆ เช่น

- ปี พ.ศ. 2530 ริเริ่มงานประปาหมู่บ้านเป็นแห่งแรก เพื่อแก้ปัญหาขาดแคลนน้ำอุปโภคในท้องถิ่น จนได้รับรางวัล ก.ส.ช ดีเด่นระดับเขต ยังประโยชน์แก่เกษตรกรในท้องถิ่นจำนวนมาก

- ปี พ.ศ. 2532 ได้รับรางวัล ผู้ใหญ่บ้านดีเด่น “แหวนทองคำ” จากกระทรวงมหาดไทย จากผลงานการพัฒนาท้องถิ่นและยกระดับคุณภาพชีวิตในหลายๆ ด้าน
- ปี พ.ศ. 2533 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในหมู่บ้านได้รับรางวัลชนะเลิศ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ระหว่างประเทศ โดยรับรางวัลจากนายกรัฐมนตรี

นอกจากการทำคุณประโยชน์ในวิชาชีพจนเป็นที่ยอมรับทั่วไปแล้ว ยังเป็นผู้ประพฤติตนอยู่ในกรอบของคุณธรรม จริยธรรมตลอดจนการทํานุบำรุงพุทธศาสนามาโดยตลอด จนได้รับรางวัล “ลูกกตัญญู” จากพุทธสมาคม จังหวัดฉะเชิงเทรา ปี พ.ศ. 2540

สรุปคำสัมภาษณ์ อาจารย์สุรินทร์ กิจนิตย์ชีว์

สัมภาษณ์ เมื่อวันที่ 30 สิงหาคม 2544

ณ บ้านสาคลี อำเภอเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ขอทราบแนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียนและการพัฒนาชุมชนที่ยั่งยืน

เรื่องของการศึกษานอกโรงเรียนฐานคิดยังอยู่ที่กระทรวงศึกษาธิการหรือว่าฐานคิดของการจัดการศึกษานอกโรงเรียนเนี่ยยังอยู่ที่รัฐ ซึ่งต่างจากมิติมุมมองของผมเองซึ่งเป็นคนในชุมชนฐานคิดของ กศน. ที่ลงมาทำทุกวันนี้ เขาจะมองในกรอบคิดของการศึกษาในระบบโรงเรียนมากกว่านอกระบบคือยังจัดการศึกษาไปตามในระบบโรงเรียนอยู่ เช่น มีครูอาสา ครู ศรช. และอาจจะมีการเรียกชื่ออื่นอีกก็ไม่รู้แน่ คือยังจัดการศึกษาซึ่งแบ่งเป็นระดับชั้นเหมือนในระบบโรงเรียน แต่การศึกษาของชุมชนจะเน้นไปที่ทำอย่างไรถึงจะให้คนในชุมชนสามารถอยู่ร่วมกันได้ สามารถที่จะจัดการทรัพยากรชุมชน เพื่อสนองตอบการดำรงอยู่ร่วมกัน และอีกส่วนหนึ่ง ซึ่งผมถือเป็นประเด็นสำคัญคือ ทำอย่างไรจึงจะให้การศึกษานอกโรงเรียนตอบสนองให้คนเป็นผู้รู้ ผู้รู้นั้นเป็นกระบวนการคือความจริงก็อยู่ในขั้นตอนหรือในกระบวนการเดียวกัน ผู้ใฝ่รู้มีฉันทะ ก็เป็นจุดเริ่มต้นที่ตนเองจะต้องเรียน จะต้องเป็นผู้รู้ที่จริงแล้ว ชีวิตมันคืออะไรแน่ ชีวิตมันตอบสนองระบบเศรษฐกิจทุนนิยมอย่างไรที่เป็นอยู่ หรือว่าชีวิตมันต้องการความพอเพียง ความพอดีของชีวิต ซึ่งจะต้องไปเชื่อมโยงกับความเป็นชุมชน ที่เราเรียกว่าวัฒนธรรม ความเป็นชุมชนกับการจัดการทรัพยากร ทำอย่างไรจึงจะให้รู้ว่าการจัดระบบความสัมพันธ์ตรงนี้นั้นสมดุลและก็นำไปสู่ความยั่งยืน เพราะแนวคิดของผมนี้ผมถือว่าคำตอบของพัฒนาประเทศอยู่ที่หมู่บ้าน อยู่ที่ชุมชน ชุมชนหมู่บ้านนี้เหมือนเศษในร่างกายนมนุษย์ จังหวัดก็เหมือนกับอวัยวะส่วนใดส่วนหนึ่ง ไม่ว่าจะป็นหัวใจ ภาวะอาหาร สังคมไทยหรือประเทศก็เหมือนกับของมนุษย์ทุกคน คือผมมองเป็นองค์รวมซึ่งจะต้องเชื่อมโยงกันหมดเลย แต่ขณะนี้ระบบเศรษฐกิจทุนนิยมมันเป็นแม่บทไป การที่ทำให้คนเสพ ชื่อ สนองตอบส่วนเกินของชีวิต เพราะฉะนั้นก็แย่งกัน แข่งขันกัน การขัดแย้งก็เกิดขึ้นซึ่งต่างจากในอดีต แต่ที่ผมพูดมานี้ไม่ใช่ว่าอดีตมันดีหมดนะครับ แต่มันมีความขัดแย้งหรือว่าความเกือตูลต่อกัน คือความขัดแย้งน้อยกว่าปัจจุบัน และก็มีความเกือตูลสูงกว่าในปัจจุบัน ทุกวันนี้มันเหมือนกับว่ามีชีวิตเพื่อครอบครอง เพื่อครอบครองวัตถุ ครอบครองทรัพย์สินสมบัติ ซึ่งจริง ๆ วัตถุกับทรัพย์สินมันมีข้อจำกัด มันเพียงพอสำหรับตอบสนองคนส่วนรวมหรือคนหมู่่มาก ถ้าทุกคนยอมรับความต้องการส่วนเกินของชีวิตลงมาบ้างมันพอจะตอบสนองได้หมดและอยู่ร่วมกัน แต่ว่าพอทุกคนกอบโกยกับคนที่มียศทิพหรือว่ามีอายุกว่า แข็งแรงกว่า ก็จะเอามาตุนไว้หมด แต่คนหมู่่มากซึ่งอ่อนค้อยก็ไปอยู่ชายขอบ กินอยู่อย่างอัตคัด ช่องว่างของรายได้ตรงนี้ หรือช่องว่างของการครอบครองทรัพยากร

ตรงนี้ ประเด็นหลักของการศึกษานอกโรงเรียนนี้ต้องตอบสนอง การแก้ปัญหาและความต้องการของชุมชน หมู่บ้าน ตัวสถาบันที่จะรองรับตรงนี้ จริง ๆ มันน่าจะเป็น อบต. เพราะว่า อบต. โดยหลักการแล้วมันเป็นของชุมชน แต่ในแนวปฏิบัติไม่ได้เป็นอย่างนั้น อบต. ก็คืออำเภอย่อย ที่ตอบสนองมหาดไทย และช่วงหลังนี้ในเรื่องของการกระจายอำนาจก็จะมีในเรื่องงบประมาณมาลงมากกว่าที่แล้ว ๆ มา ก็ทำให้การเมืองเริ่มสนใจ การเมืองข้างบนนะ สนใจก็เข้ามาครอบงำ เข้ามามีอิทธิพลต่อการเมืองท้องถิ่น มีการเอางบประมาณมาให้ อะไรมาให้ เพื่อจะได้อยู่ในสังกัด เพราะฉะนั้น อบต. แทนที่จะเป็นไปโดยปรัชญาหรือหลักการมันก็ไม่เป็นเช่นนั้น ยังอยู่ในดงเล็บการเมืองระดับบนและก็เป็นของข้าราชการและความไม่รู้ของชุมชนก็เป็นส่วนหนึ่ง ความไม่รู้ของชุมชนนี้แหละที่ กศน. ต้องมาทำให้รู้ แต่ผมก็ไม่เชื่ออะ กศน. จะทำได้ เพราะว่ากรอบคิดของ กศน. ยังไม่เปลี่ยน วิธีคิดยังไม่เปลี่ยน วิธีคิดก็คือยังจัดการศึกษาตอบสนองคนพ้นออกไปจากชุมชนท้องถิ่น คือเหมือนกับโรงเรียนประถมและมัธยมทั่ว ๆ ไป ผมไม่ได้ไปว่าเขาอะ คือสิ่งที่ผมมองเพราะว่ากระแสนของการจัดการศึกษาเพื่อตอบสนองตรงนี้นั้นเป็นแม่บท มันเป็นหลัก ผมเรียกกระแสนหลัก ส่วนการศึกษาที่กำลังพูดกันที่ว่าจะต้องทำให้คนผู้รู้ ทำอย่างไรจึงจะผลัดความต้องการที่เขาอยู่ตรงนี้ไปสู่ความต้องการที่พึงประสงค์ ตรงนี้ต่างหากคือ บทบาทของ กศน. เอาสิ่งที่เขาต้องการมาเป็นเครื่องมือหรือมาเป็นสื่อในการที่จะพัฒนาไปสู่สิ่งที่ กศน. จะทำเพื่อปรัชญาของตน ในปัจจุบันจะเห็นว่าคนที่มาเรียน ก็เพียงต้องการใบแสดงวุฒิทางการศึกษาเพิ่มขึ้น ถ้ามามีทางเลือกได้ใหม่คำตอบคือได้ ต้องทำตัวเราให้เป็นเขาไปก่อน คือเราต้องเข้าใจเขาว่า เพราะคนในชุมชนเขาเข้าใจว่าวุฒิใบประกาศนียบัตรนี่คือคำตอบของอนาคตใช่ไหม เพราะเขาอยู่กับความยากไร้ เขาอยู่กับความเป็นผู้ด้อยโอกาส ทางเศรษฐกิจ ทางสังคม ทางสติปัญญา เพราะฉะนั้นเขาก็คิดว่า คนที่ประสบความสำเร็จในอดีตนี่คือ คนที่มีประกาศนียบัตร อย่างผม ชาวบ้านเขาก็มอง ว่าเมื่อเข้าไปเรียนในโรงเรียนก็เปลี่ยนสถานภาพจากกาลีหรือเป็นลูกแม่ค้าซึ่งเดินขายของ ต้อก ต้อก แล้วก็ไปโรงเรียนมัธยม แล้วก็มาสมัครเป็นครู แล้วก็ได้เงินเดือน คือเป็นคนของหลวง มีหน้ามีตา สถานภาพสูง มีคนเคารพนับถือ ชาวบ้านเขาก็เข้าใจว่านี่คือคำตอบ เราก็ต้องเริ่มต้นจากตรงนี้แหละ แต่เราจะต้องปรับให้ได้โดยใช้ยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์ คือ เราก็ต้องค่อย ๆ ปรับจากสิ่งที่เริ่มต้นไปสู่สิ่งที่มันเป็นความถูกต้องว่าจริง ๆ แล้ว ประกาศนียบัตรนี้มันเป็นแค่กระดาษชิ้นหนึ่งที่การันตีเท่านั้นเอง แต่ตัวจริง ๆ อยู่ที่คนมันอยู่ที่หนึ่งสมองกับสองมือ หนึ่งสมองก็คือผู้รู้ หรือว่าผู้ที่ ดร.โกวิท วรพิพัฒน์ ท่านบอกว่าเป็นคนคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น ซึ่งอันนี้ก็เป็นปรัชญาของ กศน. อยู่แล้ว ว่าที่จริงคำตอบมันไม่ได้อยู่ที่ใบประกาศ โดยฐานจริง ๆ แล้วมันอยู่ที่คน ก็คือเป็นคนที่มีความคิดความอ่าน เห็นอะไรหลาย ๆ อย่าง ก็มองเห็นความไม่ธรรมดาในสิ่งธรรมดา ผมขอย้ำว่า “หนึ่งสมองกับสองมือ” ว่ากศน. จะสนองตอบตรงนี้นะ เพราะฉะนั้นก็คือทำตัวให้เป็นเขา และทำเขาให้มาเป็นเรา ตรงนี้คนของกศน. มีคุณภาพพอหรือเปล่า

ถ้าเราไปดูวิธีการสอนของพระพุทธเจ้า เราจะเห็นว่าพระองค์เริ่มต้นจากสิ่งที่คนนั้นเป็นอยู่ที่คนนั้นสนใจ พระองค์กระตุกกลับมา เพราะฉะนั้นถ้า กศน. บอกว่าจริง ๆ ประกาศนียบัตรนี้มันเป็นเครื่องมือไปสู่การพึ่งตนเอง ถึงที่สุดแล้วมันต้องพึ่งตนเองใช่ไหม มนุษย์พึ่งตนเองบนฐานของจริยธรรม คุณธรรม มันต้องแทรกลงไปตรงนี้ด้วย ผู้เรียนไม่ว่าจะเป็นผู้ใหญ่ในชุมชนหรืออะไรต่ออะไรก็เข้าใจ เวลาครู ศรช. ลงมาในชุมชนนี้ ที่สำคัญอันดับแรกคือ ต้องเข้ามาช่วยให้เป็นส่วนทำอย่างไรจะทำให้คนเป็นผู้รู้ นี่เป็นเรื่องรอง

ว่าที่จริง ในชุมชนเขาก็ทำอะไรกันอยู่แล้ว เพื่อความอยู่รอดของชีวิต ครู กศน. นี้ก็จะคล้าย ๆ ที่พวกพัฒนากรที่เขาทำ พวกเกษตรก็ทำ แต่เกษตรและพัฒนากรเขาทำในมิติของผลิตผลคืออยู่ที่ กำไร ขาดทุน การค้าขาย แต่ กศน. เราจะต้องไม่หลงประเด็น จุดหมายปลายทางของเราคือการพัฒนาคน การพัฒนาคนมันไม่สามารถแยกออกมาได้ เพราะฉะนั้นจุดเริ่มต้นมันก็อาจจะเหมือนกับพัฒนาชุมชน หรือเกษตรก็ได้ ใช่ไหม คือ หยุดอยู่เพียงเรื่องของการผลิตอย่างใดอย่างหนึ่ง แล้วก็มีก็จะไปเป็นรูปแบบหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ ซึ่งก็ไม่ใช่หนึ่งตำบล แต่กลับเป็นหลายๆตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ ทีนี้ก็แย่งกันละซี

ครู กศน. จะต้องเหนือชั้นกว่านั้น เพราะคำว่าครูกับพัฒนากรมันคนละระดับกัน เราเป็นวิชาชีพนะ เราคือครูมืออาชีพนะ อย่าหลงประเด็นนะ ชิคเส้นใต้ตรงนี้ เราเป็นครูมืออาชีพนะ แต่ขณะนี้ กศน. เขาก็ยอมรับว่าเขายังไม่สามารถสร้างตรงนั้นได้ แต่ก็ต้องสร้าง ไม่อย่างนั้นเราจะต่างอะไรกับพัฒนาชุมชน เราไม่ได้ดูถูกเขานะ แต่ถ้าไม่คิดอย่างนี้วิชาชีพครูจะเป็นวิชาชีพชั้นสูงได้ไง และความเป็นครูมันจะมีคุณค่าและความหมายอะไร

การที่จะไปทำให้คนคิดเป็นนี้แหละ คือวิธีเข้ามาช่วย คือมันจะต้องไปเชื่อมโยงกับวัตถุดิบในชุมชนตามที่เขาได้อยู่ ซึ่งในแต่ละท้องถิ่นก็มีมิติต่างๆ กันทั้งนั้น มิติของ กศน. กับมิติของพัฒนาชุมชน หรือเกษตรย่อมแตกต่างกัน ทว่าคนที่ไม่เข้าใจก็เห็นว่าเหมือนกัน เพราะมองเห็นความเหมือน ๆ กัน ถึงได้บอกว่าต้องมองเห็นความไม่ธรรมดาในสิ่งธรรมดา คือ ต้องมองให้ออกว่าใครเป็นครู ใครเป็นพัฒนากร ใครเป็นเกษตร และตัว ครู กศน. เอง ก็ต้องชัด ว่าเราสร้างคนนะ ถ้าเราสร้างคนได้ ก็คือสร้างให้เป็นคนคิดเป็นให้ได้

การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม ที่ช่วยให้เขาคิดได้เอง อาจเรียกว่า ยุทธศาสตร์การตั้งคำถามอย่างที่ได้บอกตอนต้นว่า จะต้องเริ่มจากสิ่งที่เขาเป็นอยู่ไปสู่สิ่งที่เขาควรจะเป็น จากประสบการณ์ของผม ก็คือจะใช้ยุทธศาสตร์ของการเรียนรู้ ซึ่งต่างจากการให้ความรู้ ประเด็นของการมีส่วนร่วมมันต่างจากการขอความร่วมมือ เราเรียกกันว่า ใจองค์รวม คือ ให้มองเห็นทั้งหมดเสียก่อน เปรียบเหมือนให้เห็นช้างทั้งตัวเสียก่อน องค์รวมที่เป็นการเชื่อมโยง ไม่ได้แยกส่วนเป็นเศรษฐกิจ สังคม แต่เป็นองค์รวมที่นักวิชาการทางการศึกษาเรียกว่าบูรณาการ คือให้เป็นขนมเปียกปูนมากกว่าจะให้เป็นขนมชิ้น ซึ่งทำได้ยาก แต่ถ้ามองเห็นประเด็นจะทำได้ ก็ที่บอกว่า “ต้องเห็นความไม่ธรรมดาในสิ่งธรรมดา” ตรงนี้สำคัญ คนที่ทำหน้าที่วิชาชีพครู เป็นครูมืออาชีพ ต้องเป็นคน

เรียนรู้ก่อน ถ้าเขาไม่ได้เป็นคนเรียนรู้มาก่อนก็จะมีปัญหา เราอาจจะต้องใช้เวลาคิดหนึ่ง เปลี่ยนวิธีคิดเขาใหม่ คือการหาผู้รู้ในชุมชน คือผู้รู้ในชุมชน ที่เขาเป็นผู้นำอยู่แล้ว เราอาจจะไปสนับสนุนเขาให้เขาทำหน้าที่อย่างที่เราพูด ถามว่ามีทางเป็นไปได้ไหม เราจะสนับสนุนอะไรเขาบ้างจากฐานที่เขาเป็นอยู่นะ อย่าไปดึงเขามาอยู่ในสังกัดเรานะ ให้เขาขึ้นอยู่กับคุณ จุดนั้นของเขา แล้วเราก็ไปดูว่าในงานที่เขาทำอยู่มากมายนั้น ก็ให้เขาทำหน้าที่ของเขาตรงนั้น แล้วเราก็ไปเอื้อเขา แต่อย่าไปพูดเรื่องค่าตอบแทน เราอาจจะสนับสนุนในส่วนกิจกรรมที่เขาทำอยู่ เอื้อให้เขาไปศึกษาดูงาน เอื้อให้เขามีการระดมพลโดยช่วยเขาเป็นงบประมาณเท่าที่จำเป็น พวกนี้จะทำหน้าที่ได้ดี เพราะเขาจะเป็นที่ยอมรับในสังคม เราอาจจะเรียกเขาว่าปราชญ์ชาวบ้าน ซึ่งผมไม่ค่อยเห็นด้วยเท่าไร ความจริงเขาไม่ใช่ปราชญ์หรือเราไปเรียกเขาปราชญ์ เขาไปแปลกแยกกับคนในหมู่บ้านไม่ดี แต่เขาเป็นผู้ที่ใฝ่รู้ ใฝ่ทำ อาจจะทำแบบสะเปะสะปะอะไร ทว่าเขาใฝ่เรียน ใฝ่รู้ เขาพัฒนางานมาเรื่อยๆ พวกนี้จะมียุ่ 2 กลุ่ม คือกลุ่มหนึ่งก็เอาตัวรอด ซึ่งเราก็ปล่อยเขาไปนะ อย่าไปยุ่งกับเขานะ เขาพึ่งตนเองได้อยู่แล้ว แต่มีอีกกลุ่มหนึ่งซึ่งยังมีจิตสาธารณะ ก็จะอาศัยพวกนี้ได้

ยุทธศาสตร์หนึ่งนี้ผมมองขณะนี้ คือ กศน.นี้ถ้าไม่ทำแบบแยกส่วนกับภาคอื่น แต่เข้าไปร่วมกับเขาได้ จะเป็นเรื่องพิเศษ แทนที่ว่าต่างหน่วยงานจะต่างทำ หากสามารถทำเป็นภาคที่เขาเรียกว่าพหุภาคี หรือ พันธมิตรนะ ซึ่งเขาก็มีมิติในชุมชนหมู่บ้าน ถ้าเราสามารถรวมไปได้ รวมกันไปได้จะทำให้เข้มแข็งขึ้น แต่สิ่งที่พูดนี้ยาก ๆ ทั้งนั้นเลย เพราะทุกคนก็มีตัวตนของตนเอง ทุกวันนี้เรายึดกฎหมาย ยึดพระราชบัญญัติแล้วก็ทำตามนั้น ซึ่งจริง ๆ แล้วมันเป็นเรื่องของปัจจัยภายนอกไม่ได้ปฏิเสธนะ ตรงนั้นก็ต้องมีนะ เพื่อรองรับให้การทำงานของเรามีคุณภาพดีขึ้น มีประสิทธิภาพขึ้น แต่นั่นมันเป็นปัจจัยภายนอกอยู่ ถ้ารูปแบบมันไป แต่วิธีคิดไม่เปลี่ยน มันก็คือเหล่าเก่าในชุดใหม่

ภารกิจของการศึกษาจริงๆ แล้ว อยู่ที่การสร้างกฎ ตอบสนองมาตรา 6 และ 7 ตาม พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ก็จะต้องตอบสนองตรงนั้น แต่เราก็ยังไปเน้นว่า เอนทรานซ์คือประตู เราวิ่งไปมุ่งที่เอนทรานซ์กันอยู่ กศน. เอง ก็มุ่งที่ตรงนั้น แต่มันแคบ ผมถึงได้บอกว่าเป็นแหละที่ว่าการศึกษาในสังคมไทยทุกวันนี้ที่มันด้อยคุณค่า ก็เพราะวิธีคิดมันไม่เปลี่ยน เราจึงได้เด็กพันธุ์ใหม่ที่มีมันไม่เข้าใจกระแสสังคมเลย ที่ตนเองจะต้องตกเป็นเหยื่อนี้ เขาไม่เข้าใจเลย เพราะเขาต้องการท่องเนื้อหาไปและแข่งขันกัน ให้เอนทรานซ์ถือว่าประสบความสำเร็จ แต่การตัดสินใจเพื่อหาทางเลือกทางออกของตรงนี้มันต้องเหมาะสมกับแต่ละบุคคลซึ่งไม่เหมือนกัน สังคมไทยนี้ต้องถามว่าคนหมู่มากอยู่ในสภาพอย่างไร ตรงนี้ไม่มีการตั้งคำถามใช่ไหม เรากำลังจัดการศึกษาเพื่อใ้คนไปเป็นชนชั้นนำซึ่งการศึกษาแบบนี้เน้นการศึกษาของกลุ่มคนที่มีโอกาสในสังคมซึ่งมีอยู่หยิบมือเดียว ไม่เหมาะสำหรับคนระดับรากหญ้าใช่ไหม คนระดับรากหญ้านี้มันต้องมีทางเลือกของตนเอง เหมาะสมกับตนเองว่าตนเองคือใคร คืออะไร

ผมจึงได้บอกว่าที่มอง กศน. นี้ ไม่อยากให้คิดในฐานคิดของกระทรวงศึกษา แต่อยากให้คิดจากฐานของชุมชนหมู่บ้าน คือ กศน. ควรจะมีส่วนใหม่ว่า มากระตุ้นให้เกิดตรงนี้ เป็นตัวกระตุ้น กระตุ้นให้เกิดประกายทางความคิด ไขใหม่ หาก กศน. มาทำให้ไม่ได้ กศน. ก็ควรต้องบอกได้ว่า สิ่งเหล่านี้ควรเป็นภารกิจของใคร แล้วก็จะทำอะไรให้มันเกิดขึ้น และ กศน. จะเข้ามา มีบทบาทส่งเสริมสนับสนุนอย่างไร อันนี้คือภาพกว้างนะ เพราะว่าอันนี้คือความยั่งยืน

ทุกวันนี้อะไรๆ ก็ถูกทำลายยับเยิน เราจึงต้องทำให้มันยั่งยืน ในหลวงทรงห่วงใยอย่างมากเลย ทรงบอกเกษตรทฤษฎีใหม่ เศรษฐกิจพอเพียง ให้คนบริโภคพอดี อย่าไปตอบสนองส่วนเกินของชีวิต ตรงนี้แหละทำอะไรเราจึงจะไปสร้างผู้นำการเปลี่ยนแปลงซึ่งเกิดขึ้นในหมู่บ้านของเขาเอง แต่เราไม่ต้องไปทำเองนะ อาจจะไปดู ๆ แล้วก็เลือก อย่างที่บอกว่าให้หาคนที่มีความตั้งใจ สาธารณะให้เขาไปเป็นผู้นำแทน คือมองอย่างนี้แหละว่า การเปลี่ยนแปลงนี้มันเป็นจริงได้ไหม เป็นได้ แต่ต้องมีทางเลือกที่หลากหลาย แต่ละหมู่บ้าน แต่ละชุมชนมันไม่เหมือนกันนะ บางที กศน. อาจใช้คนของตนเองเข้าไปทำได้ บางทีก็เข้าไม่ได้ มันก็ต้องใช้ทางอ้อม ต้องหาบุคคลอย่างนี้ขึ้นมาทำแทนได้ ผู้นำการเปลี่ยนแปลงนี้ก็ทำหน้าที่บทบาทกระตุ้นให้มองเห็นประเด็นว่าถ้าเขาไม่ทำจะเกิดอะไรขึ้น ในวันข้างหน้าถ้าเขาไม่ทำไม่เปลี่ยนแปลง และถ้าเขาเปลี่ยนแปลงจะเกิดผลคืออะไรแก่เขา ในวันข้างหน้า นี่คือบทบาทที่จะต้องให้ข้อมูลกับคนในชุมชน คือให้รู้โดยจิตวิญญาณของตนเอง ชาวบ้านเขาจะต้องเรียนรู้จากรูปแบบที่เป็นจริงที่เขาสามารถสัมผัสได้ มองเห็นได้ เป็นรูปธรรม เช่น เอาลูกซึ่งเป็นสามัญชนไปบวชเป็นพระ คนจะยกมือไหว้ทันที เพราะถือว่าพระเป็นของสูง จึงนิยมบวช หรือคนที่ไปเรียนนอกท้องถิ่นแล้วกลับมาทำงานในหมู่บ้านและประสบความสำเร็จในชีวิต เขาก็จะยอมรับ แต่การศึกษาไม่ควรจะเป็นว่าไม่ต้องออกไปข้างนอกเลย เรียนจบแล้วสามารถประสบความสำเร็จได้จริงในชุมชนได้ ตรงนี้เป็นเรื่องที่ยาก เพราะอย่างที่ว่า กระบวนการพัฒนาทุกวันนี้ทิศทางการพัฒนาของประเทศไทยทุกวันนี้มันไปทำลายฐานรากหมด ทำลายดิน ทำลายน้ำ ทำลายหมดยับเยิน คือชุมชนของเรานี้มันมีวัฒนธรรม มีค่านิยม มีอะไรต่ออะไรอยู่นะ มันมีส่วนที่ล้าหลัง มันมีส่วนที่ก้าวหน้า มันมีส่วนที่เป็นคุณค่า แต่ชาวบ้านเองเขาแยกไม่ออก เขามองรวม ๆ ไป จนกระทั่งคำตอบมันไปอยู่ที่คนอื่น คำโบราณที่นี้เขาพูดนะ เขาบอกว่า หนามแหลมไม่มีใครเลี้ยว มะนาวกลมไม่มีใครกลิ้งโดยธรรมชาติ ถ้าอย่างนั้นมันก็เป็นเรื่องของปัจเจกสิ ระบบการศึกษาก็แทบจะไม่มีคามหมาย

มาถึงตรงนี้ก็อยากจะตั้งคำถามนะว่า คนที่มาทำตรงนี้มีคุณภาพมากพอที่จะมาทำหรือเปล่านั้น อยากจะฝากให้คิดนะว่า คนที่เข้าสู่ระบบนี้มันมาจากไหน ทรัพยากรที่มัน Input เข้ามา เพื่อที่จะไปสร้าง Output Outcome นี้มีประสิทธิภาพแค่ไหน กระบวนการคัดเลือกคนเข้าสู่ตำแหน่งนี้ถามว่า กศน. มีกระบวนการที่มีประสิทธิภาพไหม เอาคนเข้ามาเพื่อตอบสนองเจตนารมณ์ของ กศน. นี้ อยากบอกคำตอบว่าไม่มี

อีกประเด็นหนึ่ง คือ การรับคนเข้ามาทำหน้าที่ ครูอาสา ครู ศรช. Input มาจากไหน มาจากคนที่ไปทางไหนไม่ได้แล้วเหมือนกันใช่ไหม เมื่อเอาเข้ามาแล้วก่อนจะเข้าสู่ตำแหน่งนี้ได้มีการติวเข้ม อบรมเข้มมากน้อยแค่ไหน ให้เห็นระบบทั้งหมดของชุมชนเพียงพอไหม ซึ่งผมมองว่าการเข้าสู่ตำแหน่งตรงนี้ กระบวนการมีประสิทธิภาพมากพอ ประเด็นตัว Input เข้ามาจะเป็นประเด็นรอง ไม่ใช่ประเด็นหลัก เพราะฉะนั้นอยู่ที่กระบวนการฝึกคนตรงนี้ด้วย พระพุทธเจ้าให้ความสำคัญกับตรงนี้มาก คนที่มันมีเมตตาพันธุ์แห่งการเรียนรู้ มีศักยภาพกันอยู่ทุกคน อยู่แต่ว่ากระบวนการฝึกของเราดีถูกกับอสังขยาชัยของเขาไหม ซึ่งถ้า กศน. มีคำตอบตรงนี้นะว่าสามารถฝึกคนให้มองเห็นระบบเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม ของชุมชนเป็นองค์รวมว่าเขากินเขาอยู่ร่วมกันมาได้ยังไง และอะไรเป็นปัจจัยให้เขาเกิดการเปลี่ยนแปลง เมื่อเปลี่ยนแปลงไปแล้วเกิดผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของคนในชนบทอย่างไร จะหาทางแก้ทางออกอย่างไรด้วยกระบวนการเรียนรู้ กระบวนการทางการศึกษา ถ้าทำให้มีประสิทธิภาพตรงนี้ได้ นั่นคือคำตอบความสำเร็จของ กศน. แต่ขณะนี้ก็ยังไม่ใช่สายนะ ตอนนี้อยู่ที่ทรัพยากรในหมู่บ้านนี้ ถ้าปรับเปลี่ยนทิศทางได้ ก็ฟื้นได้ เราคนไทยก็ไม่ได้โง่ แต่ว่าสิ่งที่ทำให้เขาคิดไม่เป็นอยู่ทุกวันนี้เพราะว่ากระบวนการจัดการศึกษาของเราหรือระบบของเรานั้นมันไม่สอดคล้องกับชีวิตจริงของเขา ก็อย่างที่ทุกคนตอนต้นนี้เงาะว่าตอนคัดครูก็ได้ครูไม่ค่อยดี ก็เหมือนกับไปไหนไม่รอดแล้วถึงต้องมาอยู่ ครูพวกนี้ เขาไม่ขึ้นเงินเดือน ก็ยังต้องอยู่ คือครูเองก็ไม่มีแรงจูงใจเพียงพอ ไม่มีอะไรเพียงพอ แล้วจะไปพัฒนาคนได้อย่างไร อันนี้เป็นเรื่องสำคัญ คือแม้ว่าเราจะรับทางกะทิมาก็ไม่เป็นไร แต่เราต้องมีกระบวนการตรงนี้ คือเรื่องสวัสดิการ เรื่องอะไร ๆ มันก็จะช่วยเขา และจะต้องหาคนที่รู้จริงไปฝึกเขา ก็จะพัฒนาขึ้นมาได้ ต้องไม่หมกมุ่นใจ ต้องทำต่อไป แต่ทำให้ถูกทาง ให้เป็นมวย

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์มากค่ะ

ประวัติโดยสังเขป

สุรินทร์ กิจนิตยชีวีครูของแผ่นดิน

จากหนังสือ ครูของแผ่นดิน : สร้างสรรค์การเรียนรู้ กอบกู้ชุมชน ปาฐกถามูลนิธิโกมล คีมทอง ประจำปี 2539 แสดง ณ หอศิลป์วัฒนธรรม มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
วันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2539

อาจารย์ สุรินทร์ กิจนิตยชีวี ชาวบ้านเรียกกันทั่วไปว่า ครูรินทร์ เกิด วันที่ 6 มกราคม 2480 เป็นชาวสาคี อำเภอสมนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ภรรยาชื่อลำไย เป็นชาวนาบ้านเดี่ยวกัน มีอาชีพเป็นช่างตัดเสื้อ ครอบครัวนี้มีบุตรชาย 2 คน บุตรี 2 คน อาจารย์ สุรินทร์ เกิดในครอบครัวที่เรียกว่ายากจน ชีวิตจึงต้องดิ้นรน ทำงานจับกัง ทำงานโรงสี แบกหาม ทำทุกอย่างเพื่อให้ได้เรียนหนังสือ พอเรียนจบ ม. 6 ในปี 2498 ก็ไปสมัครเป็นครูที่โรงเรียนไตรวิทย์ศึกษา สอนอยู่ 3 ปี จึงไปสมัครสอบบรรจุที่โรงเรียนสาคีวิทยา ซึ่งอยู่ข้างบ้านเกิด เป็นโรงเรียนประถม ศึกษาตอนปลาย ระหว่างทำงานก็สอบชุดวิชาครูไป ได้ครูมูล ครูประถม ครูมัธยมตามลำดับ ส่วนเรื่องศาสนา ก็สังกัดสำนักมารวิชัย สอนธรรมะไปด้วย และเรียนไปด้วย ไปสมัครสอบที่สนามหลวง สอบนักธรรมตรี-โท-เอก จน พ.ศ. 2504 ทางการก็แต่งตั้งให้เป็นผู้บริหารโรงเรียน

ในปี พ.ศ. 2514 ได้ทุนลาศึกษาต่อประเภท ข. ที่วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร ได้ปริญญาตรีวิชาเอกสังคมศึกษา สาขาบริหารการศึกษา ซึ่งตอนเรียน ก็เริ่มมองว่า การศึกษาระดับนี้ เป็นประโยชน์ต่อชนบทน้อย

ปี พ.ศ. 2518 โรงเรียนสาคีวิทยาเปลี่ยนสภาพเป็นโรงเรียนมัธยมศึกษา ครูสุรินทร์ก็ยังทำหน้าที่เป็นผู้บริหารอยู่ จนถึง พ.ศ. 2529 ได้รับคำสั่งให้ย้ายไปเป็นผู้บริหารโรงเรียนอุทัย อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่ง ครูสุรินทร์ ได้พบว่าชีวิตครูดูเหมือนจะว่างเปล่า เพราะว่าวันๆ จะหมดไปกับการเซ็นหนังสือ การเซ็นคำสั่งต่างๆ การจัดงานเลี้ยง การต้อนรับแขก คือรู้สึกรู้ว่า แม้ตำแหน่งจะสูงขึ้น แต่คุณค่าของความเป็นครูกลับลดลง ดังนั้นในปี พ.ศ. 2532 ครูสุรินทร์จึงทำในสิ่งที่ไม่ค่อยมีคนทั่วไปเขาทำกัน คือ ขอลาออกจากตำแหน่งครูใหญ่กลับมาเป็นครูน้อย ไปช่วยราชการ และอยู่ที่สำนักงานสามัญศึกษาที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จนต่อมาก็กลับมาสอนหนังสืออยู่ที่โรงเรียนสาคีวิทยา จนเกษียณอายุราชการ

งานด้านการศึกษานอกระบบของอาจารย์สุรินทร์ เป็นสิ่งที่ได้จากประสบการณ์การทำงานและสภาพแวดล้อมที่ท่านเกิดมา มีทั้งด้านลบและด้านบวก ช่วงต้นของชีวิต ครูทำงานอยู่ในโรงสีข้าวเกือบ 10 ปี คลุกคลีอยู่กับชีวิตคนงานและชาวบ้าน ได้รับรู้ชีวิตที่เรียบง่ายสอดคล้องกับธรรมชาติของชาวนา และมองย้อนดูเปรียบเทียบกับตัวเอง

ปี พ.ศ. 2525 ครูสุรินทร์มีโอกาสได้ทำงานร่วมกับโครงการพระราชดำริ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และหน่วยงานพัฒนาเอกชนอีกหลายหน่วยงาน เพื่อพัฒนาเกษตรกรรมผสม

ผसानเพื่อการพึ่งตนเอง ได้ไปดูงานพัฒนาเกษตรกรรมน้บสึบจังหวัดหลายภาคของประเทศ จึงเริ่มเกิดแนวความคิดในการพัฒนาชนบทในมิติที่ต่างจากที่เป็นอยู่

จากการศึกษาทั้งสองส่วน ท่านได้บอกว่า “สิ่งที่พบคือ การศึกษาในระบบโรงเรียนเป็นการศึกษาพลาสติก การศึกษาในสังคมเป็นการศึกษามีชีวิต น้คือมหาวิทยาลัยในชีวิตของผม”

ภาคผนวก จ

แบบสอบถาม ชุด ก

แบบสอบถาม ชุด ข

แบบสอบถาม ชุด ค

แบบสอบถามชุด ก

แบบสอบถามผู้ปฏิบัติงานในองค์การบริหารส่วนตำบล

1. ประธานกรรมการบริหาร อบต.
2. ปลัด อบต.
3. รองปลัด อบต.
4. หัวหน้าสำนักปลัด อบต.
5. ส่วนโยธา
6. ส่วนการคลัง
7. สมาชิกสภา อบต.

การวิจัยเรื่อง

การเสริมพลังอำนาจด้วยการศึกษานอกระบบโรงเรียนเพื่อการพัฒนาชุมชนที่ยั่งยืน
ในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบล ภาคกลาง

โปรดอ่านคำชี้แจงก่อนตอบแบบสอบถาม



เรียน ท่านที่ตอบแบบสอบถาม

ดิฉัน นางพรทิพย์ โภไคยอุดม เป็นนิสิตปริญญาเอก สาขาวิชาการศึกษานอกระบบ โรงเรียน ภาควิชาการศึกษานอกโรงเรียน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การเสริมพลังอำนาจด้วยการศึกษานอกระบบโรงเรียนเพื่อการพัฒนาชุมชนที่ยั่งยืนในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลภาคกลาง โดยมี ศาสตราจารย์ อุ่นตา นพคุณ และรองศาสตราจารย์ ดร. สัญญา สัญญาวิวัฒน์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ทั้งนี้คาดหวังว่าผลการวิจัยจะนำไปใช้พิจารณาประกอบการจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียนเพื่อการพัฒนาชุมชนที่ยั่งยืนและเหมาะสมต่อไป ในการนี้ดิฉันใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดตอบแบบสอบถามที่แนบมานี้ด้วย

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นาง พรทิพย์ โภไคยอุดม)

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

1. ในการตอบแบบสอบถามนี้ ขอได้โปรดตอบทุกข้อ และขอให้ท่านตอบตามสภาพความเป็นจริงให้มากที่สุด เพราะข้อมูลที่ถูกต้องตามความเป็นจริงที่สุดเท่านั้นที่จะช่วยให้การวิจัยนี้มีผลสรุปที่เชื่อถือได้ และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างแท้จริง
2. การวิจัยนี้มุ่งศึกษาลักษณะรวมๆ โดยไม่ได้จำแนกเฉพาะ องค์การบริหารส่วนตำบลใดเป็นพิเศษ ดังนั้น ผลการวิจัยที่ปรากฏออกมาจะไม่กระทบกระเทือนต่อองค์การบริหารส่วนตำบล หรือผู้ปฏิบัติงานในองค์การบริหารส่วนตำบลแต่ละราย จึงขอให้ตอบอย่างอิสระเสรี

แบบสอบถาม

การวิจัยเรื่อง “ การเสริมพลังอำนาจด้วยการศึกษานอกระบบโรงเรียนเพื่อการพัฒนาชุมชนที่ยั่งยืนในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบล ภาคกลาง ”

การเสริมพลังอำนาจด้วยการศึกษานอกระบบโรงเรียน หมายถึง กระบวนการทางการศึกษานอกระบบโรงเรียนที่มุ่งหมายให้บุคคล กลุ่ม ครอบครัว ชุมชน ได้มีการศึกษา การฝึกอบรม เพื่อให้สามารถพึ่งพิงตนเองได้ ตระหนักในความสามารถของตนเองว่า มีพลังที่จะยกระดับจิตสำนึก ตัดสินใจเองได้ แก้ปัญหาเองได้ มีความพึงพอใจต่อการประกอบอาชีพใหม่ หรือการมีโอกาสได้รับประสบการณ์ใหม่ๆที่ถือเป็นความสำเร็จของเป้าหมายชีวิต โดยใช้เทคนิควิธีการจัดการเรียนการสอนและการฝึกอบรมที่หลากหลาย เช่น การมีส่วนร่วม การจัดประชุมสัมมนา การระดมความคิดเพื่อแก้ปัญหา การเรียนรู้ด้วยตนเอง การใช้กรณีตัวอย่าง การแสดงบทบาทสมมติ การจัดบรรยาย-อภิปราย การสาธิต การฝึกทักษะ และทัศนศึกษา

1. งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา
 - ทรัพยากรการบริหารสี่ประการขององค์การบริหารส่วนตำบลที่เสริมพลังอำนาจให้เกิดการพัฒนาชุมชนที่ยั่งยืนในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลชั้น 1 ชั้น 3 ชั้น 5
 - เทคนิควิธีการบริหาร โดยใช้ทรัพยากรการบริหารสี่ประการและการจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียนของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน (กศน.) ที่เสริมพลังอำนาจแก่ชุมชนให้เกิดการพัฒนาชุมชนที่ยั่งยืนในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบล ชั้น 1 ชั้น 3 ชั้น 5
 - ความสัมพันธ์ขององค์การบริหารส่วนตำบลกับศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน (กศน.) ในการเสริมพลังอำนาจด้วยการศึกษานอกระบบโรงเรียนเพื่อการพัฒนาชุมชนที่ยั่งยืนในพื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบล ชั้น 1 ชั้น 3 ชั้น 5
2. แบบสอบถามการวิจัยมี 3 ส่วนใหญ่ๆ คือ
 - ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัว
 - ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นเรื่องทรัพยากรการบริหารสี่ประการขององค์การบริหารส่วนตำบลในการเสริมพลังอำนาจด้วยการศึกษานอกระบบโรงเรียนเพื่อการพัฒนาชุมชนที่ยั่งยืน
 - ส่วนที่ 3 คำถามประกอบการสัมภาษณ์เพื่อให้เห็นความคิดเห็นต่อการจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียน

โปรดระบุชื่อ อบต. ชั้น

อำเภอ.....จังหวัด

ส่วนที่ 1 : ข้อมูลส่วนตัว

1. เพศ ชาย หญิง
2. อายุ 18-25 ปี26-35 ปี36-45 ปีมากกว่า 45 ปี
3. การศึกษาสูงสุดของท่าน
 ปวช., ปวท., ปวส., อนุปริญญา ปริญญาตรี
 สูงกว่าปริญญาตรี
 อื่นๆ (ระบุ)
4. ปัจจุบันท่านดำรงตำแหน่ง
 ประธานกรรมการบริหาร อบต.
 (อาชีพหลักของท่านคือ)
ปลัด อบต.รองปลัด อบต.หัวหน้าสำนักปลัด อบต.
 ส่วนโยธาส่วนการคลัง
 สมาชิกสภา อบต. (อาชีพหลักของท่านคือ.....)
5. ระยะเวลาที่ท่านปฏิบัติงานที่ อบต. นี้
น้อยกว่า 1 ปี1-3 ปีมากกว่า 3 ปี

ส่วนที่ 2 : ความคิดเห็นเรื่องทรัพยากรการบริหารสี่ประการขององค์การบริหารส่วนตำบลใน
 การเสริมพลังอำนาจด้วยการศึกษานอกระบบ โรงเรียนเพื่อการพัฒนาชุมชนที่ยั่งยืน

โปรดแสดงความคิดเห็นของท่าน โดยทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ท่านเห็นด้วยมากที่สุด

ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ปานกลาง	เห็นด้วย	เห็นด้วย
อย่างยิ่ง				อย่างยิ่ง
.....				
1	2	3	4	5
น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด

ทรัพยากรการบริหารที่ประการขององค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.)

ทรัพยากรการบริหารประการที่หนึ่ง หมายถึง จำนวนคนหรือบุคลากรที่ปฏิบัติงานใน อบต. ในแง่ความเพียงพอและศักยภาพ (ความสามารถ) ในการปฏิบัติงาน

	ความเพียงพอ					ศักยภาพ/ความสามารถ				
	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
1. ผู้ปฏิบัติงานใน อบต. กับการจัดกิจกรรมให้แก่สมาชิกในชุมชน ด้านต่างๆต่อไปนี้										
1.1 การให้ความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร เช่น การให้ความรู้เรื่องป้องกันโรคเอดส์ การเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร										
1.2 การฝึกอาชีพ / ฝึกอบรมทักษะการดำเนินชีวิตที่ดี เช่น ฝึกอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า เสริมสวย สานภาชนะ เลี้ยงปลา										
1.3 การสนับสนุนให้ชุมชนมีความมั่นใจในตนเอง เช่น ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นในที่ สาธารณะในบทบาทที่เหมาะสม										
1.4 การสนับสนุนให้ชุมชนสามารถกำหนดวิถีชีวิตตนเองได้ เช่น ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนได้ฝึกอาชีพ และยึดอาชีพที่ตนถนัดและพึงพอใจ										
1.5 การส่งเสริมชุมชนให้มีความสามารถพึ่งตนเองได้ เช่น ส่งเสริมให้ทำการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ จัดตั้งโรงสีชุมชน จัดตั้งร้านค้าชุมชน										
1.6 การส่งเสริมชุมชนให้ตระหนักในความสามารถของตนเองว่า มีพลังที่จะยกระดับจิตสำนึกได้ เช่น ใช้กระบวนการกลุ่มในการฝึกให้สมาชิกในชุมชนระบุปัญหา และหาทางเลือกในการแก้ปัญหาด้วยตนเอง										
1.7 การส่งเสริมให้ชุมชนมีลักษณะที่สามารถตัดสินใจเองได้ แก้ปัญหาเองได้ เช่น กระตุ้นให้สมาชิกในชุมชนเกิดความรักถิ่นฐานและ ช่วยกัน รักษาประโยชน์ของตนเองและส่วนรวม										
1.8 การส่งเสริมชุมชนให้มีลักษณะที่มีความสามารถในการวางแผน เช่น การประชุมชี้แจงให้ชุมชนเห็นความสำคัญของการกำหนด ระยะเวลาในการทำอาชีพเสริมในแต่ละเดือน										
1.9 การส่งเสริมชุมชนให้มีความรู้ความเข้าใจเรื่องการอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและการบริหารจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น เช่น การให้ ความรู้ในการป้องกันไฟฟ้า การกำจัดขยะมูลฝอยที่ถูกวิธี										

ทรัพยากรการบริหารที่ประการขององค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.)

ทรัพยากรการบริหารประการที่สอง หมายถึง จำนวนเงินใน อบต. ทั้งที่ได้มาจากงบกลาง งบท้องถิ่น และการบริจาค ในแง่ความเพียงพอ ในการดำเนินงานให้เป็นไปตามแผน

ความเพียงพอ

	1	2	3	4	5
2. การจัดสรรเงินใน อบต. กับการจัดกิจกรรมให้แก่สมาชิกในชุมชนด้านต่างๆต่อไปนี้					
2.1 การให้ความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร เช่น การผลิตแผ่นปลิว แผ่นพับเผยแพร่ความรู้สู่ประชาชน การจัดให้มีเสียงตามสาย การให้ความรู้เรื่องโรคติดต่อ					
2.2 การฝึกอบรม/ฝึกอบรมทักษะการดำเนินชีวิตที่ดี เช่น การสอนซ่อมวิทย์ โทรทัศน์ ช่างทาสี ช่างไม้ ช่างปูน					
2.3 การสนับสนุนให้ชุมชนมีความมั่นใจในตนเอง เช่น จัดวิทยากรฝึกอบรมชาวบ้านให้รู้จักเทคนิคการพูด/ แสดงความคิดเห็นในที่สาธารณะ					
การสนับสนุนให้ชุมชนสามารถกำหนดวิถีชีวิตตนเองได้ เช่น จัดวิทยากรอภิปราย “นานาอาชีพ” เพื่อให้ชาวบ้านมีแนวคิดอาชีพต่างๆ ที่จะนำมาเป็นอาชีพหลัก/ อาชีพเสริมได้					
2.5 การส่งเสริมชุมชนให้มีความสามารถพึ่งตนเองได้ เช่น จัดตั้งกองทุนตำบลตามนโยบาย “หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์”					
2.6 การส่งเสริมชุมชนให้ตระหนักในความสามารถของตนเองว่ามีพลังที่จะยกระดับจิตสำนึกได้ เช่น จัดวิทยากรอบรมเทคนิคกระบวนการกลุ่ม เพื่อกระตุ้นชุมชนให้สามารถวิเคราะห์ปัญหาและแก้ปัญหาชุมชนได้เอง					
2.7 การส่งเสริมให้ชุมชนมีลักษณะที่สามารถตัดสินใจเองได้ แก้ปัญหาเองได้ เช่น จัดวิทยากรชี้แนะ โดยใช้กรณีศึกษา หรือสถานการณ์จำลอง					
2.8 การส่งเสริมชุมชนให้มีลักษณะที่มีความสามารถในการวางแผน เช่น จัดวิทยากรบรรยายประโยชน์ของการมีแผนและขั้นตอนการวางแผนให้แก่สมาชิกในชุมชน					
2.9 การส่งเสริมชุมชนให้มีความรู้ความเข้าใจเรื่องการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและการบริหารจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมใน ท้องถิ่น เช่น จัดวิทยากรบรรยายพิเศษ การใช้ประโยชน์จาก ป่าชุมชน แหล่งน้ำสาธารณะ เป็นต้น					
2.10 การส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมกับ อบต. ใน					
10.1 การวางแผน เช่น จัดทีมชาวบ้านร่วมทำแผนพัฒนาเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ และผู้ด้อยโอกาส					
10.2 การดำเนินการ เช่น ให้ชาวบ้านมีส่วนร่วมในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน เช่นการซ่อมแซมถนน					
10.3 การกำกับดูแลเช่น ประกาศการสอบราคา การตรวจรับพัสดุครุภัณฑ์ ให้ชาวบ้านสามารถดูได้อย่างเปิดเผย					
10.4 การประเมินผล เช่น จัด ตู้/ กล้องให้ชาวบ้านสะท้อนความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการ/แผนต่างๆ ที่ อบต. ดำเนินการ					

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ _____

ทรัพยากรการบริหารสี่ประการขององค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.)

ทรัพยากรการบริหารประการที่สี่ หมายถึง การบริหารจัดการใน อบต. ที่คำนึงถึงความรู้ในการวางแผน การจัดกระบวนการ การดำเนินการ และการประเมินผล โดย การวางแผน หมายถึง อบต. จะต้องมีการวางแผนหรือแผนของ อบต. ที่ระบุไว้ว่า จะทำอะไร ใครจะทำ ทำที่ไหน ทำเมื่อไร และทำอย่างไร การจัดกระบวนการ หมายถึง การเตรียมการเพื่อดำเนินการตามที่วางแผนไว้ เช่น เตรียมคน เตรียมเงิน เตรียมวัสดุ การดำเนินการ หมายถึง การปฏิบัติตามแผนอย่างเป็นขั้นเป็นตอน จนกว่าจะเสร็จงาน และ การประเมินผล หมายถึง การตรวจสอบว่างานที่ดำเนินไปนั้น เป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้หรือไม่ มีปัญหาอุปสรรคอย่างไร และสามารถแก้ไขปัญหาได้หรือไม่ มีข้อเสนอแนะอะไร

	การวางแผน					การเตรียมการ					การดำเนินการ					การประเมินผล				
	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
4. การบริหารจัดการใน อบต. กับการจัดกิจกรรมให้แก่สมาชิกในชุมชนด้านต่างๆต่อไปนี้																				
4.1 การให้ความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร เช่น การติดต่อขอเอกสารที่เกี่ยวข้องจากหน่วยงานของรัฐ เช่นกรมอนามัย เพื่อมาให้ความรู้แก่ชุมชน																				
4.2 การฝึกอบรม/ฝึกอบรมทักษะการดำเนินชีวิตที่ดี เช่น การนัดหมายกับวิทยากรเพื่อจัดฝึกอบรม การเตรียมวัสดุอุปกรณ์ อาคารสถานที่ในการฝึกอบรม																				
4.3 การสนับสนุนให้ชุมชนมีความมั่นใจในตนเอง เช่น กำหนดไว้ในแผนพัฒนา อบต. ที่มีการฝึกอบรมเรื่องบุคลิกภาพให้สมาชิกในชุมชน																				
การสนับสนุนให้ชุมชนสามารถกำหนดวิถีชีวิตตนเองได้ เช่น กำหนดไว้ในแผนพัฒนา อบต. ที่มีการอบรมเพื่อหาแนวทางที่เหมาะสมในการพัฒนาตนเองและชุมชน																				
4.3 การส่งเสริมชุมชนให้มีความสามารถพึ่งตนเองได้ เช่น ฝึกการทำงานเป็นทีมของกลุ่มอาชีพเสริม																				
4.4 การส่งเสริมชุมชนให้ตระหนักในความสามารถของตนเองว่ามีพลังที่จะยกระดับจิตสำนึกได้ เช่น การจัดประชุมร่วมกันเพื่อกำหนดให้เป็น “ชุมชนสีขาว” พื้นที่ปลอดภัยเสถียร																				

ทรัพยากรการบริหารที่ประการขององค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.)

ทรัพยากรการบริหารประการที่สี่ (ต่อ)

	การวางแผน					การเตรียมการ					การดำเนินการ					การประเมินผล				
	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
4. การบริหารจัดการใน อบต. ด้วยการจัดกิจกรรมให้แก่สมาชิกในชุมชนด้านต่างๆต่อไปนี้																				
4.5 การส่งเสริมให้ชุมชนมีลักษณะที่สามารถตัดสินใจเองได้ แก้ปัญหาเองได้ เช่น การจัดให้มีเอกสารให้ความรู้และคำแนะนำเกี่ยวกับ การใช้ปุ๋ย การใช้ยาฆ่าแมลง การป้องกันโรคติดต่อ เพื่อให้ชุมชนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเอง พิจารณาปัญหา การตัดสินใจ และการแก้ปัญหาบางประการได้เอง																				
4.6 การส่งเสริมชุมชนให้มีลักษณะที่มีความสามารถในการวางแผน เช่น การจัดทำคู่มือ/ แผนผัง แสดงขั้นตอนการวางแผน โดยอธิบายความสำคัญ/เหตุผลของการวางแผน																				
4.7 การส่งเสริมชุมชนให้มีความรู้ความเข้าใจ เรื่องการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น เช่น กำหนดไว้ในแผนให้มีการอบรมเพื่อสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแก่กลุ่มต่างๆ เช่น กลุ่มเยาวชน กลุ่มแม่บ้าน กลุ่มผู้เลี้ยงสุกร กลุ่มผู้เลี้ยงกึ่งกุลาดำ เป็นต้น																				
4.8 การส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมกับ อบต. เช่น การมีส่วนร่วมในกิจกรรมของกลุ่มเกษตรกร กลุ่มเยาวชน กลุ่มสตรี กลุ่มผู้สูงอายุ เป็นต้น																				

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ _____

ส่วนที่ 3 แบบสัมภาษณ์ถึง โครงสร้าง สำหรับผู้ปฏิบัติงานในองค์การบริหารส่วนตำบล

คำถาม

1. กิจกรรม / โครงการ ที่ อบต. จัดให้แก่สมาชิกในชุมชนด้านต่างๆ ต่อไปนี้
 - 1.1 การให้ความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร
 - 1.2 การฝึกอาชีพ / ฝึกทักษะการดำเนินชีวิตที่ดี
 - 1.3 การสนับสนุนให้ชุมชนมั่นใจในตนเอง
 - 1.4 การสนับสนุนให้ชุมชนกำหนดวิถีชีวิตตนเองได้
 - 1.5 การส่งเสริมชุมชนให้มีความสามารถพึ่งตนเองได้
 - 1.6 การส่งเสริมชุมชนให้ตระหนักในความสามารถของตนเองว่ามีพลังที่จะยกระดับจิตสำนึกได้
 - 1.7 การส่งเสริมให้ชุมชนมีคุณลักษณะที่สามารถตัดสินใจเองได้ แก้ปัญหาเองได้
 - 1.8 การส่งเสริมชุมชนให้มีคุณลักษณะที่มีความสามารถในการวางแผน
 - 1.9 การส่งเสริมชุมชนให้มีความรู้ความเข้าใจเรื่องการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น
 - 1.10 การส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมกับ อบต.

กิจกรรมข้างต้นตามที่กล่าวมาในข้อ 1.1-1.10 ท่านคิดว่า อบต. มีส่วนในการสนับสนุน ให้ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียน (กศน.) จัดมากที่สุดคือกิจกรรมอะไรบ้าง โปรดบอกมา 3 ลำดับ

ลำดับที่ 1 ลำดับที่ 2 ลำดับที่ 3

กิจกรรมที่ระบุมา 3 ลำดับนั้น จัดแล้วประสบความสำเร็จ / มีปัญหาอุปสรรคอย่างไรหรือไม่

ข้อเสนอแนะ _____

2. ท่านคิดว่า อบต. ให้การสนับสนุนศูนย์การศึกษาออกโรงเรียน (กศน.) ในเรื่องใดมากที่สุด ระหว่าง คน เงิน วัสดุอุปกรณ์ อาคารสถานที่ การบริหารจัดการ เพราะเหตุใด

ท่านคิดว่า อบต. ควรสนับสนุนปัจจัยด้านใดให้มากขึ้น เพราะเหตุใด

3. วิธีการจัดการเรียนการสอนที่ อบรม. ร่วมมือกับศูนย์การศึกษาออกโรงเรียน (กศน.) โดยรูปแบบต่อไปนี้
 - 3.1 การมีส่วนร่วมในชั้นเรียน/ การฝึกอบรม
 - 3.2 การประชุม (การประชุมกลุ่มย่อย การจัดสัมมนา)
 - 3.3 การระดมความคิดเพื่อแก้ปัญหา (การสนทนา มโนธรรมสำนึก หรือความสามารถใคร่ครวญและแสวงหาข้อเท็จจริงได้ด้วยตนเอง)
 - 3.4 ผู้เรียนกำหนดการเรียนรู้ด้วยตนเอง
 - 3.5 การใช้กรณีตัวอย่าง (กรณีศึกษา สถานการณ์จำลอง)
 - 3.6 การแสดงบทบาทสมมติ
 - 3.7 การบรรยาย – อภิปราย (บรรยายโดยคนเดียว บรรยายโดยคณะ)
 - 3.8 การสาธิต
 - 3.9 การฝึกทักษะ (การฝึกปฏิบัติการ การประชุมเชิงปฏิบัติการ)
 - 3.10 ทักษะศึกษา

ท่านเห็นว่า ครู กศน. ได้ใช้วิธีการสอนรูปแบบใดบ้าง ตามที่กล่าวมาในข้อ 3.1-3.10

ท่านเห็นว่ามีเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร ขอให้อธิบาย

4. วิธีการจัดการเรียนการสอนนอกระบบโรงเรียนตามที่กล่าวมาในข้อ 3.1-3.10 ท่านเห็นว่าวิธีใดบ้างที่ช่วยเสริมพลังอำนาจแก่สมาชิกในชุมชน ในความคิดของท่านวิธีนั้นๆ ประสบผลสำเร็จดี หรือไม่อย่างไร โปรดอธิบาย _____

5. การพัฒนาชุมชน โดยจัดให้มีกิจกรรมตามข้อ 5.1-5.10 คือ
 - 5.1 การให้ความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร
 - 5.2 การฝึกอาชีพ / ฝึกทักษะการดำเนินชีวิตที่ดี
 - 5.3 การสนับสนุนให้ชุมชนมั่นใจในตนเอง
 - 5.4 การสนับสนุนให้ชุมชนกำหนดวิถีชีวิตตนเองได้
 - 5.5 การส่งเสริมชุมชนให้มีความสามารถพึ่งตนเองได้
 - 5.6 การส่งเสริมชุมชนให้ตระหนักในความสามารถของตนเองว่ามีพลังที่จะยกระดับจิตสำนึกได้
 - 5.7 การส่งเสริมให้ชุมชนมีคุณลักษณะที่สามารถตัดสินใจเองได้ แก้ปัญหาเองได้
 - 5.8 การส่งเสริมชุมชนให้มีคุณลักษณะที่มีความสามารถในการวางแผน
 - 5.9 การส่งเสริมชุมชนให้มีความรู้ความเข้าใจเรื่องการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น
 - 5.10 การส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมกับ อบรม.

ท่านเห็นว่า จะทำให้สมาชิกในชุมชนมีลักษณะที่เด่นชัดมากใน 3 ลำดับต่อไปนี้ (เลือกมาจากข้อ 5.1-5.10)
คือ ลำดับที่ 1 ลำดับที่ 2 ลำดับที่ 3

โปรดระบุเหตุผล _____

6. การปฏิบัติงานของ อบต. กับ ศูนย์ กศน. เกี่ยวกับกิจกรรมการจัดการศึกษา และการพัฒนาชุมชน ประสานกันดีหรือไม่ อย่างไร โปรดแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

7. ท่านเห็นว่า การดำเนินงานของ ศูนย์การศึกษา นอกโรงเรียน (กศน.) ประสบความสำเร็จ หรือมีปัญหาอุปสรรค อย่างไร หรือไม่ โปรดแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

แบบสอบถามชุด ข

แบบสอบถามครูศูนย์ กศน.

1. ครูอาสา
2. ครู ศรช.
3. วิทยากร
4. ภูมิปัญญาท้องถิ่น

การวิจัยเรื่อง

การเสริมพลังอำนาจด้วยการศึกษานอกระบบโรงเรียนเพื่อการพัฒนาชุมชนที่ยั่งยืน
ในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบล ภาคกลาง

โปรดอ่านคำชี้แจงก่อนตอบแบบสอบถาม

เรียน ท่านที่ตอบแบบสอบถาม

ดิฉัน นางพรทิพย์ โภไคยอุดม เป็นนิสิตปริญญาเอก สาขาวิชาการศึกษานอกระบบ โรงเรียน ภาควิชาการศึกษานอกโรงเรียน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การเสริมพลังอำนาจด้วยการศึกษานอกระบบโรงเรียนเพื่อการพัฒนาชุมชนที่ยั่งยืนในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลภาคกลาง โดยมี ศาสตราจารย์ อุ่นตา นพคุณ และรองศาสตราจารย์ ดร. สัญญา สัญญาวิวัฒน์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ทั้งนี้คาดหวังว่าผลการวิจัยจะนำไปใช้พิจารณาประกอบการจัดการศึกษานอกโรงเรียนเพื่อการพัฒนาชุมชนที่ยั่งยืนและเหมาะสมต่อไป ในการนี้ดิฉันใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดตอบแบบสอบถามที่แนบมานี้ด้วย

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นาง พรทิพย์ โภไคยอุดม)

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

1. ในการตอบแบบสอบถามนี้ ขอได้โปรดตอบทุกข้อ และขอให้ท่านตอบตามสภาพความเป็นจริงให้มากที่สุด เพราะข้อมูลที่ต้องการตามความเป็นจริงที่สุดเท่านั้นที่จะช่วยให้การวิจัยนี้มีผลสรุปที่เชื่อถือได้ และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างแท้จริง
2. การวิจัยนี้มุ่งศึกษาลักษณะรวมๆ โดยไม่ได้จำแนกเฉพาะ ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนใดเป็นพิเศษ ดังนั้น ผลการวิจัยที่ปรากฏออกมาจะไม่กระทบกระเทือนต่อศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน หรือศูนย์การเรียนรู้ชุมชน หรือครูศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน หรือครูศูนย์การเรียนรู้ชุมชนแต่ละราย จึงขอให้ตอบอย่างอิสระเสรี

แบบสอบถาม

การวิจัยเรื่อง “ การเสริมพลังอำนาจด้วยการศึกษานอกระบบโรงเรียนเพื่อการพัฒนาชุมชนที่ยั่งยืนในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบล ภาคกลาง ”

การเสริมพลังอำนาจด้วยการศึกษานอกระบบโรงเรียน หมายถึง กระบวนการทางการศึกษานอกระบบโรงเรียนที่มุ่งหมายให้บุคคล กลุ่ม ครอบครัวยุ ชุมชน ได้มีการศึกษา การฝึกอบรม เพื่อให้สามารถพึ่งพิงตนเองได้ ตระหนักในความสามารถของตนเองว่า มีพลังที่จะยกระดับจิตสำนึก ตัดสินใจเองได้ แก้ปัญหาเองได้ มีความพึงพอใจต่อการประกอบอาชีพใหม่ หรือการมีโอกาสได้รับประสบการณ์ใหม่ๆที่ดีเป็นความสำเร็จของเป้าหมายชีวิต โดยใช้เทคนิควิธีการจัดการเรียนการสอนและการฝึกอบรมที่หลากหลาย เช่น การมีส่วนร่วม การจัดประชุมสัมมนา การระดมความคิดเพื่อแก้ปัญหา การเรียนรู้ด้วยตนเอง การใช้กรณีตัวอย่าง การแสดงบทบาทสมมติ การจัดบรรยาย-อภิปราย การสาธิต การฝึกทักษะ และทัศนศึกษา

1. งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา
 - ทรัพยากรการบริหารสี่ประการขององค์การบริหารส่วนตำบลที่เสริมพลังอำนาจให้เกิดการพัฒนาชุมชนที่ยั่งยืนในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลชั้น 1 ชั้น 3 ชั้น 5
 - เทคนิควิธีการบริหาร โดยใช้ทรัพยากรการบริหารสี่ประการและการจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียนของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน ที่เสริมพลังอำนาจแก่ชุมชนให้เกิดการพัฒนาชุมชนที่ยั่งยืนในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบล ชั้น 1 ชั้น 3 ชั้น 5
 - ความสัมพันธ์ขององค์การบริหารส่วนตำบลกับศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนในการเสริมพลังอำนาจด้วยการศึกษานอกระบบโรงเรียนเพื่อการพัฒนาชุมชนที่ยั่งยืนในพื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบล ชั้น 1 ชั้น 3 ชั้น 5

2. แบบสอบถามการวิจัยมี 3 ส่วนใหญ่ๆ คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัว

ส่วนที่ 2 แบ่งเป็นส่วนย่อยๆ คือ

ความคิดเห็นต่อทรัพยากรการบริหารของ ศูนย์การเรียนตามกรอบ
ทรัพยากรการบริหารสี่ประการ ประการที่หนึ่งเรื่อง คน
ความคิดเห็นต่อทรัพยากรการบริหารของศูนย์การเรียนตามกรอบ
ทรัพยากรการบริหารสี่ประการ ประการที่สองเรื่อง เงิน
ความคิดเห็นต่อทรัพยากรการบริหารของศูนย์การเรียนตามกรอบ
ทรัพยากรการบริหารสี่ประการ ประการที่สามเรื่อง วัสดุอุปกรณ์
อาคารสถานที่

ความคิดเห็นต่อทรัพยากรการบริหารของศูนย์การเรียนตามกรอบ
ทรัพยากรการบริหารสี่ประการ ประการที่สี่เรื่อง การบริหารจัดการ
ด้านการวางแผน

ด้านการจัดกระบวนการ (การเตรียมการ)

ด้านการดำเนินการและกำกับดูแล เน้นวิธีสอนรูปแบบต่างๆ
ของการจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียน

ด้านการประเมินผล

ส่วนที่ 3 คำถามประกอบการสัมภาษณ์เพื่อให้เห็นความคิดเห็นต่อการ
จัดการศึกษานอกระบบโรงเรียน

โปรดระบุชื่อ ศูนย์การเรียนรู้.....
อำเภอ..... จังหวัด.....

ส่วนที่ 1 : ข้อมูลส่วนตัว

- 1. เพศ ชาย หญิง
- 2. อายุ ต่ำกว่า 25 ปี25-35 ปี36-45 ปี
.....มากกว่า 45 ปี
- 3. การศึกษาสูงสุดของท่าน
..... ปวช. ปวท. ปวส. อนุปริญญา ปริญญาตรี
..... สูงกว่าปริญญาตรี
..... อื่นๆ (ระบุ)
- 8. ระยะเวลาที่ท่านทำหน้าที่ ครูอาสา/ ครู ศรช. / วิทยากรให้ ศูนย์การเรียนนอก
โรงเรียน
.....น้อยกว่า 1 ปี1-2 ปีมากกว่า 2 ปี

ส่วนที่ 2 : ความคิดเห็นเรื่องทรัพยากรการบริหารของศูนย์การเรียนนอกโรงเรียนในการเสริมพลัง
อำนาจด้วยการศึกษานอกระบบโรงเรียนเพื่อการพัฒนาชุมชนที่ยั่งยืน

โปรดแสดงความคิดเห็นของท่าน โดยทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ท่านเห็นด้วยมากที่สุด



ทรัพยากรการบริหารสี่ประการของศูนย์การเรียนรู้

ทรัพยากรการบริหารประการที่หนึ่ง หมายถึง คน เป็นการบ่งถึงลักษณะของผู้ที่มาถ่ายทอดความรู้แก่ประชาชน โดยผ่านศูนย์การเรียนรู้ ทั้งที่เป็น ครูอาสา ครู ทรช. วิทยากร ภูมิปัญญาท้องถิ่น จะรวมเรียกว่า ครู กศน.

1. การจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียนของ ครู กศน. เพื่อเสริมพลังอำนาจให้ผู้เรียน / สมาชิก ในชุมชนมีลักษณะดังต่อไปนี้	ครู กศน. ที่จัดการศึกษานอกระบบโรงเรียนควรมีลักษณะอย่างไร																			
	1 บริการจัดหาอุปกรณ์ การศึกษาและสื่ออื่นๆ					2 ประสานงาน การฝึกอบรม					3 บริการการแนะแนว และให้คำปรึกษา					4 มีความรู้				
	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
1. มี หรือ ได้รับความรู้ ข่าวสาร ด้านต่างๆ																				
2. มี หรือ ได้รับการฝึกอาชีพ หรือการฝึกอบรม เพื่อให้สามารถดำเนินชีวิตที่ดี																				
3. มีความมั่นใจในตนเอง ที่จะแสดงความคิดเห็น อย่างสุภาพ เหมาะสมแก่กาลเทศะ และสถานการณ์																				
4. สามารถกำหนดวิถีชีวิตตนเอง ได้ว่าเมื่อมีความรู้ ในระดับหนึ่งแล้ว ต้องการจะศึกษาต่อในด้านใด สาขาใด หรือการประกอบอาชีพตามความถนัด																				
5. สามารถพึ่งตนเองได้ คือ มีความรู้ มีอาชีพ มีรายได้ ไม่เป็นการระให้กับคนอื่น และเอื้อเพื่อเกื้อกูลเพื่อนร่วมชุมชนให้สามารถพึ่งตนเองได้ด้วย																				
6. ตระหนักในความสามารถของตนเองว่ามีพลังที่จะยกระดับจิตสำนึกได้ คือ สามารถคิดใคร่ครวญใคร่ตรองได้เองในความถูกผิด ความ เป็นเหตุเป็นผล และตัดสินใจปฏิบัติในทางที่ถูกต้อง เช่น ไม่ซื้อสิทธิ ขายเสียง ในการเลือกตั้งใดๆ ก็ตาม																				
7. สามารถตัดสินใจเองได้ แก้ปัญหาเองได้ คือ รู้จักวิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหา หาวิธีการแก้ปัญหา และตัดสินใจแก้ปัญหาจากวิธีการที่เลือกแล้วว่าดีที่สุด																				
8. มีความสามารถในการวางแผน ทั้งในการศึกษาหาความรู้ และการประกอบอาชีพ																				
9. มีความรู้ความเข้าใจเรื่องการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น																				

ทรัพยากรการบริหารที่ประการของศูนย์การเรียนรู้

ทรัพยากรการบริหารประการที่หนึ่ง (ต่อ) หมายถึง คน เป็นการบ่งถึงลักษณะของผู้ที่มาถ่ายทอดความรู้แก่ประชาชน โดยผ่านศูนย์การเรียนรู้ ทั้งที่เป็น ครูอาสา ครู ทรช. วิทยากร ภูมิปัญญาท้องถิ่น จะรวมเรียกว่า ครู กศน.

1. การจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียนของ ครู กศน. เพื่อเสริมพลังอำนาจให้ผู้เรียน / สมาชิก ในชุมชนมีลักษณะดังต่อไปนี้	ครู กศน. ที่จัดการศึกษานอกระบบโรงเรียนควรมีลักษณะอย่างไร																			
	5 มีทักษะในการสอน					6 เสียสละ					7 อดทน					8 ใจกว้าง				
	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
1. มี หรือ ได้รับความรู้ ข่าวสาร ด้านต่างๆ																				
2. มี หรือ ได้รับการฝึกอาชีพ หรือการฝึกอบรม เพื่อให้สามารถดำเนินชีวิตที่ดี																				
3. มีความมั่นใจในตนเอง ที่จะแสดงความคิดเห็น อย่างสุภาพ เหมาะสมแก่กาลเทศะ และสถานการณ์																				
4. สามารถกำหนดวิถีชีวิตตนเองได้ว่าเมื่อมีความรู้ ในระดับหนึ่งแล้ว ต้องการจะศึกษาต่อในด้านใด สาขาใด หรือการประกอบอาชีพตามความถนัด																				
5. สามารถพึ่งตนเองได้ คือ มีความรู้ มีอาชีพ มีรายได้ ไม่เป็นภาระให้กับคนอื่น และเอื้อเพื่อเกื้อกูลเพื่อนร่วมชุมชนให้สามารถพึ่งตนเองได้ด้วย																				
6. ตระหนักในความสามารถของตนเองว่ามีพลังที่จะยกระดับจิตสำนึกได้ คือ สามารถคิดใคร่ครวญใคร่ครองได้เองในความถูกต้อง ความ เป็นเหตุเป็นผล และตัดสินใจปฏิบัติในทางที่ถูกต้อง เช่น ไม่ซื้อสิทธิ ขายเสียง ในการเลือกตั้งใดๆ ก็ตาม																				
7. สามารถตัดสินใจเองได้ แก้ปัญหาเองได้ คือ รู้จักวิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหา หาวิธีการแก้ปัญหา และตัดสินใจแก้ปัญหาจากวิธีการที่เลือกแล้วว่าดีที่สุด																				
8. มีความสามารถในการวางแผน ทั้งในการศึกษาหาความรู้ และการประกอบอาชีพ																				
9. มีความรู้ความเข้าใจเรื่องการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น																				

ทรัพยากรการบริหารสู่ประการของศูนย์การเรียนรู้

ทรัพยากรการบริหารประการที่หนึ่ง (ต่อ) หมายถึง คน เป็นการบ่งถึงลักษณะของผู้ที่มาถ่ายทอดความรู้แก่ประชาชน โดยผ่านศูนย์การเรียนรู้ ทั้งที่เป็น ครูอาสา ครู ทรช. วิทยากร ภูมิปัญญาท้องถิ่น จะรวมเรียกว่า ครู กศน.

1. การจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียนของ ครู กศน. เพื่อเสริมพลังอำนาจให้ผู้เรียน / สมาชิก ในชุมชนมีลักษณะดังต่อไปนี้	ครู กศน. ที่จัดการศึกษานอกระบบโรงเรียนควรมีลักษณะอย่างไร																			
	9 ให้เกียรติกับผู้เรียน					10 จริงใจ					11 มีความคิดริเริ่ม					12 มนุษยสัมพันธ์ดี				
	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
1. มี หรือ ได้รับความรู้ ข่าวสาร ด้านต่างๆ																				
2. มี หรือ ได้รับการฝึกอาชีพ หรือการฝึกอบรม เพื่อให้สามารถดำเนินชีวิตที่ดี																				
3. มีความมั่นใจในตนเอง ที่จะแสดงความคิดเห็น อย่างสุภาพ เหมาะสมแก่กาลเทศะ และสถาน การณ์																				
4. สามารถกำหนดวิถีชีวิตตนเอง ได้ว่าเมื่อมีความรู้ ในระดับหนึ่งแล้ว ต้องการจะศึกษาต่อในด้าน ไດ สาขาใด หรือการประกอบอาชีพตามความ ถนัด																				
5. สามารถพึ่งตนเองได้ คือ มีความรู้ มีอาชีพ มีรายได้ ไม่เป็นภาระให้กับคนอื่น และ เอื้อเพื่อเกื้อกูลเพื่อนร่วมชุมชนให้สามารถพึ่ง ตนเองได้ด้วย																				
6. ตระหนักในความสามารถของตนเองว่ามีพลังที่ จะยกระดับจิตสำนึกได้ คือ สามารถคิด ไคร์ครวญไตร่ตรองได้เองในความถูกต้อง ความ เป็นเหตุเป็นผล และตัดสินใจปฏิบัติในทางที่ ถูกต้อง เช่น ไม่ซื้อสิทธิ ขายเสียง ในการเลือก ตั้งใดๆ ก็ตาม																				
7. สามารถตัดสินใจเองได้ แก้ปัญหาเองได้ คือ รู้จักวิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหา หาวิธี การแก้ปัญหา และตัดสินใจแก้ปัญหาจากวิธี การที่เลือกแล้วว่าเป็นที่ดีที่สุด																				
8. มีความสามารถในการวางแผน ทั้งในการศึกษา หาความรู้ และการประกอบอาชีพ																				
9. มีความรู้ความเข้าใจเรื่องการอนุรักษ์ทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและการบริหารจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น																				

ปัจจัยทรัพยากรการบริหารที่ประการของศูนย์การเรียนรู้

ทรัพยากรการบริหารประการที่สอง หมายถึง จำนวนเงินที่ใช้ในการดำเนินการใน ศูนย์การเรียนรู้ ทั้งที่ได้รับ การสนับสนุนจาก อปต. หน่วยงานของรัฐอื่นๆ เอกชน และเอกชนที่ไม่มุ่งหวังผลกำไร (NGOs) รวมถึงจำนวน เงินที่เก็บมาจากผู้เข้าร่วมกิจกรรม โดยพิจารณาในแง่ความเพียงพอ ในการจัดการศึกษาให้แก่ชุมชน

2. การจัดสรรเงินใน ศูนย์การเรียนรู้ กับการจัดกิจกรรมให้แก่สมาชิกในชุมชนด้านต่างๆต่อไปนี้	ความเพียงพอ				
	1	2	3	4	5
1. การให้ความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร เช่น การผลิตแผ่นปลิว แผ่นพับ เผยแพร่ความรู้สู่ประชาชน					
2. การฝึกอบรม/ ฝึกอบรมทักษะการดำเนินชีวิต เช่น จัดหาวิทยากรอบรมการทำเครื่องจักสาน การทำพวงหรีด การสนทนากับผู้อาวุโสตัวอย่าง					
3. การสนับสนุนชุมชนให้มีความมั่นใจในตนเอง เช่น จัดหาวิทยากรมาสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาของ ชาวชนในชุมชน					
4. การสนับสนุนให้ชุมชนสามารถกำหนดวิถีชีวิตตนเองได้ เช่น จัดหาวิทยากรให้คำแนะนำในการศึกษาต่อ หรือการประกอบอาชีพ และการเลือกอาชีพเสริม					
5. การส่งเสริมชุมชนให้มีความสามารถพึ่งตนเองได้ เช่น จัดทัศนศึกษาชุมชนอื่น ที่ทำเศรษฐกิจพอเพียง หรือเกษตรผสมผสาน เพื่อมาประยุกต์ใช้					
6. การส่งเสริมชุมชนให้ตระหนักในความสามารถของตนเองว่ามีพลังที่จะยกระดับจิตสำนึกได้ เช่น จัดประชุมปฏิบัติการ ให้ประชาชนเข้าร่วม แสดงความคิดเห็นในการพัฒนาชุมชน					
7. การส่งเสริมให้ชุมชนมีลักษณะที่สามารถตัดสินใจเองได้ แก้ปัญหาเองได้ เช่น จัดหาวิทยากรมาให้ความรู้ และส่งเสริมการแสดงความคิดเห็นและการแก้ปัญหาของประชาชน					
8. การส่งเสริมชุมชนให้มีความสามารถในการวางแผน เช่น ชักชวนผู้เรียน/ ประชาชนให้เข้าร่วมการจัดทำแผนการเรียนรู้ การฝึกอบรม ประจำปี					
9. การส่งเสริมชุมชนให้มีความรู้ความเข้าใจเรื่องการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและการ บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น เช่น จัดนิทรรศการเพื่อให้ความรู้ที่เน้น ความสำคัญของทรัพยากรท้องถิ่น และการอนุรักษ์					
10. การส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมกับ ศูนย์การเรียนรู้ ในการวางแผน การดำเนินการ การกำกับดูแล และการประเมินผล เช่น ชักชวนให้ประชาชนมีบทบาทเป็นผู้ร่วมคิด ร่วมดำเนินการ และประเมินผล กิจกรรม / โครงการ ต่างๆ ที่ศูนย์การเรียนรู้จัดขึ้น					

ทรัพยากรการบริหารสี่ประการของศูนย์การเรียนรู้

ทรัพยากรการบริหารประการที่สาม หมายถึง วัสดุอุปกรณ์รวมอาคารสถานที่ของศูนย์การเรียนรู้ ที่เพียงพอ และสามารถใช้งานได้สำหรับการดำเนินกิจกรรม

	ความเพียงพอ					ใช้งานได้				
	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
3. วัสดุอุปกรณ์รวมอาคารสถานที่ของศูนย์การเรียนรู้ ต่อการจัดกิจกรรมให้แก่ผู้เรียน / สมาชิกในชุมชนด้านต่างๆต่อไปนี้										
1. การให้ความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร เช่น จัดให้มีสถานที่ เพื่อแสดงนิทรรศการในโอกาสวันสำคัญต่างๆ										
2. การฝึกอบรม/ ฝึกอบรมทักษะการดำเนินชีวิตที่ดี เช่น จัดให้มีสถานที่ เพื่อใช้ในการฝึกอบรมวิชาชีพ										
3. การสนับสนุนให้ชุมชนมีความมั่นใจในตนเอง เช่น จัดให้มีสถานที่ เพื่อเป็นที่รวมของกลุ่มสนใจต่างๆ ในการประชุมร่วมกัน										
4. การสนับสนุนให้ชุมชนสามารถกำหนดวิถีชีวิตตนเองได้ เช่น มีหนังสือ เทปเสียง วี ดี โอ เทป ให้แนวคิดเพื่อเสริมวิสัยทัศน์ของผู้เรียน/ ชุมชน										
5. การส่งเสริมชุมชนให้มีความสามารถพึ่งตนเองได้ เช่น มีหนังสือ วี ดี โอ เทป ให้ความรู้แก่ผู้เรียน/ ชุมชนเพื่อสร้างรายได้แก่ตนเอง โดย ตระหนักได้ว่า “คนเป็นที่พึ่งแห่งตน”										
6. การส่งเสริมชุมชนให้ตระหนักในความสามารถของตนเองว่ามีพลังที่จะยกระดับจิตสำนึกได้ เช่น จัดให้มีสถานที่ เพื่อเป็นที่ชุมนุมของสมาชิกในชุมชน พบปะ สนทนา หาข้อมูลปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชนร่วมกัน										
7. การส่งเสริมให้ชุมชนมีลักษณะที่สามารถตัดสินใจเองได้ แก้ปัญหาเองได้ เช่น มี วี ดี โอ เทป แสดงกรณีศึกษา สถานการณ์จำลอง ให้ผู้เรียน/ ชุมชนศึกษาได้ด้วยตนเอง										
8. การส่งเสริมชุมชนให้มีความสามารถในการวางแผน เช่น มี แผนผัง แสดงขั้นตอน และเน้นให้เห็นความสำคัญ / ประโยชน์ของการวางแผน										
9. การส่งเสริมชุมชนให้มีความรู้ความเข้าใจเรื่องการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น เช่น จัดหา จุลสาร หนังสือ สื่อต่างๆ ที่ให้ความรู้ความเข้าใจเรื่องการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติของท้องถิ่น										
10. การส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมกับศูนย์การเรียนรู้ ในการวางแผน การดำเนินการ การกำกับดูแล และการประเมินผล เช่น ให้โอกาสผู้เรียน/ ชุมชนแสดงความคิดเห็น เสนอแนะในการจัดหา วัสดุ อุปกรณ์ และปรับปรุงสถานที่ให้เหมาะสม รวมทั้งจัดกล่อ่งให้แสดงความคิดเห็น										

ทรัพยากรการบริหารสี่ประการของศูนย์การเรียนรู้

ทรัพยากรการบริหารประเภทที่ 4.1 หมายถึง การบริหารจัดการในศูนย์การเรียนรู้ ในด้านการดำเนินการวางแผน คือ ศูนย์การเรียนรู้จะต้องมีโครงการหรือแผนที่ระบุไว้ว่า ในแต่ละปีหรือแต่ละเดือนจะทำอะไร ใครเป็นผู้รับผิดชอบ ทำที่ไหน ทำเมื่อไร และทำอย่างไร

4.1. ครู กศน. ได้จัดทำแผนประจำปีของการจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียน เพื่อเสริมพลังอำนาจแก่ ผู้เรียน/ สมาชิกในชุมชนให้มีลักษณะดังต่อไปนี้	การกำหนดแผนงานว่าจะทำอะไร เมื่อไรอย่างไร				
	1	2	3	4	5
1. มี / ได้รับความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร					
2. มี / ได้รับการฝึกอาชีพ / ทักษะการดำเนินชีวิต					
3. มีความมั่นใจในตนเอง					
4. สามารถกำหนดวิถีชีวิตตนเองได้					
4. สามารถพึ่งตนเองได้					
6. ตระหนักในความสามารถของตนเองว่ามีพลังที่จะยกระดับจิตสำนึกได้					
7. สามารถตัดสินใจเองได้ แก้ปัญหาเองได้					
8. มีความสามารถในการวางแผน					
9. มีความรู้ความเข้าใจเรื่องการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น					
10. มีความเข้มแข็งในการมีส่วนร่วมในชุมชน					

ทรัพยากรการบริหารที่ประการของศูนย์การเรียนรู้

ทรัพยากรการบริหารประการที่ 4.2 หมายถึง การบริหารจัดการในศูนย์การเรียนรู้ ในด้านการจัดกระบวนการ

คือ การเตรียมการเพื่อดำเนินการตามที่วางแผนไว้ เช่น เตรียมคน เตรียมเงิน เตรียมวัสดุ เตรียมสถานที่ เป็นต้น

4.2. ครู กศน. ได้เตรียมการเพื่อดำเนิน การด้วยการศึกษานอกระบบโรงเรียน เพื่อเสริมพลังอำนาจแก่ผู้เรียน/ สมาชิกในชุมชนให้มีลักษณะต่อไปนี้	เตรียมคน					เตรียมเงิน					เตรียมวัสดุอุปกรณ์					เตรียมสถานที่				
	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
1. มี / ได้รับความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร																				
2. มี / ได้รับการฝึกอาชีพ / ทักษะการดำเนินชีวิต																				
3. มีความมั่นใจในตนเอง																				
4. สามารถกำหนดวิถีชีวิตตนเองได้																				
5. สามารถพึ่งตนเองได้																				
6. ตระหนักในความสามารถของตนเองว่ามีพลังที่จะยกระดับจิตสำนึกได้																				
7. สามารถตัดสินใจเองได้ แก้ปัญหาเองได้																				
8. มีความสามารถในการวางแผน																				
9. มีความรู้ความเข้าใจเรื่องการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น																				
10. มีความเข้มแข็งในการมีส่วนร่วมในชุมชน																				

ทรัพยากรการบริหารสี่ประการของศูนย์การเรียนรู้

ทรัพยากรการบริหารประการที่ 4.3 หมายถึง การบริหารจัดการในศูนย์การเรียนรู้ในด้านการดำเนินการและการกำกับดูแล คือ ศูนย์การเรียนรู้จะดำเนินการโดยใช้วิธีการเรียนการสอนนอกระบบโรงเรียนรูปแบบต่างๆที่เสริมพลังอำนาจแก่ผู้เรียน/ชุมชน และกำกับดูแลการดำเนินการนั้นให้เป็นไปได้ไปอย่างถูกต้องด้วย

4.3 การใช้วิธีสอนรูปแบบต่างๆในการจัดการศึกษา นอกโรงเรียน เพื่อเสริมพลังอำนาจแก่ผู้เรียน/ สมาชิกในชุมชน ให้มีลักษณะดังต่อไปนี้	การจัดการศึกษานอกโรงเรียนควรวิธีสอนรูปแบบใดอย่างไร														
	1 การมีส่วนร่วม ในชั้นเรียน/ การฝึกอบรม					2 การประชุม - การประชุมกลุ่มย่อย - การจัดสัมมนา					3 การระดมความคิดเพื่อ แก้ปัญหา - การสนทนา - มโนธรรมสำนึก				
	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
1. มี หรือ ได้รับความรู้ ข่าวสาร ด้านต่างๆ															
2. มี หรือ ได้รับการฝึกอาชีพ หรือการฝึกอบรม เพื่อให้สามารถดำเนินชีวิตที่ดี															
3. มีความมั่นใจในตนเอง ที่จะแสดงความคิดเห็นอย่าง สุภาพ เหมาะสมแก่กาลเทศะ และสถานการณ์															
4. สามารถกำหนดวิถีชีวิตตนเองได้ว่าเมื่อมีความรู้ในระดับ หนึ่งแล้ว ต้องการจะศึกษา ต่อในด้านใด สาขาใด หรือ การประกอบอาชีพตามความถนัด															
5. สามารถพึ่งตนเองได้ คือ มีความรู้ มีอาชีพ มีรายได้ ไม่เป็นภาระให้กับคนอื่น และเอื้อเพื่อเกื้อกูลเพื่อนร่วม ชุมชนให้สามารถพึ่งตนเองได้ด้วย															
6. ตระหนักในความสามารถของตนเองว่ามีพลังที่จะยก ระดับจิตสำนึกได้ คือ สามารถคิดใคร่ครวญไตร่ตรอง ได้เองในความถูกต้อง ความเป็นเหตุเป็นผล และ ตัดสิน ใจปฏิบัติ ในทางที่ถูกต้อง เช่น ไม่ซื้อสิทธิ ขายเสียง ในการเลือกตั้งใดๆ ก็ตาม															
7. สามารถตัดสินใจเองได้ แก้ปัญหาเองได้ คือ รู้จัก วิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหา หาวิธีการแก้ปัญหา และ ตัดสินใจ แก้ปัญหาจากวิธีการที่เลือกแล้วว่าดีที่สุด															
8. มีความสามารถในการวางแผนทั้งในการศึกษาหาความรู้ และการประกอบอาชีพ															
9. มีความรู้ความเข้าใจเรื่องการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม และการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น															
10. การให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมกับ กชน. ใน															
10.1 การวางแผนกับ กชน.															
10.2 การดำเนินการร่วมกับ กชน.															
10.3 การกำกับดูแลให้ กชน. ดำเนินงานตามแผน															
10.4 การประเมินผลการดำเนินการของ กชน.															

ทรัพยากรการบริหารที่ประการของศูนย์การเรียนรู้

ทรัพยากรการบริหารประการที่ 4.3 (ต่อ) หมายถึง การบริหารจัดการในศูนย์การเรียนรู้ในด้านการดำเนินการและการกำกับดูแล คือ ศูนย์การเรียนรู้จะดำเนินการโดยใช้วิธีการเรียนการสอนนอกระบบโรงเรียนรูปแบบต่างๆที่เสริมพลังอำนาจแก่ ผู้เรียน/ ชุมชน และกำกับดูแลการดำเนินการนั้นให้เป็นไปอย่างถูกต้องด้วย

4.3 การใช้วิธีสอนรูปแบบต่างๆในการจัดการศึกษา นอกโรงเรียน เพื่อเสริมพลังอำนาจแก่ผู้เรียน/ สมาชิกในชุมชน ให้มีลักษณะดังต่อไปนี้	การจัดการศึกษานอกโรงเรียนควรรู้วิธีสอนรูปแบบใดอย่างไร														
	4 ผู้เรียนกำหนดการ เรียนรู้ด้วยตนเอง					5 การใช้กรณีตัวอย่าง - กรณีศึกษา - สถานการณ์จำลอง					6 การแสดงบทบาทสมมติ				
	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
1. มี หรือ ได้รับความรู้ ข่าวสาร ด้านต่างๆ															
2. มี หรือ ได้รับการฝึกอาชีพ หรือการฝึกอบรม เพื่อให้สามารถดำเนินชีวิตที่ดี															
3. มีความมั่นใจในตนเอง ที่จะแสดงความคิดเห็นอย่าง สุภาพ เหมาะสมแก่กาลเทศะ และสถานการณ์															
4. สามารถกำหนดวิถีชีวิตตนเองได้ว่าเมื่อมีความรู้ในระดับ หนึ่งแล้ว ต้องการจะศึกษา ต่อในด้านใด สาขาใด หรือ การประกอบอาชีพตามความถนัด															
5. สามารถพึ่งตนเองได้ คือ มีความรู้ มีอาชีพ มีรายได้ ไม่เป็นภาระให้กับคนอื่น และเอื้อเพื่อเกื้อกูลเพื่อนร่วม ชุมชนให้สามารถพึ่งตนเองได้ด้วย															
6. ตระหนักในความสามารถของตนเองว่ามีพลังที่จะยก ระดับจิตสำนึกได้ คือ สามารถคิดใคร่ครวญใคร่ครอง ได้เองในความถูกต้อง ความเป็นเหตุเป็นผล และ ตัดสิน ใจปฏิบัติ ในทางที่ถูกต้อง เช่น ไม่ซื้อสิทธิ ขายเสียง ในการเลือกตั้งใดๆ ก็ตาม															
7. สามารถตัดสินใจเองได้ แก้ปัญหาเองได้ คือ รู้จัก วิเคราะห์สาเหตุของปัญหา หาวิธีการแก้ปัญหา และ ตัดสินใจ แก้ปัญหาจากวิธีการที่เลือกแล้วว่าเป็นที่ดีที่สุด															
8. มีความสามารถในการวางแผนทั้งในการศึกษาหาความรู้ และการประกอบอาชีพ															
9. มีความรู้ความเข้าใจเรื่องการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม และการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น															
10. การให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมกับ กศน. ใน															
10.1 การวางแผนกับ กศน.															
10.2 การดำเนินการร่วมกับ กศน.															
10.3 การกำกับดูแลให้ กศน. ดำเนินงานตามแผน															
10.4 การประเมินผลการดำเนินการของ กศน.															

ทรัพยากรการบริหารสู่ประการของศูนย์การเรียนรู้

ทรัพยากรการบริหารประการที่ 4.3 (ต่อ) หมายถึง การบริหารจัดการในศูนย์การเรียนรู้ในด้านการดำเนินการและการกำกับดูแล คือ ศูนย์การเรียนรู้จะดำเนินการโดยใช้วิธีการเรียนการสอนนอกระบบโรงเรียนรูปแบบต่างๆที่เสริมพลังอำนาจแก่ ผู้เรียน/ ชุมชน และกำกับดูแลการดำเนินการนั้นให้เป็นไปอย่างถูกต้องด้วย

4.3 การใช้วิธีสอนรูปแบบต่างๆในการจัดการศึกษา นอกโรงเรียน เพื่อเสริมพลังอำนาจแก่ ผู้เรียน/ สมาชิกในชุมชน ให้มีลักษณะดังต่อไปนี้	การจัดการศึกษานอกโรงเรียนควรใช้วิธีสอนรูปแบบใด																			
	7 การบรรยาย-อภิปราย -บรรยายโดยคนเดียว -บรรยายโดยคณะ					8 การสาธิต					9 การฝึกทักษะ -การฝึกปฏิบัติการ -การประชุมเชิง ปฏิบัติการ					10 ทัศนศึกษา				
	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
1. มี หรือ ได้รับความรู้ ข่าวสาร ด้านต่างๆ																				
2. มี หรือ ได้รับการฝึกอาชีพ หรือการฝึกอบรม เพื่อให้สามารถดำเนินชีวิตที่ดี																				
3. มีความมั่นใจในตนเอง ที่จะแสดงความคิดเห็นอย่าง สุภาพ เหมาะสมแก่กาลเทศะ และสถานการณ์																				
4. สามารถกำหนดวิถีชีวิตตนเอง ได้ว่าเมื่อมีความรู้ในระดับ หนึ่งแล้ว ต้องการจะศึกษา ต่อในด้านใด สาขาใด หรือ การประกอบอาชีพตามความถนัด																				
5. สามารถพึ่งตนเองได้ คือ มีความรู้ มีอาชีพ มีรายได้ ไม่เป็นการให้กับคนอื่น และเอื้อเพื่อเกื้อกูลเพื่อนร่วม ชุมชนให้สามารถพึ่งตนเองได้ด้วย																				
6. ตระหนักในความสามารถของตนเองว่ามีพลังที่จะขก ระดับจิตสำนึกได้ คือ สามารถคิดใคร่ครวญใคร่ตรอง ได้เองในความถูกต้อง ความเป็นเหตุเป็นผล และ คัดสิน ใจปฏิบัติ ในทางที่ถูกต้อง เช่น ไม่ซื้อสิทธิ ขายเสียง ในการเลือกตั้งใดๆ ก็ตาม																				
7. สามารถตัดสินใจเองได้ แก้ปัญหาเองได้ คือ รู้จัก วิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหา หาวิธีการแก้ปัญหา และ ตัดสินใจ แก้ปัญหาจากวิธีการที่เลือกแล้วว่าดีที่สุด																				
8. มีความสามารถในการวางแผนทั้งในการศึกษาหาความรู้ และการประกอบอาชีพ																				
9. มีความรู้ความเข้าใจเรื่องการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมและการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น																				
10. การให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมกับ กศน. ใน																				
10.1 การวางแผนกับ กศน.																				
10.2 การดำเนินการร่วมกับ กศน.																				
10.3 การกำกับดูแลให้ กศน. ดำเนินงานตามแผน																				
10.4 การประเมินผลการดำเนินการของ กศน.																				

ทรัพยากรการบริหารที่ประการของศูนย์การเรียนรู้

ทรัพยากรการบริหารประการที่ 4.4 หมายถึง การบริหารจัดการศูนย์การเรียนรู้ ในด้านการประเมินผล คือ การตรวจสอบว่างานที่ดำเนินไปนั้น เป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้หรือไม่ มีปัญหาอุปสรรคอย่างไร และสามารถแก้ไขปัญหานั้นได้หรือไม่ มีข้อเสนอแนะอะไร

4.4. ครู กศน. ได้ดำเนินการให้มีการประเมินผลของการจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียน เพื่อเสริมพลังอำนาจแก่ผู้เรียน/ ชุมชน ให้มีลักษณะดังต่อไปนี้	การบรรลุผลตามที่วางแผนไว้					มีปัญหาเกิดขึ้น					ความสามารถในการแก้ไขปัญหา				
	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
1. มี / ได้รับความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร															
2. มี / ได้รับการฝึกอาชีพ / ทักษะการดำเนินชีวิต															
3. มีความมั่นใจในตนเอง															
4. สามารถกำหนดวิถีชีวิตตนเองได้															
5. สามารถพึ่งตนเองได้															
6. ตระหนักในความสามารถของตนเองว่ามีพลังที่จะยกระดับจิตสำนึกได้															
7. สามารถตัดสินใจเองได้ แก้ปัญหาเองได้															
8. มีความสามารถในการวางแผน															
9. มีความรู้ความเข้าใจเรื่องการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น															
10. มีความเข้มแข็งในการมีส่วนร่วมในชุมชน															

ส่วนที่ 3 แบบสัมภาษณ์ถึงโครงสร้าง สำหรับครู urch.

คำถาม

1. กิจกรรม / โครงการ ที่ศูนย์การเรียน จัดให้แก่ ผู้เรียน / สมาชิกในชุมชนด้านต่างๆ ต่อไปนี้
 - 1.1 การให้ความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร
 - 1.2 การฝึกอาชีพ / ฝึกทักษะการดำเนินชีวิตที่ดี
 - 1.3 การสนับสนุนให้ชุมชนมั่นใจในตนเอง
 - 1.4 การสนับสนุนให้ชุมชนกำหนดวิถีชีวิตตนเองได้
 - 1.5 การสนับสนุนให้ชุมชนมีความสามารถพึ่งตนเองได้
 - 1.6 การส่งเสริมชุมชนให้ตระหนักในความสามารถของตนเองว่ามีพลังที่จะยกระดับจิตสำนึกได้
 - 1.7 การส่งเสริมชุมชนให้มีคุณลักษณะที่สามารถตัดสินใจเองได้ แก้ปัญหาเองได้
 - 1.8 การส่งเสริมชุมชนให้มีคุณลักษณะที่มีความสามารถในการวางแผน
 - 1.9 การส่งเสริมชุมชนให้มีความรู้ความเข้าใจเรื่องการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น
 - 1.10 การส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมกับศูนย์การเรียน

กิจกรรม/ โครงการที่ศูนย์การเรียน จัดให้แก่ ผู้เรียน / สมาชิกในชุมชนตามข้อ 1.1-1.10 กิจกรรมใดจัดบ่อยที่สุด (มากกว่า 3 ครั้งต่อปี) โปรดบอกมา 3 ลำดับ

ลำดับที่ 1 ลำดับที่ 2 ลำดับที่ 3

โปรดยกตัวอย่างกิจกรรมที่มีผู้ให้ความสนใจมาก _____

การทำกิจกรรม ได้รับความสำเร็จ / มีปัญหาอุปสรรคอย่างไรหรือไม่ _____

ข้อเสนอแนะ _____

2. กิจกรรมที่จัดให้แก่ ผู้เรียน / สมาชิกในชุมชนตามที่ระบุในข้อ 1.1 – 1.10 ท่านเห็นว่า อบต. มีส่วนในการสนับสนุนให้ ศูนย์การเรียน จัดมากที่สุด คือกิจกรรมในข้อใดบ้าง โปรดบอกมา 3 ลำดับ

ลำดับที่ 1 ลำดับที่ 2 ลำดับที่ 3

โปรดยกตัวอย่างกิจกรรมที่มีผู้ให้ความสนใจมาก _____

การทำกิจกรรมร่วมกับ อบต. ได้รับความสำเร็จ / มีปัญหาอุปสรรคอย่างไรหรือไม่ _____

ข้อเสนอแนะ _____

3. ทรัพยากรการบริหารที่ประการของศูนย์การเรียนรู้ชุมชนอันประกอบด้วย เงิน คน (คุณลักษณะครู กศน.) วัสดุอุปกรณ์ รวมอาคารสถานที่ การบริหารจัดการ (การวางแผน การจัดกระบวนการ การดำเนินการ : วิธีการสอนนอกระบบโรงเรียนรูปแบบต่างๆ และการประเมินผล) ท่านเห็นว่า ศูนย์การเรียนรู้ มีปัจจัยจำเป็นด้านใดมากที่สุด เพราะเหตุใด โปรดอธิบาย และให้ข้อเสนอแนะ

4. จากวิธีการจัดการเรียนการสอนนอกระบบโรงเรียนต่อไปนี้

- 4.1 การมีส่วนร่วมในชั้นเรียน/ การฝึกอบรม
- 4.2 การประชุม (การประชุมกลุ่มย่อย การจัดสัมมนา)
- 4.3 การระดมความคิดเพื่อแก้ปัญหา (การสนทนา มโนธรรมสำนึก หรือความสามารถใคร่ครวญ และแสวงหาข้อเท็จจริงได้ด้วยตนเอง)
- 4.4 ผู้เรียนกำหนดการเรียนรู้ด้วยตนเอง
- 4.5 การศึกษาจากกรณีตัวอย่าง (กรณีศึกษา สถานการณ์จำลอง)
- 4.6 การแสดงบทบาทสมมติ
- 4.7 การบรรยาย – อภิปราย (บรรยายโดยคนเดียว บรรยายโดยคณะ)
- 4.8 การสาธิต
- 4.9 การฝึกทักษะ (การฝึกปฏิบัติการ การประชุมเชิงปฏิบัติการ)
- 4.10 ทักษะศึกษา

วิธีสอนตามข้อ 4.1-4.10 ท่านนำข้อใดมาใช้บ้าง มีความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร

5. ทรัพยากรการบริหารที่ประการ ซึ่งประกอบด้วย คน เงิน วัสดุอุปกรณ์ อาคารสถานที่ และการบริหารจัดการ ท่านคิดว่า อนาคต. ให้การสนับสนุน ศูนย์การเรียนรู้ ในปัจจัยใดมากที่สุด เพราะเหตุใด

ท่านเห็นว่า ควรสนับสนุนปัจจัยข้อใดให้มากขึ้น เพราะเหตุใด

6. การพัฒนาชุมชน โดยจัดกิจกรรมการศึกษาในระบบโรงเรียนให้ ผู้เรียน / สมาชิกในชุมชนมีคุณลักษณะดังต่อไปนี้

- 6.1 มี / ได้รับความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร
- 6.2 มี / ได้รับความรู้ การฝึกอาชีพ / ฝึกทักษะการดำเนินชีวิตที่ดี
- 6.3 มีความมั่นใจในตนเอง
- 6.4 สามารถกำหนดวิถีชีวิตตนเองได้
- 6.5 สามารถพึ่งตนเองได้
- 6.6 ตระหนักในความสามารถของตนเองว่ามีพลังที่จะยกระดับจิตสำนึกได้
- 6.7 สามารถตัดสินใจเองได้ แก้ปัญหาเองได้
- 6.8 ความสามารถในการวางแผน
- 6.9 มีความรู้ความเข้าใจเรื่องการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น
- 6.10 มีความเข้มแข็งในการมีส่วนร่วมกับชุมชน

ท่านเห็นว่า ผู้เรียน / สมาชิกในชุมชนมีคุณลักษณะที่เด่นชัดมากใน 3 ลำดับ (เลือกจาก ข้อ 6.1-6.10) ต่อไปนี้
 ลำดับที่ 1 ลำดับที่ 2 ลำดับที่ 3

โปรดระบุเหตุผล _____

7. การปฏิบัติงานของ อบต. กับ ศูนย์การเรียน ในเรื่องกิจกรรมการจัดการศึกษา และการพัฒนาชุมชน ประสานกันดี หรือไม่ อย่างไร โปรดแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ _____

8. ท่านเห็นว่า การดำเนินงานของ ศูนย์การเรียน ได้รับความสำเร็จ ในเรื่องใดบ้าง โปรดแสดงความคิดเห็น และข้อเสนอแนะ _____

9. ท่านเห็นว่า การดำเนินงานของ ศูนย์การเรียน ประสบปัญหาอุปสรรคในเรื่องใดบ้าง โปรดแสดงความคิดเห็น และข้อเสนอแนะ _____

10. การดำเนินงานของ ศูนย์การเรียน ในอนาคต ควรดำเนินกิจกรรมใดบ้าง เพื่อเสริมพลังอำนาจของประชาชน โปรดแสดงความคิดเห็น _____

แบบสอบถามชุด ค

แบบสอบถามประชาชนในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบล

การวิจัยเรื่อง

การเสริมพลังอำนาจด้วยการศึกษานอกระบบโรงเรียนเพื่อการพัฒนาชุมชนที่ยั่งยืน
ในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบล ภาคกลาง

โปรดอ่านคำชี้แจงก่อนตอบแบบสอบถาม

เรียน ท่านที่ตอบแบบสอบถาม

ดิฉัน นางพรทิพย์ โภไคยอุดม เป็นนิสิตปริญญาเอก สาขาวิชาการศึกษานอกระบบ โรงเรียน ภาควิชาการศึกษานอกโรงเรียน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การเสริมพลังอำนาจด้วยการศึกษานอกระบบโรงเรียนเพื่อพัฒนาชุมชนที่ยั่งยืนในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลภาคกลาง โดยมี ศาสตราจารย์ อุ่นตา นพคุณ และรองศาสตราจารย์ ดร. สัญญา สัญญาวิวัฒน์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ทั้งนี้คาดหวังว่าผลการวิจัยจะนำไปใช้พิจารณาประกอบการจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียนเพื่อพัฒนาชุมชนที่ยั่งยืนและเหมาะสมต่อไป ในการนี้ดิฉันใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดตอบแบบสอบถามที่แนบมานี้ด้วย

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นาง พรทิพย์ โภไคยอุดม)

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

9. ในการตอบแบบสอบถามนี้ ขอได้โปรดตอบทุกข้อ และขอให้ท่านตอบตามสภาพความเป็นจริงให้มากที่สุด เพราะข้อมูลที่ต้องการตามความเป็นจริงที่สุดเท่านั้นที่จะช่วยให้การวิจัยนี้มีผลสรุปที่เชื่อถือได้ และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างแท้จริง
10. การวิจัยนี้มุ่งศึกษาลักษณะรวมๆ โดยไม่ได้จำแนกเฉพาะ บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นพิเศษ ดังนั้น ผลการวิจัยที่ปรากฏออกมาจะไม่กระทบกระเทือนต่อท่าน หรือชุมชนของท่าน จึงขอให้ตอบอย่างอิสระเสรี

แบบสอบถาม

การวิจัยเรื่อง “ การเสริมพลังอำนาจด้วยการศึกษานอกระบบโรงเรียนเพื่อการพัฒนาชุมชนที่ยั่งยืนในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบล ภาคกลาง ”

การเสริมพลังอำนาจด้วยการศึกษานอกระบบโรงเรียน หมายถึง กระบวนการทางการศึกษานอกระบบโรงเรียนที่มุ่งหมายให้บุคคล กลุ่ม ครอบครัว ชุมชน ได้มีการศึกษา การฝึกอบรม เพื่อให้สามารถพึ่งพิงตนเองได้ ตระหนักในความสามารถของตนเองว่า มีพลังที่จะยกระดับจิตสำนึก ตัดสินใจเองได้ แก้ปัญหาเองได้ มีความพึงพอใจต่อการประกอบอาชีพใหม่ หรือการมีโอกาสได้รับประสบการณ์ใหม่ๆที่ดีถือเป็นความสำเร็จของเป้าหมายชีวิต โดยใช้เทคนิควิธีการจัดการเรียนการสอนและการฝึกอบรมที่หลากหลาย เช่น การมีส่วนร่วม การจัดประชุมสัมมนา การระดมความคิดเพื่อแก้ปัญหา การเรียนรู้ด้วยตนเอง การใช้กรณีตัวอย่าง การแสดงบทบาทสมมติ การจัดบรรยาย-อภิปราย การสาธิต การฝึกทักษะ และทัศนศึกษา

1. งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา
 - ทรัพยากรการบริหารสี่ประการขององค์การบริหารส่วนตำบลที่เสริมพลังอำนาจให้เกิดการพัฒนาชุมชนที่ยั่งยืนในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลชั้น 1 ชั้น 3 ชั้น 5
 - เทคนิควิธีการบริหารโดยใช้ทรัพยากรการบริหารสี่ประการและการจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียนของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน (กศน.) ที่เสริมพลังอำนาจแก่ชุมชนให้เกิดการพัฒนาชุมชนที่ยั่งยืนในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบล ชั้น 1 ชั้น 3 ชั้น 5
 - ความสัมพันธ์ขององค์การบริหารส่วนตำบลกับศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน (กศน.) ในการเสริมพลังอำนาจด้วยการศึกษานอกระบบโรงเรียนเพื่อการพัฒนาชุมชนที่ยั่งยืนในพื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบล ชั้น 1 ชั้น 3 ชั้น 5

2. แบบสอบถามการวิจัยมี 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัว

ส่วนที่ 2 แบ่งเป็น 4 ส่วนย่อย คือ

ความคิดเห็นต่อปัจจัยทรัพยากรการบริหารที่ประการขององค์การบริหารส่วนตำบลกับศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน(ศูนย์กศน.) เพื่อการพัฒนาชุมชนที่ยั่งยืน
 ความคิดเห็นต่อความสัมพันธ์ขององค์การบริหารส่วนตำบลกับศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน (ศูนย์ กศน.) เพื่อการพัฒนาชุมชนที่ยั่งยืน

ความคิดเห็นต่อ ลักษณะครูการศึกษานอกโรงเรียน (ครู กศน.)

ความคิดเห็นต่อวิธีการสอนรูปแบบต่างๆ ในการจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียนเพื่อเสริมพลังอำนาจแก่ชุมชน เพื่อการพัฒนาชุมชนที่ยั่งยืน

ส่วนที่ 3 คำถามประกอบการสัมภาษณ์เพื่อให้แสดงความคิดเห็นต่อการจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียน

โปรดระบุชื่อ อบต. / ศูนย์ กศน.....
อำเภอ.....จังหวัด

ส่วนที่ 1 : ข้อมูลส่วนตัว

- 1. เพศ ชาย หญิง
- 2. อายุ ต่ำกว่า 20 ปี20-25 ปี26-40 ปี
.....มากกว่า 40 ปี
- 3. การศึกษาสูงสุดของท่าน
.....ประถมศึกษา.....ม. ต้นม. ปลาย
..... ปวช. ปวท. ปวส. อนุปริญญา ปริญญาตรี
..... สูงกว่าปริญญาตรี
..... อื่นๆ (ระบุ)
- 4. อาชีพหลักของท่านคือ

ส่วนที่ 2 : ความคิดเห็นต่อการจัดการศึกษานอกโรงเรียน ในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบล

โปรดแสดงความคิดเห็นของท่าน โดยทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ท่านเห็นด้วยมากที่สุด



ปัจจัยทรัพยากรการบริหารสี่ประการขององค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.)

กับการศึกษานอกโรงเรียน (กศน.) ในการพัฒนาชุมชน

1. ทรัพยากรการบริหาร (คน เงิน วัสดุอุปกรณ์รวม อาคารสถานที่ การบริหารจัดการ) ที่ อบต. และ กศน. ส่งเสริมผู้เรียน / สมาชิกในชุมชนในการพัฒนาชุมชน	ให้การสนับสนุนโดย				
	จาก อบต. มากที่สุด (1)	จาก อบต. มาก (2)	พอๆกัน (3)	จาก กศน. มาก (4)	จาก กศน. มากที่สุด (5)
1. ด้านคน มีคนให้คำแนะนำ เป็นที่ปรึกษาการทำกิจกรรม/ โครงการต่างๆ					
2. ด้านเงิน จัดงบประมาณสนับสนุนการจัดทำกิจกรรม/ โครงการต่างๆ					
3. ด้านวัสดุอุปกรณ์รวมอาคารสถานที่ สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์และอนุญาตให้ ใช้สถานที่ในการจัดกิจกรรม/ โครงการต่างๆ					
4. ด้านบริหารจัดการ การจัดทำกิจกรรม/ โครงการ 4.1 <u>ขั้นการวางแผน</u> ว่าจะทำอะไร อย่างไร ใครเป็นคนทำ ใครจะสนับสนุน					
4.2 <u>ขั้นการเตรียมการ</u> เพื่อทำ กิจกรรม/ โครง การ กำหนดตัวคนทำ เงินที่จะใช้ วัสดุ อุปกรณ์ในการดำเนินการ สถานที่จัด					
4.3 <u>ขั้นดำเนินการ</u> จัดกิจกรรม/ โครงการ คือ ลงมือปฏิบัติตามแผนที่วางไว้					
4.4 <u>ขั้นประเมินผล</u> โดยติดตามดูกิจกรรม/ โครงการต่างๆว่าได้รับความสำเร็จ หรือไม่อย่างไร สามารถแก้ไขได้หรือไม่ อย่างไร					

ความสัมพันธ์ขององค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.)

กับการศึกษานอกโรงเรียน (กศน.) ในการพัฒนาชุมชน

2. โครงการ/กิจกรรมต่างๆ ที่จัดขึ้นเพื่อเสริมพลังอำนาจแก่ผู้เรียน / สมาชิกในชุมชนให้มีลักษณะต่อไปนี้	ผู้ที่มีบทบาทในการจัดทำโครงการ/กิจกรรมทางการศึกษานอกโรงเรียน				
	จาก อบต. มากที่สุด (1)	จาก อบต. มาก (2)	พอๆกัน (3)	จาก กศน. มาก (4)	จากกศน. มากที่สุด (5)
1. มี / ได้รับความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร					
2. มี / ได้รับการฝึกอาชีพ / ทักษะการดำเนินชีวิต					
3. มีความมั่นใจในตนเอง					
4. สามารถกำหนดวิถีชีวิตตนเองได้					
5. สามารถพึ่งตนเองได้					
6. ตระหนักในความสามารถของตนเองว่ามีพลังที่จะยกระดับจิตสำนึกได้					
7. สามารถตัดสินใจเองได้ แก้ปัญหาเองได้					
8. มีความสามารถในการวางแผน					
9. มีความรู้ความเข้าใจเรื่องการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น					
10. ส่งเสริมความเข้มแข็งให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมใน					
10.1 การวางแผน					
10.2 การดำเนินการ					
10.3 การกำกับดูแล					
10.4 การประเมินผล					

3. การจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียนของ ครู กศน. เพื่อเสริมพลังอำนาจให้ผู้เรียน / สมาชิกในชุมชน มีลักษณะดังต่อไปนี้	ครู กศน. ที่จัดการศึกษานอกระบบโรงเรียนควรมีลักษณะอย่างไร																			
	1 บริการจัดหาอุปกรณ์ การศึกษาและสื่ออื่นๆ					2 ประสานงาน การฝึกอบรม					3 บริการการแนะแนว และให้คำปรึกษา					4 มีความรู้				
	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
1. มี หรือ ได้รับความรู้ ข่าวสาร ด้านต่างๆ																				
2. มี หรือ ได้รับการฝึกอบรม หรือการฝึกอบรม เพื่อให้สามารถดำเนินชีวิตที่ดี																				
3. มีความมั่นใจในตนเอง ที่จะแสดงความคิดเห็น อย่างสุภาพ เหมาะสมแก่กาลเทศะ และสถานการณ์																				
4. สามารถกำหนดวิถีชีวิตตนเองได้ว่าเมื่อมีความรู้ ในระดับหนึ่งแล้ว ต้องการจะศึกษาต่อในด้านใด สาขาใด หรือการประกอบอาชีพตามความถนัด																				
5. สามารถพึ่งตนเองได้ คือ มีความรู้ มีอาชีพมีรายได้ ไม่เป็นภาระให้กับคนอื่น และเอื้อเพื่อ เกื้อกูลเพื่อนร่วมชุมชนให้สามารถพึ่งตนเองได้ ด้วย																				
6. ตระหนักในความสามารถของตนเองว่ามีพลังที่จะยกระดับจิตสำนึกได้ คือ สามารถคิดใคร่ครวญไตร่ตรองได้เองในความถูกต้อง ความเป็นเหตุเป็นผล และตัดสินใจปฏิบัติในทางที่ถูกต้อง เช่น ไม่ซื้อสิทธิ ขายเสียง ในการเลือกตั้งใดๆ ก็ตาม																				
7. สามารถตัดสินใจเองได้ แก้ปัญหาเองได้ คือ รู้จักวิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหา หาวิธีการแก้ปัญหา และตัดสินใจแก้ปัญหาจากวิธีการที่เลือกแล้วว่าเป็นที่ดีที่สุด																				
8. มีความสามารถในการวางแผน ทั้งในการศึกษาหาความรู้ และการประกอบอาชีพ																				
9. มีความรู้ความเข้าใจเรื่องการอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น																				
10. การให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมกับ กศน. ใน																				
10.1 การวางแผน กับ กศน.																				
10.2 การดำเนินการ ร่วมกับ กศน.																				
10.3 การกำกับดูแล ให้ กศน. ดำเนินงานตามแผน																				
10.4 การประเมินผลการดำเนินการของ กศน.																				

3. การจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียนของ ครู กศน. เพื่อเสริมพลังอำนาจให้ผู้เรียน / สมาชิกในชุมชน มีลักษณะดังต่อไปนี้	ครู กศน. ที่จัดการศึกษานอกระบบโรงเรียนควรมีลักษณะอย่างไร																			
	5 มีทักษะในการสอน					6 เสียสละ					7 อดทน					8 ใจกว้าง				
	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
1. มี หรือ ได้รับความรู้ ข่าวสาร ด้านต่างๆ																				
2. มี หรือ ได้รับการฝึกอาชีพ หรือการฝึกอบรม เพื่อให้สามารถดำเนินชีวิตที่ดี																				
3. มีความมั่นใจในตนเอง ที่จะแสดงความคิดเห็น อย่างสุภาพ เหมาะสมแก่กาลเทศะ และสถาน การณ์																				
4. สามารถกำหนดวิถีชีวิตตนเองได้ว่าเมื่อมีความรู้ ในระดับหนึ่งแล้ว ต้องการจะศึกษาต่อในด้าน ใด สาขาใด หรือการประกอบอาชีพตามความ ถนัด																				
5. สามารถพึ่งตนเองได้ คือ มีความรู้ มีอาชีพมีราย ได้ ไม่เป็นภาระให้กับคนอื่น และเอื้อเพื่อ เกื้อกูลเพื่อนร่วมชุมชนให้สามารถพึ่งตนเองได้ ด้วย																				
6. ตระหนักในความสามารถของตนเองว่ามีพลังที่ จะยกระดับจิตสำนึกได้ คือ สามารถคิดใคร่ ครวญไตร่ตรองได้เองในความถูกต้อง ความเป็น เหตุเป็นผล และตัดสินใจปฏิบัติในทางที่ถูก ต้อง เช่น ไม่ซื้อสิทธิ ขายเสียง ในการเลือกตั้ง ใดๆ ก็ตาม																				
7. สามารถตัดสินใจเองได้ แก้ปัญหาเองได้ คือ รู้จักวิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหา หาวิธี การแก้ปัญหา และตัดสินใจแก้ปัญหาจากวิธี การที่เลือกแล้วว่าเป็นที่ดีที่สุด																				
8. มีความสามารถในการวางแผน ทั้งในการศึกษา หาความรู้ และการประกอบอาชีพ																				
9. มีความรู้ความเข้าใจเรื่องการอนุรักษ์ ทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และการบริหารจัดการ การทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น																				
10. การให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมกับ กศน. ใน																				
10.1 การวางแผน กับ กศน.																				
10.2 การดำเนินการ ร่วมกับ กศน.																				
10.3 การกำกับดูแล ให้ กศน. ดำเนินงานตามแผน																				
10.4 การประเมินผลการดำเนินการของ กศน.																				

3. การจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียนของ ครู กศน. เพื่อเสริมพลังอำนาจให้ผู้เรียน / สมาชิกในชุมชน มีลักษณะดังต่อไปนี้	ครู กศน. ที่จัดการศึกษานอกระบบโรงเรียนควรมีลักษณะอย่างไร																			
	9 ให้เกียรติแก่ผู้เรียน					10 จริงจัง					11 มีความคิดริเริ่ม					12 มนุษยสัมพันธ์ดี				
	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
1. มี หรือ ได้รับความรู้ ข่าวสาร ด้านต่างๆ																				
2. มี หรือ ได้รับการฝึกอาชีพ หรือการฝึกอบรม เพื่อให้สามารถดำเนินชีวิตที่ดี																				
3. มีความมั่นใจในตนเอง ที่จะแสดงความคิดเห็น อย่างสุภาพ เหมาะสมแก่กาลเทศะ และสถาน การณ์																				
4. สามารถกำหนดวิถีชีวิตตนเองได้ว่าเมื่อมีความรู้ ในระดับหนึ่งแล้ว ต้องการจะศึกษาต่อในด้าน ใด สาขาใด หรือการประกอบอาชีพตามความ ถนัด																				
5. สามารถพึ่งตนเองได้ คือ มีความรู้ มีอาชีพมีราย ได้ ไม่เป็นภาระให้กับคนอื่น และเอื้อเพื่อ เกื้อกูลเพื่อนร่วมชุมชนให้สามารถพึ่งตนเองได้ ด้วย																				
6. ตระหนักในความสามารถของตนเองว่ามีพลังที่ จะยกระดับจิตสำนึกได้ คือ สามารถคิดใคร่ ครวญใคร่ตรองได้เองในความถูกต้อง ความเป็น เหตุเป็นผล และตัดสินใจปฏิบัติในทางที่ถูก ต้อง เช่น ไม่ซื้อสิทธิ ขายเสียง ในการเลือกตั้ง ใดๆ ก็ตาม																				
7. สามารถตัดสินใจเองได้ แก้ปัญหาเองได้ คือ รู้จักวิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหา หาวิธี การแก้ปัญหา และตัดสินใจแก้ปัญหาจากวิธี การที่เลือกแล้วว่าเป็นวิธีที่ดีที่สุด																				
8. มีความสามารถในการวางแผน ทั้งในการศึกษา หาความรู้ และการประกอบอาชีพ																				
9. มีความรู้ความเข้าใจเรื่องการอนุรักษ์ ทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และการบริหารจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น																				
10. การให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมกับ กศน. ใน																				
10.1 การวางแผน กับ กศน.																				
10.2 การดำเนินการ ร่วมกับ กศน.																				
10.3 การกำกับดูแล ให้ กศน. ดำเนินงานตามแผน																				
10.4 การประเมินผลการดำเนินการของ กศน.																				

4. การใช้วิธีสอนรูปแบบต่างๆในการจัดการศึกษานอกโรงเรียน เพื่อเสริมพลังอำนาจแก่ผู้เรียน/ สมาชิกในชุมชน ให้มีลักษณะดังต่อไปนี้	การจัดการศึกษานอกโรงเรียนควรใช้วิธีสอนรูปแบบใดอย่างไร														
	1 การมีส่วนร่วม ในชั้นเรียน/ การ ฝึกอบรม					2 การประชุม - การประชุมกลุ่มย่อย - การจัดสัมมนา					3 การระดมความคิดเพื่อ แก้ปัญหา - การสนทนา - มโนธรรมสำนึก				
	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
1. มี หรือ ได้รับความรู้ ข่าวสาร ด้านต่างๆ															
2. มี หรือ ได้รับการฝึกอาชีพ หรือการฝึกอบรม เพื่อให้สามารถดำเนินชีวิตที่ดี															
3. มีความมั่นใจในตนเอง ที่จะแสดงความคิดเห็นอย่างสุภาพ เหมาะสมแก่กาลเทศะ และสถานการณ์															
4. สามารถกำหนดวิถีชีวิตตนเองได้ว่าเมื่อมีความรู้ในระดับหนึ่งแล้ว ต้องการจะศึกษา ต่อในด้านใด สาขาใด หรือ การประกอบอาชีพตามความถนัด															
5. สามารถพึ่งตนเองได้ คือ มีความรู้ มีอาชีพ มีรายได้ ไม่เป็นภาระให้กับคนอื่น และเอื้อเพื่อเกื้อกูลเพื่อนร่วมชุมชนให้สามารถพึ่งตนเองได้ด้วย															
6. ตระหนักในความสามารถของตนเองว่ามีพลังที่จะยกระดับจิตสำนึกได้ คือ สามารถคิดใคร่ครวญไตร่ตรองได้เองในความถูกต้อง ความเป็นเหตุเป็นผล และ ตัดสินใจปฏิบัติ ในทางที่ถูกต้อง เช่น ไม่ซื้อสิทธิ ขายเสียง ในการเลือกตั้งใดๆ ก็ตาม															
7. สามารถตัดสินใจเองได้ แก้ปัญหาเองได้ คือ รู้จักวิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหา หาวิธีการแก้ปัญหา และตัดสินใจแก้ปัญหาจากวิธีการที่เลือกแล้วว่าดีที่สุด															
8. มีความสามารถในการวางแผนทั้งในการศึกษาหาความรู้ และการประกอบอาชีพ															
9. มีความรู้ความเข้าใจเรื่องการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น															
10. การให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมกับ กชน. ใน															
10.1 การวางแผนกับ กชน.															
10.2 การดำเนินการร่วมกับ กชน.															
10.3 การกำกับดูแลให้ กชน. ดำเนินงานตามแผน															
10.4 การประเมินผลการดำเนินการของ กชน.															

4. การใช้วิธีสอนรูปแบบต่างๆในการจัดการศึกษาออกโรงเรียน เพื่อเสริมพลังอำนาจแก่ผู้เรียน/ สมาชิกในชุมชน ให้มีลักษณะดังต่อไปนี้	การจัดการศึกษานอกโรงเรียนควรวิธีสอนรูปแบบใด														
	4 ผู้เรียนกำหนดการเรียนรู้ด้วยตนเอง					5 การใช้กรณีตัวอย่าง - กรณีศึกษา - สถานการณ์จำลอง					6 การแสดงบทบาทสมมติ				
	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
1. มี หรือ ได้รับความรู้ ข่าวสาร ด้านต่างๆ															
2. มี หรือ ได้รับการฝึกอาชีพ หรือการฝึกอบรม เพื่อให้สามารถดำเนินชีวิตที่ดี															
3. มีความมั่นใจในตนเอง ที่จะแสดงความคิดเห็นอย่างสุภาพเหมาะสมแก่กาลเทศะ และสถานการณ์															
4. สามารถกำหนดวิถีชีวิตตนเองได้ว่าเมื่อมีความรู้ในระดับหนึ่งแล้ว ต้องการจะศึกษา ต่อในด้านใด สาขาใด หรือ การประกอบอาชีพตามความถนัด															
5. สามารถพึ่งตนเองได้ คือ มีความรู้ มีอาชีพ มีรายได้ ไม่เป็นภาระให้กับคนอื่น และเอื้อเพื่อเกื้อกูลเพื่อนร่วมชุมชนให้สามารถพึ่งตนเองได้ด้วย															
6. ตระหนักในความสามารถของตนเองว่ามีพลังที่จะยกระดับจิตสำนึกได้ คือ สามารถคิดใคร่ครวญไตร่ตรองได้เองในความถูกต้อง ความเป็นเหตุเป็นผล และ ตัดสินใจปฏิบัติในทางที่ถูกต้อง เช่น ไม่ซื้อสิทธิ ขายเสียง ในการเลือกตั้งใดๆ ก็ตาม															
7. สามารถตัดสินใจเองได้ แก้ปัญหาเองได้ คือ รู้จักวิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหา หาวิธีการแก้ปัญหา และตัดสินใจแก้ปัญหาจากวิธีการที่เลือกแล้วว่าดีที่สุด															
8. มีความสามารถในการวางแผนทั้งในการศึกษาหาความรู้ และการประกอบอาชีพ															
9. มีความรู้ความเข้าใจเรื่องการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น															
10. การให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมกับ กชน. ใน															
10.1 การวางแผนกับ กชน.															
10.2 การดำเนินการร่วมกับ กชน.															
10.3 การกำกับดูแลให้ กชน. ดำเนินงานตามแผน															
10.4 การประเมินผลการดำเนินการของ กชน.															

4. การใช้วิธีสอนรูปแบบต่างๆในการจัดการศึกษาออกโรงเรียน เพื่อเสริมพลังอำนาจแก่ผู้เรียน/ สมาชิกในชุมชน ให้มีลักษณะดังต่อไปนี้	การจัดการศึกษาออกโรงเรียนควรรู้วิธีสอนรูปแบบ																			
	7 การบรรยาย-อภิปราย -บรรยายโดยคนเดียว -บรรยายโดยคณะ					8 การสาธิต					9 การฝึกทักษะ - การฝึกปฏิบัติการ - การประชุมเชิง ปฏิบัติการ					10 ทัศนศึกษา				
	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
1. มี หรือ ได้รับความรู้ ข่าวสาร ด้านต่างๆ																				
2. มี หรือ ได้รับการฝึกอาชีพ หรือการฝึกอบรม เพื่อให้สามารถดำเนินชีวิตที่ดี																				
3. มีความมั่นใจในตนเอง ที่จะแสดงความคิดเห็นอย่างสุภาพ เหมาะสมแก่กาลเทศะ และสถานการณ์																				
4. สามารถกำหนดวิถีชีวิตตนเองได้ว่าเมื่อมีความรู้ในระดับหนึ่งแล้ว ต้องการจะศึกษา ต่อในด้านใด สาขาใด หรือ การประกอบอาชีพตามความถนัด																				
5. สามารถพึ่งตนเองได้ คือ มีความรู้ มีอาชีพ มีรายได้ ไม่เป็นภาระให้กับคนอื่น และเอื้อเพื่อเกื้อกูลเพื่อนร่วมชุมชนให้สามารถพึ่งตนเอง ได้ด้วย																				
6. ตระหนักในความสามารถของตนเองว่ามีพลังที่จะยกระดับจิตสำนึกได้ คือ สามารถคิดใคร่ครวญไตร่ตรองได้เองใน ความถูกต้อง ความเป็นเหตุเป็นผล และ ตัดสินใจปฏิบัติ ในทางที่ถูกต้อง เช่น ไม่ซื้อสิทธิ ขายเสียง ในการเลือกตั้ง ใดๆ ก็ตาม																				
7. สามารถตัดสินใจเองได้ แก้ปัญหาเองได้ คือ รู้จักวิเคราะห์ หาสาเหตุของปัญหา หาวิธีการแก้ปัญหา และตัดสินใจ แก้ปัญหาจากวิธีการที่เลือกแล้วว่าดีที่สุด																				
8. มีความสามารถในการวางแผนทั้งในการศึกษาหาความรู้ และการประกอบอาชีพ																				
9. มีความรู้ความเข้าใจเรื่องการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม และการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น																				
10. การให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมกับ กชน. ใน																				
10.1 การวางแผนกับ กชน.																				
10.2 การดำเนินการร่วมกับ กชน.																				
10.3 การกำกับดูแลให้ กชน. ดำเนินงานตามแผน																				
10.4 การประเมินผลการดำเนินการของ กชน.																				

ส่วนที่ 3 แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง สำหรับ ผู้เรียน / สมาชิกในชุมชน

คำถาม

1. กิจกรรมที่ อบต. และ / หรือศูนย์ กชน. จัดให้แก่ผู้เรียน / สมาชิกในชุมชนด้านต่างๆ ต่อไปนี้
 - 1.1 การให้ความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร
 - 1.2 การฝึกอาชีพ / ฝึกทักษะการดำเนินชีวิตที่ดี
 - 1.3 การสนับสนุนให้ชุมชนมีความมั่นใจในตนเอง
 - 1.4 การสนับสนุนให้ชุมชนกำหนดวิถีชีวิตตนเองได้
 - 1.5 การส่งเสริมชุมชนให้มีความสามารถพึ่งตนเองได้
 - 1.6 การส่งเสริมชุมชนให้ตระหนักในความสามารถของตนเองว่ามีพลังที่จะยกระดับจิตสำนึกได้
 - 1.7 การส่งเสริมชุมชนให้มีความสามารถตัดสินใจเองได้ แก้ปัญหาเองได้
 - 1.8 การส่งเสริมชุมชนให้มีความสามารถในการวางแผน
 - 1.9 การส่งเสริมชุมชนให้มีความรู้ความเข้าใจเรื่องการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น
 - 1.10 การส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมกับการทำกิจกรรมต่างๆ ในชุมชน

ท่านคิดว่ากิจกรรมที่กล่าวมาในข้อ 1.1-1.10 กิจกรรมใดที่จัดบ่อย (มากกว่า 3 ครั้งต่อปี) โปรดบอกมา 3 ลำดับ

ลำดับที่ 1 ลำดับที่ 2 ลำดับที่ 3

กิจกรรมที่กล่าวมา 3 ลำดับนั้น กิจกรรมใดที่จำนวนคนในชุมชนเข้าร่วมมาก _____

โปรดยกตัวอย่างชื่อกิจกรรม/ โครงการ _____

กิจกรรมที่กล่าวมา 3 ลำดับนั้น กิจกรรมใดที่สมาชิกในชุมชนสนใจเข้าร่วมได้บ่อยๆ

เพราะเหตุใด _____

โปรดยกตัวอย่างชื่อกิจกรรม/ โครงการ _____

ข้อเสนอแนะ _____

2. ทรัพยากรการบริหารสี่ประการ ซึ่งประกอบด้วย คน เงิน วัสดุอุปกรณ์ อาคารสถานที่ และการบริหารจัดการ ในความเห็นของท่าน คิดว่า อบต. ให้การสนับสนุน กชน. ในปัจจัยใดมากที่สุด เพราะเหตุใด

ท่านคิดว่าควรสนับสนุนปัจจัยด้านใดให้มากขึ้น เพราะเหตุใด

3. วิธีการจัดการเรียนการสอนนอกระบบโรงเรียนต่อไปนี้
 - 3.1 การมีส่วนร่วมในชั้นเรียน/ การฝึกอบรม
 - 3.2 การประชุม (การประชุมกลุ่มย่อย การจัดสัมมนา)
 - 3.3 การระดมความคิดเพื่อแก้ปัญหา (การสนทนา มโนธรรมสำนึกหรือความสามารถใคร่ครวญและแสวงหาข้อเท็จจริงได้ด้วยตนเอง)
 - 3.4 ผู้เรียนกำหนดการเรียนรู้ด้วยตนเอง
 - 3.5 การใช้กรณีตัวอย่าง (กรณีศึกษา สถานการณ์จำลอง)
 - 3.6 การแสดงบทบาทสมมติ
 - 3.7 การบรรยาย – อภิปราย (บรรยายโดยคนเดียว บรรยายโดยคณะ)
 - 3.8 การสาธิต
 - 3.9 การฝึกทักษะ (การฝึกปฏิบัติการ การประชุมเชิงปฏิบัติการ)
 - 3.10 ทักษะศึกษา

วิธีการสอนตามข้อ 3.1-3.10 ท่านเห็นครู กคน. นำมาใช้ได้แก่อะไรบ้าง มีความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร

4. วิธีการจัดการเรียนการสอนนอกระบบโรงเรียนตามที่กล่าวมาในข้อ 3.1-3.10 ท่านเห็นว่าวิธีใดบ้างที่ผู้เรียน/ ชุมชน รู้สึกว่าได้รับการเสริมพลังอำนาจ ท่านพอใจหรือไม่ โปรดบอกเหตุผล

5. การพัฒนาชุมชนที่ยั่งยืน โดยการจัดกิจกรรมให้สมาชิกในชุมชนมี ลักษณะตามข้อ 5.1 – 5.10 คือ
 - 5.1 มี/ ได้รับ ความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร
 - 5.2 มี/ ได้รับการฝึกอาชีพ / ฝึกทักษะการดำเนินชีวิตที่ดี
 - 5.3 มีความมั่นใจในตนเอง
 - 5.4 สามารถกำหนดวิถีชีวิตตนเองได้
 - 5.5 สามารถพึ่งตนเองได้
 - 5.6 ตระหนักในความสามารถของตนเองว่ามีพลังที่จะยกระดับจิตสำนึกได้
 - 5.7 สามารถตัดสินใจเองได้ แก้ปัญหาเองได้
 - 5.8 มีความสามารถในการวางแผน
 - 5.9 มีความรู้ความเข้าใจเรื่องการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น
 - 5.10 มีส่วนร่วมกับการทำกิจกรรมต่างๆ ในชุมชน

ท่านเห็นว่าตัวท่านและสมาชิกอื่นในชุมชนมีลักษณะที่เด่นชัดมากใน 3 ลำดับต่อไปนี้ (เลือกจาก ข้อ 5.1-5.10)

ลำดับที่ 1 ลำดับที่ 2 ลำดับที่ 3

โปรดระบุเหตุผล _____

6. การปฏิบัติงานของ อบต. กับ กชน. ในเรื่องกิจกรรมการจัดการศึกษา และการพัฒนาชุมชน ประสานกันดีหรือไม่ อย่างไร โปรดแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ _____

7. ท่านเห็นว่าการดำเนินงานของ กชน. ประสบความสำเร็จ ในเรื่องใดบ้าง โปรดแสดง ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ _____

8. การดำเนินงานของ กชน. ท่านเห็นว่ามีปัญหาอุปสรรคในเรื่องใดบ้าง โปรดแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ _____

ภาคผนวก จ
หนังสือขออนุเคราะห์เกี่ยวกับการวิจัย

ที่ ทม.0302(2770.0603)700

ฝ่ายวิชาการ คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพฯ 10330

เมษายน 2544

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

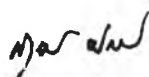
เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.วิกร ตันตพาทโฒ

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วย นางพรทิพย์ โกโดยอุดม นิสิตชั้นปริญญาตรีบัณฑิต ภาควิชาการศึกษานอกโรงเรียน สาขา
วิชาการศึกษานอกระบบโรงเรียน อยู่ในระหว่างการทำดำเนินงานวิจัยวิทยานิพนธ์เรื่อง “การเสริมพลังอำนาจด้วย
การศึกษานอกระบบโรงเรียนเพื่อการพัฒนาชุมชนที่ยั่งยืน ในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลภาคกลาง” โดยมี
ศาสตราจารย์อุ้นตา นพคุณ และรองศาสตราจารย์ ดร.สัญญา สัญญาวิวัฒน์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในกรณี
จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัยที่นิสิตสร้างขึ้น.

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดเป็นผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการ
ต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ



(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุลักษณ์ ศรีบุรี)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ

ปฏิบัติราชการแทนคณบดีคณะครุศาสตร์

ฝ่ายวิชาการ

โทร.218-2682

ที่ ทม.0302(2770.0603)1742

ฝ่ายวิชาการ คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพฯ 10330

30 ตุลาคม 2544

เรื่อง ขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการศูนย์บริการการศึกษาออกโรงเรียน อ.กระทุ่มแบน จ.สมุทรสาคร

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วย นางพรทิพย์ โภโคยอุดม นิสิตชั้นปริญญาตรีบัณฑิต ภาควิชาการศึกษาออกโรงเรียน สาขาวิชาการศึกษาออกระบบโรงเรียน อยู่ในระหว่างการดำเนินงานวิจัยวิทยานิพนธ์เรื่อง "การเสริมพลังอำนาจด้วยการศึกษาออกระบบโรงเรียนเพื่อการพัฒนาชุมชนที่ยั่งยืนในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลภาคกลาง" โดยมี ศาสตราจารย์อุ๋นตา นพคุณ และรองศาสตราจารย์ ดร.สัญญา สัญญาวิวัฒน์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสัมภาษณ์เพื่อประกอบการสนทนากลุ่ม กับนักศึกษาในระบบการศึกษาออกโรงเรียนโดยการดำเนินการของศูนย์การเรียนรู้ชุมชน ทั้งนี้ นิสิตผู้วิจัยจะได้ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นางพรทิพย์ โภโคยอุดม ได้ทำการเก็บข้อมูลวิจัยดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ



(อาจารย์ ดร.ชาวลิต เลิศไชยพัชร)

รักษาราชการแทนรองคณบดีฝ่ายวิชาการ
ปฏิบัติราชการแทนคณบดีคณะครุศาสตร์ฝ่ายวิชาการ
โทร.218-2682



ที่ ศธ.0410/พิเศษ

หน่วยศึกษานิเทศ
กรมการศึกษานอกโรงเรียน
กระทรวงศึกษาธิการ
กรุงเทพฯ 10300

18 มิถุนายน 2544

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ข้อมูล

เรียน ผู้อำนวยการศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียน

ด้วย นางพรทิพย์ โกโดยอุดม นิสิตปริญญาเอก สาขาการศึกษานอกระบบโรงเรียน ภาควิชาการศึกษานอกโรงเรียน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การเสริมพลังอำนาจด้วยการศึกษานอกระบบโรงเรียนเพื่อการพัฒนาชุมชนที่ยั่งยืนในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลภาคกลาง โดยมี ศาสตราจารย์ อุ่นตา นพคุณ และ รองศาสตราจารย์ ดร.สัญญา สัญญาวิวัฒน์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้ ใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเพื่อขอข้อมูลจากครุอาสา ครู ศรช. วิทยากร และนักศึกษาบางส่วน ที่อยู่ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของท่าน โดยการตอบแบบสอบถามและการสัมภาษณ์ ทั้งนี้คาดว่าผลการวิจัยนี้จะนำไปใช้เป็นประโยชน์ต่อการนิเทศ และการติดตามคุณภาพงาน การศึกษานอกโรงเรียนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์และอำนวยความสะดวกแก่นิสิตด้วย
จกขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายยิ่ง ตีร์ติบุรณะ)

ศึกษานิเทศก์ 9 (หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศ)

กรมการศึกษานอกโรงเรียน



ที่ มท 0318/ ว 922

กองราชการส่วนตำบล
กรมการปกครอง
ถนนอิษฎางค์ กท 10200

6 มิถุนายน 2544

เรื่อง การเก็บข้อมูลสำหรับงานวิจัย

เรียน ประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล

ด้วยกองราชการส่วนตำบล กรมการปกครองได้รับหนังสือจากคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยว่า นางพรทิพย์ โภโคยอุดม นิสิตระดับปริญญาตรีบัณฑิต ภาควิชาการศึกษานอกโรงเรียน สาขาวิชาการศึกษาอกระบบโรงเรียน กำลังทำงานวิจัยวิทยานิพนธ์เรื่อง การเสริมพลังอำนาจด้วยการศึกษานอกระบบโรงเรียนเพื่อการพัฒนาชุมชนที่ยั่งยืน ในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลภาคกลาง ในกรณีนี้ นางพรทิพย์ โภโคยอุดม มีความประสงค์ที่จะเก็บข้อมูลสำหรับงานวิจัยดังกล่าวในเขตพื้นที่ของท่าน และขอความอนุเคราะห์แผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลย้อนหลัง 3 ปี

กองราชการส่วนตำบลพิจารณาแล้วเห็นว่า งานวิจัยดังกล่าวมีประโยชน์ทางวิชาการ และมีประโยชน์ต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ดังนั้น จึงขอความกรุณาจากท่านช่วยอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้วิจัยด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายพันรัฐชัย วัฒนชัย)

ผู้อำนวยการกองราชการส่วนตำบล

ฝ่ายพัฒนาสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล

โทร (02) 2245148 ต่อ 14, 29

โทรสาร (02) 2246763 ต่อ 25

ที่ ศธ.0410/พิเศษ



หน่วยศึกษานิเทศก์
กรมการศึกษานอกโรงเรียน
กระทรวงศึกษาธิการ
กรุงเทพฯ 10300

1 มิถุนายน 2544

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือ

เรียน ผู้อำนวยการศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียน

ด้วย นางพรทิพย์ โภโคขอุดม นิสิตปริญญาเอก สาขาการศึกษานอกระบบโรงเรียน ภาควิชาการศึกษานอกโรงเรียน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การเสริมพลังอำนาจด้วยการศึกษานอกระบบโรงเรียนเพื่อการพัฒนาชุมชนที่ยั่งยืนในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลภาคกลาง ในกรณีนี้ ไกรขอความอนุเคราะห์จากท่านเพื่อทดลองใช้เครื่องมือ (แบบสอบถาม) ทั้งนี้ โดยคาดว่าผลการวิจัยนี้จะนำไปใช้เป็นประโยชน์ต่อกรณิเทศ และการติดตามคุณภาพงานการศึกษานอกโรงเรียนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดฯ ให้ความอนุเคราะห์และอำนวยความสะดวกแก่นิสิตด้วย
จกขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายชิง กิรติบุรณะ)

ศึกษานิเทศก์ 9 (หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศ)

กรมการศึกษานอกโรงเรียน

ที่ ทม.0302(2700.0603)798

ฝ่ายวิชาการ คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพฯ 10330

31 พฤษภาคม 2544

เรื่อง ขออนุญาตทดลองใช้เครื่องมือวิจัย

เรียน ประธานกรรมการบริหาร องค์การบริหารส่วนตำบล คลองใหม่

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วย นางพรทิพย์ โกโคยอุดม นิสิตชั้นปริญญาตรีบัณฑิต ภาคศึกษาศึกษานอกโรงเรียน สาขาวิชา การศึกษานอกระบบโรงเรียน อยู่ในระหว่างการดำเนินงานวิจัยวิทยานิพนธ์เรื่อง "การเสริมพลังอำนาจด้วยการ ศึกษาอกระบบโรงเรียนเพื่อการพัฒนาชุมชนที่ยั่งยืนในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลภาคกลาง" โดยมี ศาสตราจารย์อุ้นตา นพคุณ และรองศาสตราจารย์ ดร.สัญญา สัญญาวิวัฒน์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม กับประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วน ตำบล ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ช่างโยธา พนักงานการเงินและบัญชี ครูศูนย์การเรียนรู้ชุมชน และ ประชาชนในพื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบล ทั้งนี้ นิสิตผู้วิจัยจะได้ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นางพรทิพย์ โกโคยอุดม ได้ทดลองใช้ เครื่องมือดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ



(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุลักษณ์ ศรีบุรี)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ

ปฏิบัติราชการแทนคณบดีคณะครุศาสตร์

ฝ่ายวิชาการ

โทร. 218-2682



ที่ มท 0318/ ว 808

กองราชการส่วนตำบล
กรมการปกครอง
ถนนอัษฎางค์ กท 10200

18 พฤษภาคม 2544

เรื่อง การทดลองใช้เครื่องมือ (แบบสอบถาม)

เรียน ประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล นครชัยคี

ด้วยกองราชการส่วนตำบล กรมการปกครองได้รับหนังสือจากคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยว่า นางพรทิพย์ โกโดยอุดม นิสิตระดับปริญญาตรีบัณฑิต ภาควิชาการศึกษาออกโรงเรียน สาขาวิชาการศึกษาออกระบบโรงเรียน กำลังทำงานวิจัยวิทยานิพนธ์เรื่อง การเสริมพลังอำนาจด้วยการศึกษาออกระบบโรงเรียนเพื่อการพัฒนาชุมชนที่ยั่งยืน ในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลภาคกลาง ในกรณีนี้ นางพรทิพย์ โกโดยอุดม มีความประสงค์ที่จะทดลองใช้เครื่องมือ(แบบสอบถาม)ในเขตพื้นที่ของท่าน และขอความอนุเคราะห์แผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลย้อนหลัง 3 ปี

กองราชการส่วนตำบลพิจารณาแล้วเห็นว่า งานวิจัยดังกล่าวมีประโยชน์ทางวิชาการ และมีประโยชน์ต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ดังนั้น จึงขอความกรุณาจากท่านช่วยอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้วิจัยด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายพันธุชัย วิฒนชัย)

ผู้อำนวยการกองราชการส่วนตำบล

ฝ่ายพัฒนาสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล

โทร (02) 2245148 ต่อ 14, 29

โทรสาร (02) 2246763 ต่อ 25

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์



นางพรทิพย์ โภคยอุดม สกุลเดิม พิศพาร เกิดวันที่ 26 มิถุนายน พ.ศ. 2498 ที่จังหวัดร้อยเอ็ด สำเร็จการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.ศ. 5) โรงเรียนสตรีรัตนบุรี ในปีการศึกษา 2515 สำเร็จการศึกษาปริญญาตรี ศึกษาศาสตร์บัณฑิต (ชีววิทยา-เคมี) จากมหาวิทยาลัยขอนแก่น ในปีการศึกษา 2520 สำเร็จการศึกษาปริญญาโท ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (สิ่งแวดล้อมศึกษา) จากมหาวิทยาลัยมหิดล ในปีการศึกษา 2523 และสำเร็จการศึกษาปริญญาตรี เศรษฐศาสตรบัณฑิต จากมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช ในปีการศึกษา 2533 เข้าศึกษาต่อในหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษานอกระบบโรงเรียน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปีการศึกษา 2541 ปัจจุบันรับราชการในตำแหน่ง นักวิชาการศึกษา 8 (ชำนาญการ) ระดับ 8 โครงการการศึกษาทั่วไป สำนักงานมหาวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร